

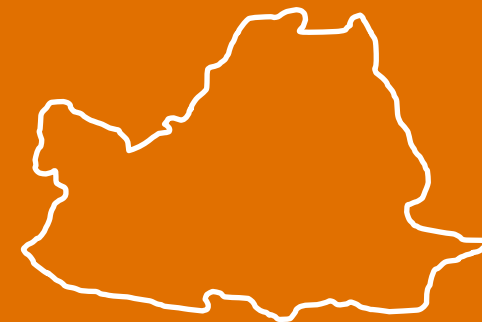
Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Bijlage 3.

Zaanstreek - Waterland

Deze bijlage is onderdeel van het verslag *Blik op leefomgeving en gezondheid voor de verstedelijkingstrategie Metropoolregio Amsterdam* - vanuit beschikbare data en trends. Voor meer details over methode en regio conclusies en aanbevelingen zie het hoofdverslag.

Judith Hin
Rianne Stelwagen
Loes Geelen
Brigit Staatsen

Juli 2021

Opzet analyse leefomgeving en gezondheid in de verstedelijkingstrategie:

Ruimtelijke verdeling meer/minder kwetsbare bewoners

+

Ruimtelijke verdeling (on)gezonde leefomgeving

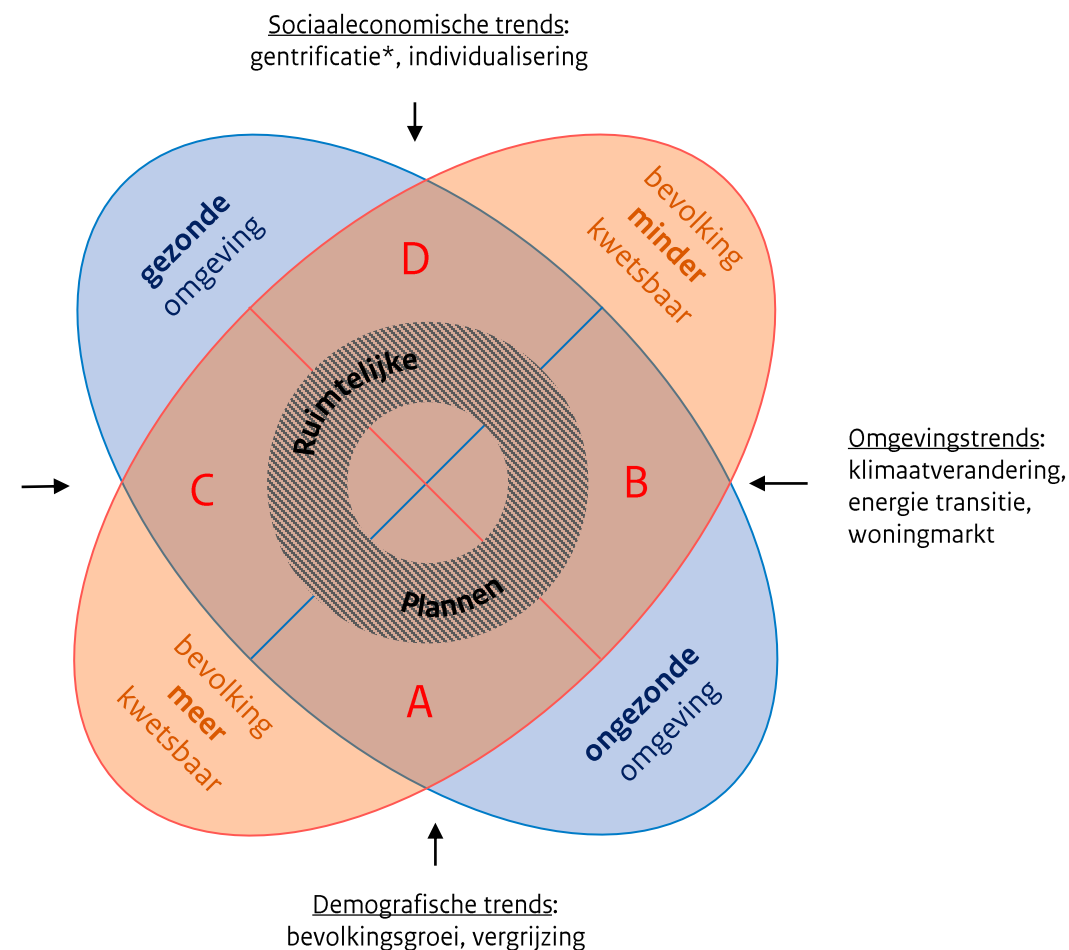
=

Gebieden A-B-C-D

waarin ruimtelijke plannen landen

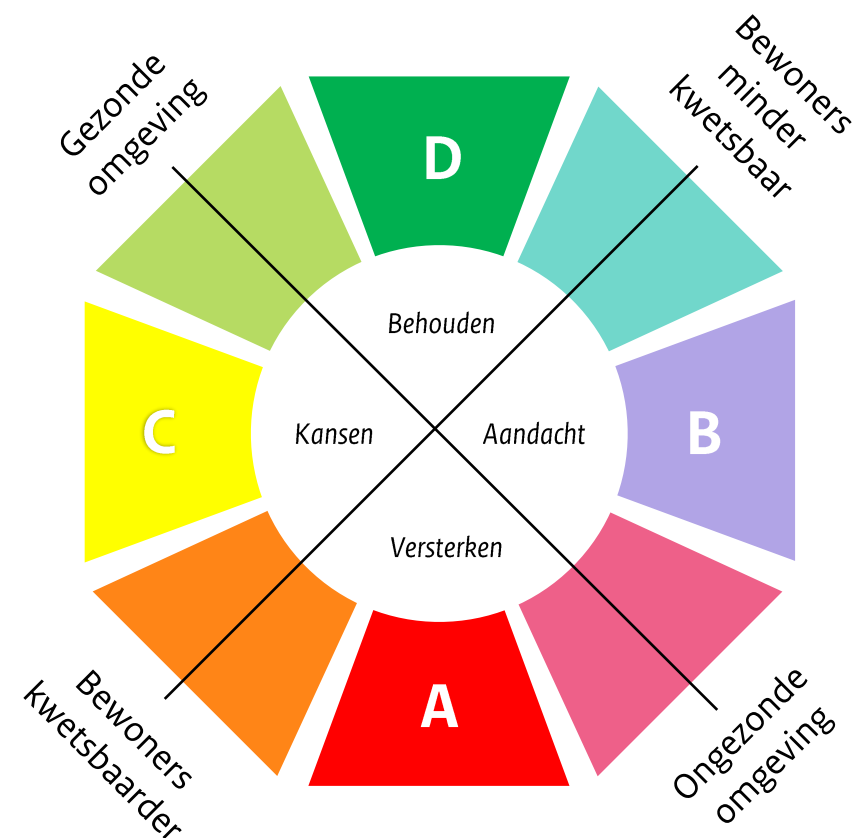
~ onder invloed van verschillende relevante trends ~

Gezondheidstrends:
toename
overgewicht,
hartvaatziekten,
kanker
en mentale druk
(angst, depressie,
eenzaamheid)

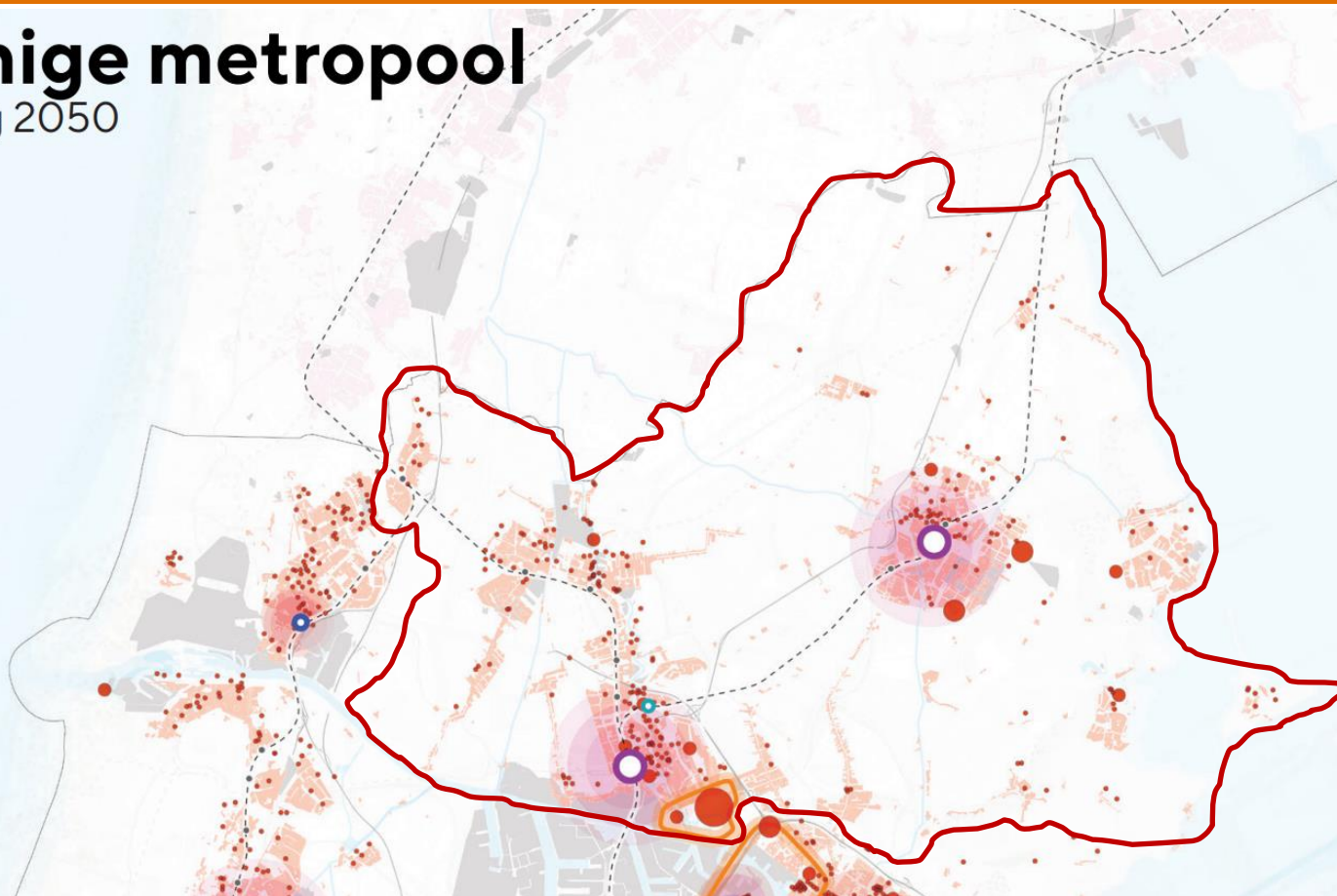
	Situatie bewoners & leefomgeving	Aanbeveling bij ruimtelijke plannen	Toelichting
A	Bewoners kwetsbaarder Ongezonde omgeving	Versterken (gezonde) leefomgeving	De kwaliteit van de leefomgeving moet worden versterkt om meer gezondheidsbescherming en bevordering te bieden, waarbij in de ruimtelijke inrichting de focus met name moet liggen op de behoeften en mogelijkheden van kwetsbare bewoners
C	Bewoners kwetsbaarder Gezonde omgeving	Kansen gezonde leefomgeving	De leefomgeving biedt kansen om gezondheid van met name kwetsbare bewoners te bevorderen en waar nodig beter te beschermen, met een ruimtelijke inrichting die past bij hun behoeften en mogelijkheden
B	Bewoners minder kwetsbaar Ongezonde omgeving	Aandacht gezonde leefomgeving	De leefomgeving heeft aandacht nodig om meer gezondheidsbescherming en/of gezondheidsbevordering te bieden aan bewoners
D	Bewoners minder kwetsbaar Gezonde omgeving	Behouden gezonde leefomgeving	De gezonde leefomgeving moet worden behouden om voldoende gezondheidsbescherming en gezondheidsbevordering te blijven bieden

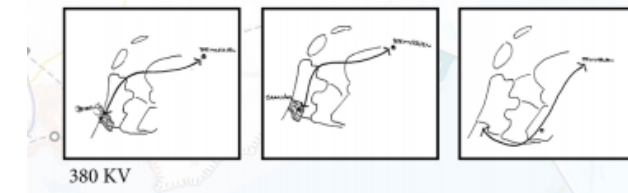
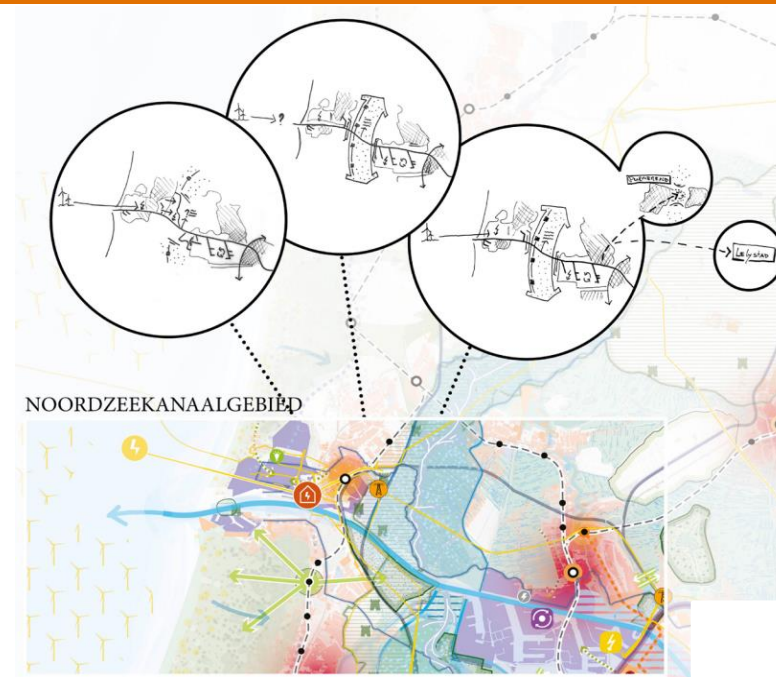

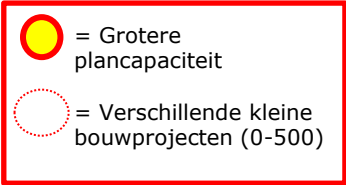
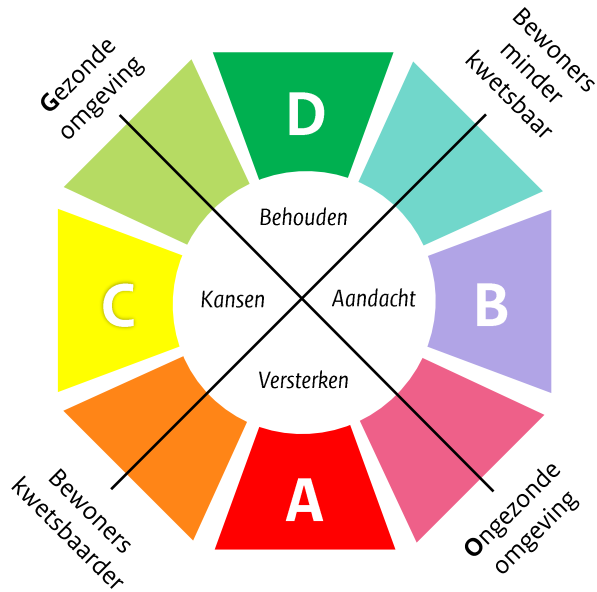
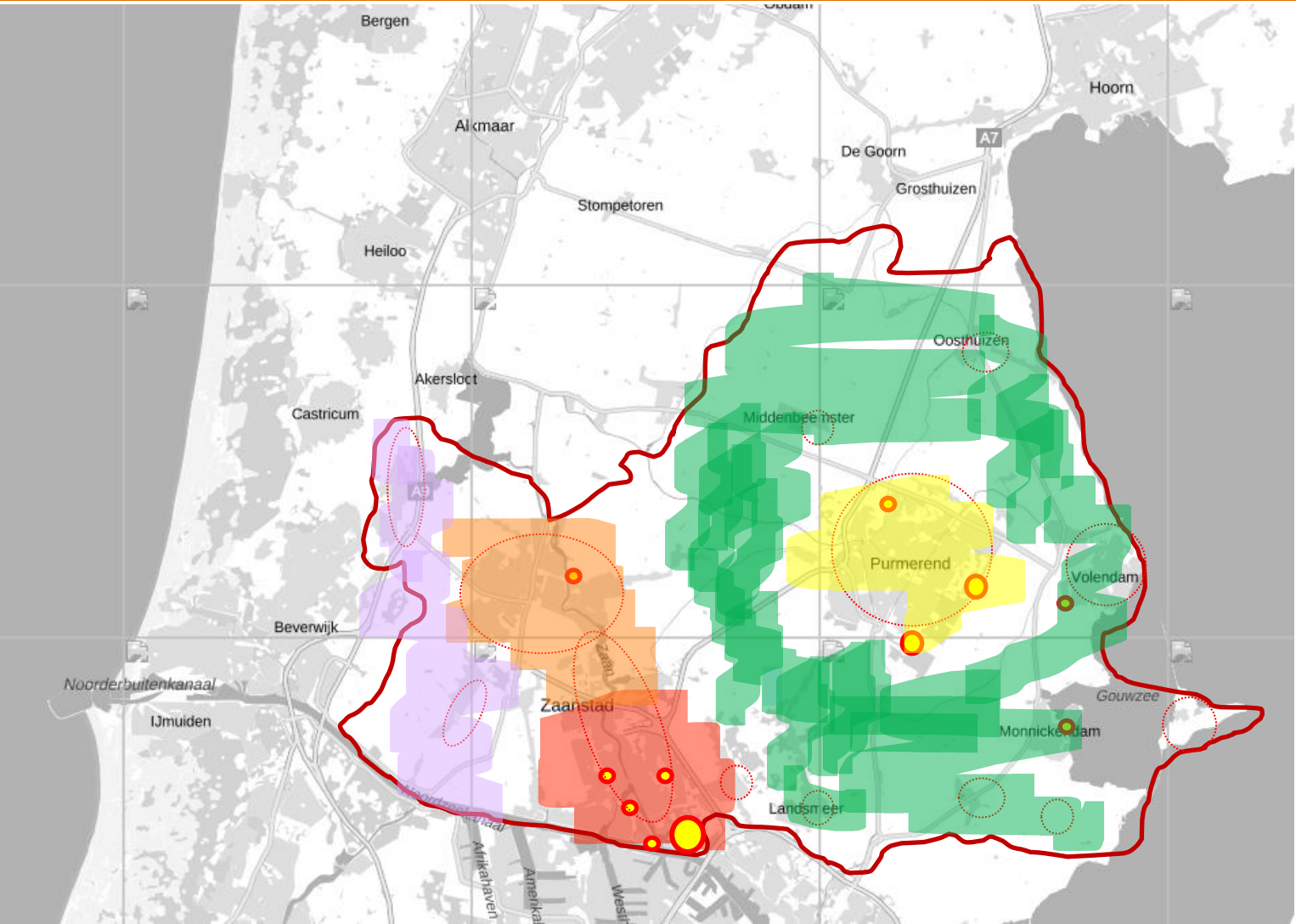
Meerkernige metropool

Ontwikkelrichting 2050

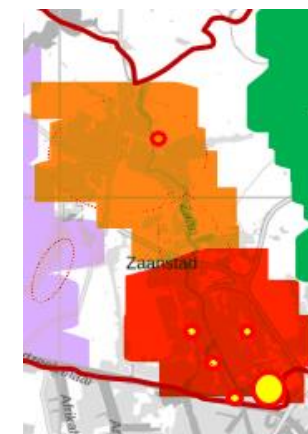
- Zeer grote plancapaciteit in Zaandam Zuidoost
- Grote plancapaciteit in Purmerend, Zaandam
- Veel kleinere plancapaciteit in Wormerveer, Krommenie, Assendelft, Purmerend
- Aandachtsgebied: Noordzeekanaalgebied
- Aandacht tracé 380V kabel elektriciteit

Zaanstad Zuidoost: **versterken** gezonde leefomgeving,
Zaanstad Noord: **versterken en kansen** gezonde leefomgeving

In Zaanstad woont een relatief hoog percentage kwetsbaren, met name in het zuidoost gedeelte, maar ook in het noordelijk gedeelte rond Krommenie/Wormerveer. In vergelijking met het gemiddelde van Nederland wonen er relatief veel inwoners met een laag inkomen, is er een bovengemiddeld aantal laaggeletterden, een relatief lagere levensverwachting en ligt het percentage hartvaatziekten boven het gemiddelde van Nederland. In het zuidoost gedeelte van Zaanstad tonen veel gezondheidsindicatoren bovendien extra kwetsbaarheid; o.a. in ervaren gezondheid, overgewicht, obesitas, (ernstige) eenzaamheid, risico op depressie en het voldoen aan de beweegrichtlijn. Het lagere percentage vrijwilligers en mensen met regie over eigen leven laten zien dat ook sociaal gezien het zuidoost gedeelte van Zaanstad kwetsbaarder is. Projecties tot 2030 in ervaren gezondheid, eenzaamheid, overgewicht en regie over eigen leven tonen een licht afnemende trend; vergelijkbaar met Nederland als geheel, maar op een veel lager niveau. Opvallend is de mentale gezondheid: terwijl het risico op depressie al relatief hoog is, laat de trend voor angststoornissen tot 2030 ook nog een bovengemiddeld stijging zien. Verwacht wordt dat bevolking tot die tijd met ca. 14% groeit, waaronder uit de regio per saldo veel starters en van buiten de regio vooral lagere en middelhoge inkomensgroepen. Het percentage alleenstaanden neemt bovengemiddeld toe met ca. 25 procent. De demografische druk lijkt hierop geen extra belasting te vormen, aangezien de verhouding tussen ouderen en jongeren tot 2030 minder uiteenloopt dan in de rest van de regio en in Nederland, onder andere door een minder sterke vergrijzing in Zaanstad.

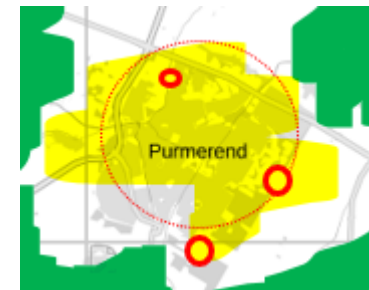

Het milieugezondheidsrisico door luchtverontreiniging en geluid in Zaanstad is relatief hoog. Een relatief hoog percentage van de bevolking ervaart bovendien ernstige geluidshinder: in west Zaanstad met name van vliegverkeer en in zuidoost Zaanstad vooral van wegverkeer – zowel binnen- als buiten de bebouwde kom. Er is ook sprake van een hitte-eilandeffect in met name Zaandam. In de omgeving is wel een groot aanbod van natuur- en recreatiegebieden met een aantal goede zwemplekken en ook de belevingswaarde van het landschap ligt hoog, met name ten oosten van de stad. Fiets- en wandelpaden als ook openbaar vervoer, snelfietspaden naar Amsterdam en voorzieningen als huisartsen en supermarkten op korte afstand zijn aanwezig. Op basis van het aanbod van voorzieningen, sportaccommodaties, speelplekken en groen/blauwe recreatie scoort Zaanstad dan ook relatief hoog. Wel komt uit onderzoek van de Fietzersbond naar voren dat de fietsstadscore in Zaanstad relatief laag is doordat onderhoud, beleving, fietsnetwerk, maar ook aandacht voor de kwetsbare fietser onder het gemiddelde ligt. In de wijken in zuidoost Zaanstad is naast de hoge milieudruk ook de leefbaarheid een aandachtspunt en het hoge aanbod van ongezond voedsel in de vele cafetaria's en fastfood zaken. Dat laatste geldt overigens ook voor een aantal wijken in het noordelijk gedeelte rond Krommenie/Wormerveer. De stijging van WOZ waarden is over het algemeen gemiddeld.

Bij de grote bouwopgave/verdichting in Zaanstad, met name in Zaanstad Zuidoost en delen van Zaanstad Noord, is het van belang de gezonde leefomgeving verder te versterken om bij te dragen aan het terugdringen van hartvaatziekten, overgewicht en obesitas, de hoeveelheid en kwaliteit van de buitenruimte en voorzieningen te laten aansluiten op het groeiend percentage alleenstaanden dat bijvoorbeeld meer ruimte voor ontmoeten vraagt en de gezondheidsachterstand van de kwetsbare groepen te verkleinen. Ook de relatief kwetsbare sociale omgeving – gezien het relatief lage aantal vrijwilligers en lage percentage met regie over het eigen leven – verdient hierin aandacht. Dit kan worden bereikt door bij de bouwopgave/verdichting als ook in bestaande wijken in zuidoost en noordelijk Zaanstad extra aandacht te besteden aan ruimtelijke inrichting voor gezondheidsbevordering door bewegen, ontmoeten, ontspannen, gezonde mobiliteit (lopen/fietsen) en gezonde voeding, met name voor de meest kwetsbare groepen. Naast inrichting van de leefomgeving zijn hiervoor ook andere interventies nodig om gezond gedrag te vergemakkelijken zoals aanbod van goedkope gezonde voeding, fietslessen en goedkope fietsen. Ook is er blijvende aandacht nodig voor het terugdringen van de relatief hoge milieudruk van luchtverontreiniging en geluid in Zaanstad en eventueel verdringing van kwetsbare groepen indien de woningprijzen sterk gaan stijgen. Verdringing/gentrificatie zorgt voor mentale druk en kwetsbare groepen verliezen niet alleen hun sociale omgeving, maar komen ook vaak in wijken terecht waar de leefbaarheid onder druk staat.

Purmerend: **kansen** gezonde leefomgeving

In Purmerend woont ook een relatief grote groep kwetsbaren. In een groot deel van de centrale wijken zijn relatief veel inwoners met een laag inkomen en ook een kwetsbare gezondheid. Zo is er in een groot gedeelte van de stad een hoog percentage bewoners met overgewicht en obesitas en risico op depressie. Tegelijk voldoen relatief weinig inwoners aan de beweegrichtlijnen en is er een lager percentage inwoners met goed ervaren gezondheid. Het relatief lage percentage vrijwilligers laat zien dat de sociale omgeving ook kwetsbaar in deze wijken. Projecties tot 2030 laten zien dat kwetsbaarheid in ervaren gezondheid, eenzaamheid, overgewicht en regie over eigen leven in Purmerend toeneemt, maar niet meer dan gemiddeld in Nederland. Het percentage mensen met longkanker en angststoornissen nemen volgens deze projectie voor Purmerend tot 2030 wel bovengemiddeld toe. In Purmerend wordt er een aanzienlijke bevolkingsgroei verwacht van ca. 17%, waaronder vaak starters uit de regio en in het algemeen meer lagere en midden inkomensgroepen van buiten de regio. Het aandeel alleenstaande huishoudens neemt in Purmerend echter sterker toe dan in Nederland als geheel; volgens de projectie is een toename van maar liefst ca. 40% alleenstaande huishoudens in Purmerend tot 2030. De vergrijzing is iets sterker dan landelijk gemiddeld, de demografische druk ongeveer vergelijkbaar.

De leefomgeving in Purmerend is over het algemeen gezond, met een aanbod van natuur- en recreatiegebieden in de omgeving van de stad – inclusief het Markermeer, een hoge belevingswaarde van het landschap in het hele landelijke gebied in de omtrek van de Purmerend en een hoge beweegvriendelijkheid, waaronder voorzieningen, sportaccommodaties, speelplekken en groen/blauwe recreatiegebieden. Het milieugezondheidsrisico is relatief laag, behalve een verhoogd percentage dat ernstige geluidshinder ervaart door autoverkeer binnen de bebouwde kom. Ook fiets- en wandelpaden, openbaar vervoer, snelfietspaden en voorzieningen als huisarts en supermarkt op korte afstand zijn aanwezig. De fietsstadscore van Purmerend is onder gemiddeld, met name door een relatief lage score op onderhoud, beleving, fietsnetwerk, kwetsbare fietsers en relatief veel 50km/u wegen zonder gesloten verklaring voor fietsers (d.w.z. geen aparte fietsstrook maar fietsers op de autorijbaan). Daarnaast verdient het overstromingsrisico in en rond Purmerend aandacht, met name ook in de gebieden waar de grotere bouwopgaves zijn gepland en de maximale waterdiepte bij een overstroming op 0,5-2,0m ligt. Bovendien is het aanbod van ongezond voedsel in cafetaria in een aantal wijken van de stad hoog. De stijging van WOZ waarden is over het algemeen gemiddeld.

Bij de aanzienlijke bouwopgave/verdichting in Purmerend is het van belang de gezonde leefomgeving verder te versterken om bij te dragen aan het terugdringen van overgewicht, obesitas en risico op depressie en de gezondheidsachterstand van de kwetsbare groepen te verkleinen. Aangezien de projectie tot 2030 een bovengemiddelde trend laat zien op stijging van angststoornissen en het aantal vrijwilligers relatief laag is, verdient de sociale omgeving daarbij aandacht. Dit kan worden bereikt door bij de bouwopgave/verdichting als ook in bestaande wijken, extra aandacht te besteden aan sociale voorzieningen, aan ruimtelijke inrichting voor gezondheidsbevordering door bewegen, ontmoeten, ontspannen, gezonde mobiliteit (lopen/fietsen) en gezonde voeding, met name voor de meest kwetsbare groepen en de zeer snel stijgende groep alleenstaande huishoudens. Het ruime aanbod van groen en blauw in de omgeving biedt hiervoor vele kansen, mits ook de mogelijke fysieke en mentale druk van toenemende overstromingskansen door klimaatverandering in acht wordt genomen. Naast gezonde inrichting van de leefomgeving zijn ook andere interventies nodig om gezond gedrag te vergemakkelijken zoals aanbod van goedkope gezonde voeding, fietslessen en goedkope fietsen.

Rondom Uitgeest en landelijk gebied Zaanstad West: **aandacht** gezonde leefomgeving

In Uitgeest en het landelijk gebied van Zaanstad West is de milieudruk van luchtverontreiniging en geluid hoog, wat ook zichtbaar is in het hoge aandeel inwoners dat ernstige geluidshinder van vliegverkeer ervaart. Terwijl de ervaren gezondheid in Uitgeest ten opzichte van de regio relatief hoog is, laat de prognose tot 2030 wel een relatief sterkere daling van de ervaren gezondheid zien in vergelijking met Nederland gemiddeld. Volgens de projectie zal er ook een relatief sterkere toename in voorkomen van longkanker zijn.

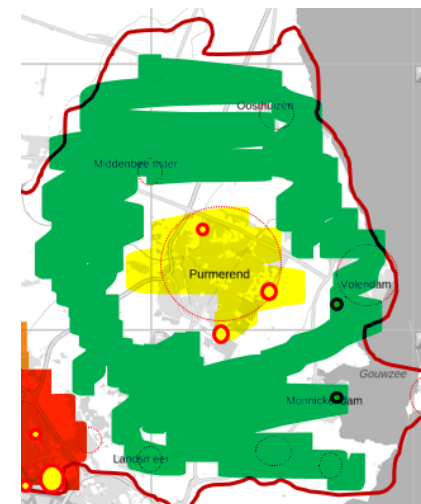
Bij de bouwopgave/verdichting in Uitgeest en het landelijk gebied van Zaanstad West is gezondheidsbescherming tegen luchtverontreiniging en geluidsbelasting en hinder van belang. Daarbij moet worden aangemerkt dat bestrijding bij de geluidsbron de voorkeur geniet bij geluidsbelasting en hinder. Indien geluidsbestrijding bij de bron niet mogelijk is dient het effect van geluid-adaptief bouwen nog verder onderzocht te worden, voordat het kan worden uitgerold. In het kader van gezondheid is daarbij niet alleen het geluidsniveau in de woning van belang, maar ook buiten in de openbare ruimte waar bewegen, ontspannen en ontmoeten zorgt voor gezondheidsbevordering.

Midden/Oosten Zaanstreek-Waterland: **behoud** gezonde leefomgeving

In verschillende kernen in het midden en oosten van Zaanstreek-Waterland, zoals in Edam-Volendam, woont een relatief grote groep kwetsbare bewoners met onder andere een lager inkomen en praktische opleiding. In Oostzaan wonen ook relatief veel inwoners met overgewicht en het percentage inwoners dat voldoet aan de beweegrichtlijnen is relatief lager. In Edam-Volendam laat de projectie tot 2030 relatief meer vergrijzing zien en relatief sterkere afname van regio op het eigen leven.

De leefomgeving in dit gebied is over het algemeen goed te noemen, maar er is aandacht nodig voor de (ernstige) geluidshinder van vliegverkeer in midden Zaanstreek Waterland, geluidshinder van wegverkeer in de gemeenten Oostzaan en De Beemster, verkeersveiligheid en het aanbod van ongezond voedsel in veel gemeenten. De groene omgeving en het aanbod aan fiets- en wandelpaden als ook het snel-fietspad richting Amsterdam biedt de mogelijkheid om bewegen en gezonde mobiliteit verder te bevorderen, als er voldoende aandacht blijft om deze relatief gezonde omgeving voor de bewoners te behouden.

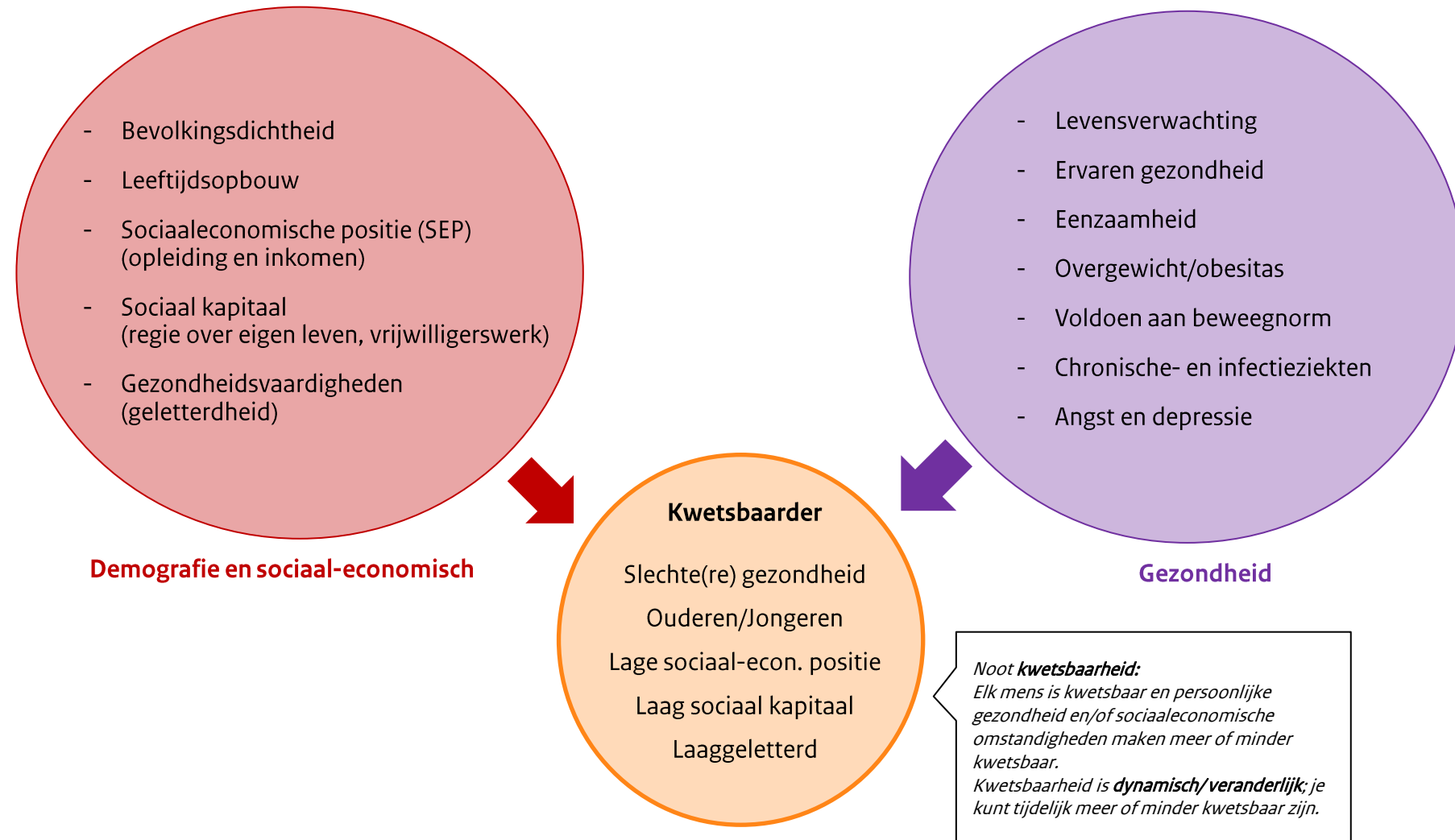

Kaarten

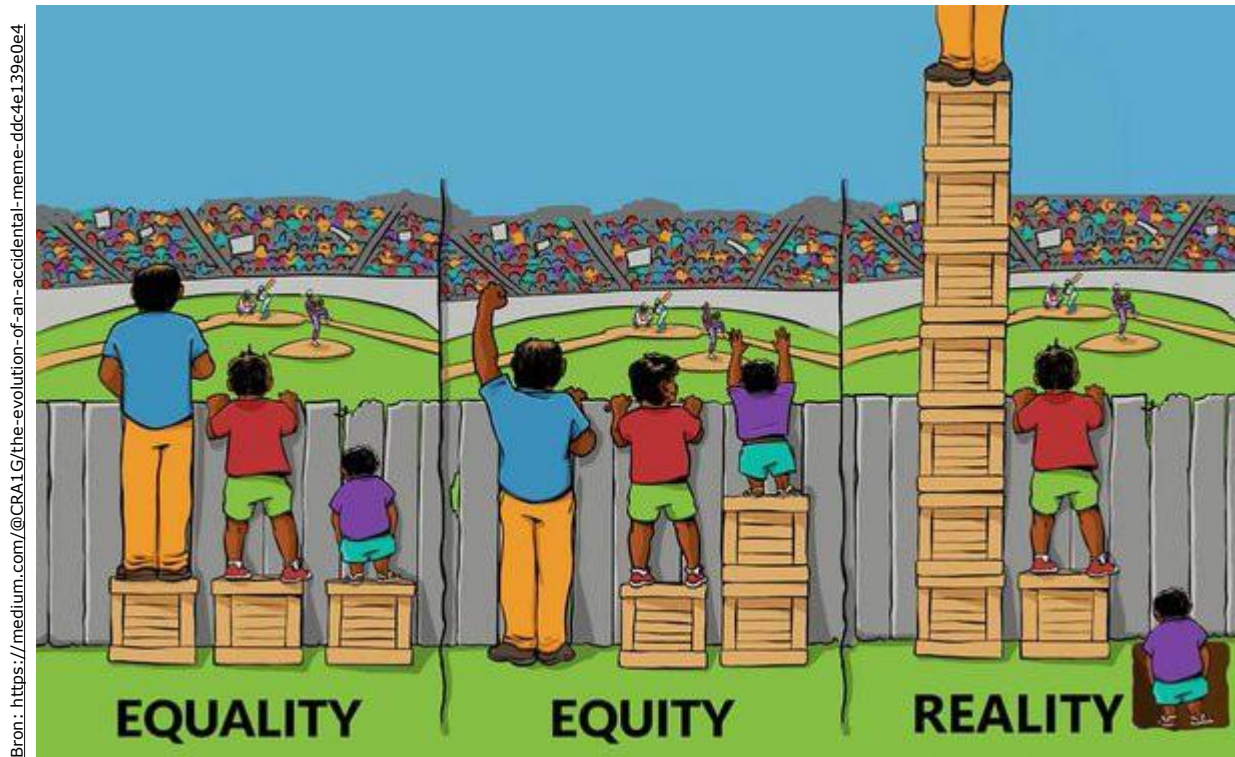
Gebruikte kaarten voor gebiedsanalyse.
Let op: conclusies zijn ook op basis van input van experts uit de regio.

- Hoe ziet de (toekomstige) populatie bewoners / gebruikers eruit?
- Wat zijn gezondheids-, demografische- en sociaaleconomische uitdagingen en trends?
- Welke groepen/mensen zijn kwetsbaar en waar wonen zij?

Equity: rechtvaardige en redelijke verdeling

Rechtvaardige en redelijke verdeling (equity) en (gezondheids)verschillen zijn fundamentele overwegingen op het vlak van publieke gezondheid. Stel daarom bij planvorming de vraag of plannen mogelijk (onbedoeld) leiden tot grotere gezondheidsverschillen of dat de plannen juist kunnen helpen om deze verschillen te verkleinen. Sluit de omgeving aan bij vermogens van mensen? Heeft iedereen een rechtvaardig en toereikend niveau van bescherming? Zijn er kwetsbaardere bewoners in of vlakbij het plangebied welke extra bescherming of bevordering behoeven?

Het is dus belangrijk om verschillen te erkennen en meer en minder kwetsbare bevolking te identificeren. Verschillende passende middelen zijn nodig om de gezonde leefomgeving daadwerkelijk toegankelijk te maken voor alle mensen.

Operationalisering thema's bevolking (regionaal)

		Thema	Operationalisering	Ten opzichte van	Bron
Bevolking - Demografisch / Sociaal- economisch	Stand van Zaken	Bevolkingsdichtheid	Inwoners per km2 per gemeente	NL gem.	CBS
		Leeftijdsopbouw	Percentage jongeren 15-25 jaar per gemeente	NL gem.	CBS
			Percentage ouderen >65 jaar per gemeente	NL gem.	CBS
		Opleiding	Percentage lagere opleiding 15 jaar en ouder per bevolkingskern	NL gem. (Bron: =30-40%)	CBS
		Inkomen	Percentage huishoudens in 40% met laagste inkomen per gemeente	NL gem.	CBS
		Gezondheidsvaardigheden	Percentage laaggeletterden per gemeente	NL gem.	Laaggeletterdheid InZicht.nl
			Projectie percentage regie over eigen leven 2017-2030 (demografie + soms epidemiologie)	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
	Trends	Sociaal kapitaal	Percentage vrijwilligerswerk 19 jaar en ouder per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
			Percentage regie over eigen leven per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
		Bevolkingsgroei	Index bevolkingsontwikkeling per gemeente 2015-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
			Projectie percentage demografische druk 2017-2030 (verhouding 20-64 jaar tov rest)	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Vergrijzing	Projectie percentage 65 jaar en ouder 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
			Projectie percentage regie over eigen leven 2017-2030 (demografie + soms epidemiologie)	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Gentrificatie	Saldo aantal verhuisde huishoudens in inkomen < €35.739 in MRA (2016-2017)	MRA	RIGO
Bevolking - Gezondheid	Stand van Zaken	Individualisering	Projectie percentage huishoudens type 'Alleenstaand' 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Ervaren gezondheid	Percentage goed ervaren gezondheid per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
			Projectie percentage (zeer) goed ervaren gezondheid 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Eenzaamheid	Percentage eenzaamheid per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
		Overgewicht	Percentage overgewicht per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
		Obesitas	Percentage obesitas per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
		Bewegen	Percentage voldoen aan beweegrichtlijnen 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
	Trends	Chronische- en infectieziekten	Index sterfte aan ziekten van het hartvaatstelsel 2013-2016	NL gem.	RIVM/Volksgezondheid en Zorg
			Index sterfte aan kanker 2013-2016	NL gem.	RIVM/Volksgezondheid en Zorg
		Angst en depressie	Percentage risico op angststoornis of depressie per gemeente 2016	Modelling NL gem.	RIVM/SMAP
		Levensverwachting	Levensverwachting bij geboorte per gemeente 2013-2016	NL gem.	RIVM/Volksgezondheid en Zorg
		Overgewicht	Projectie percentage overgewicht (BMI > 25) 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Coronaire hartziekten	Projectie index prevalentie van coronaire hartziekten 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Longkanker	Projectie index prevalentie van longkanker 2017-20	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
	Trends	Angststoornissen	Projectie index prevalentie van angststoornissen 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld
		Eenzaamheid	Projectie index eenzaamheid 2017-2030	NL gem.	RIVM/Regiobeeld

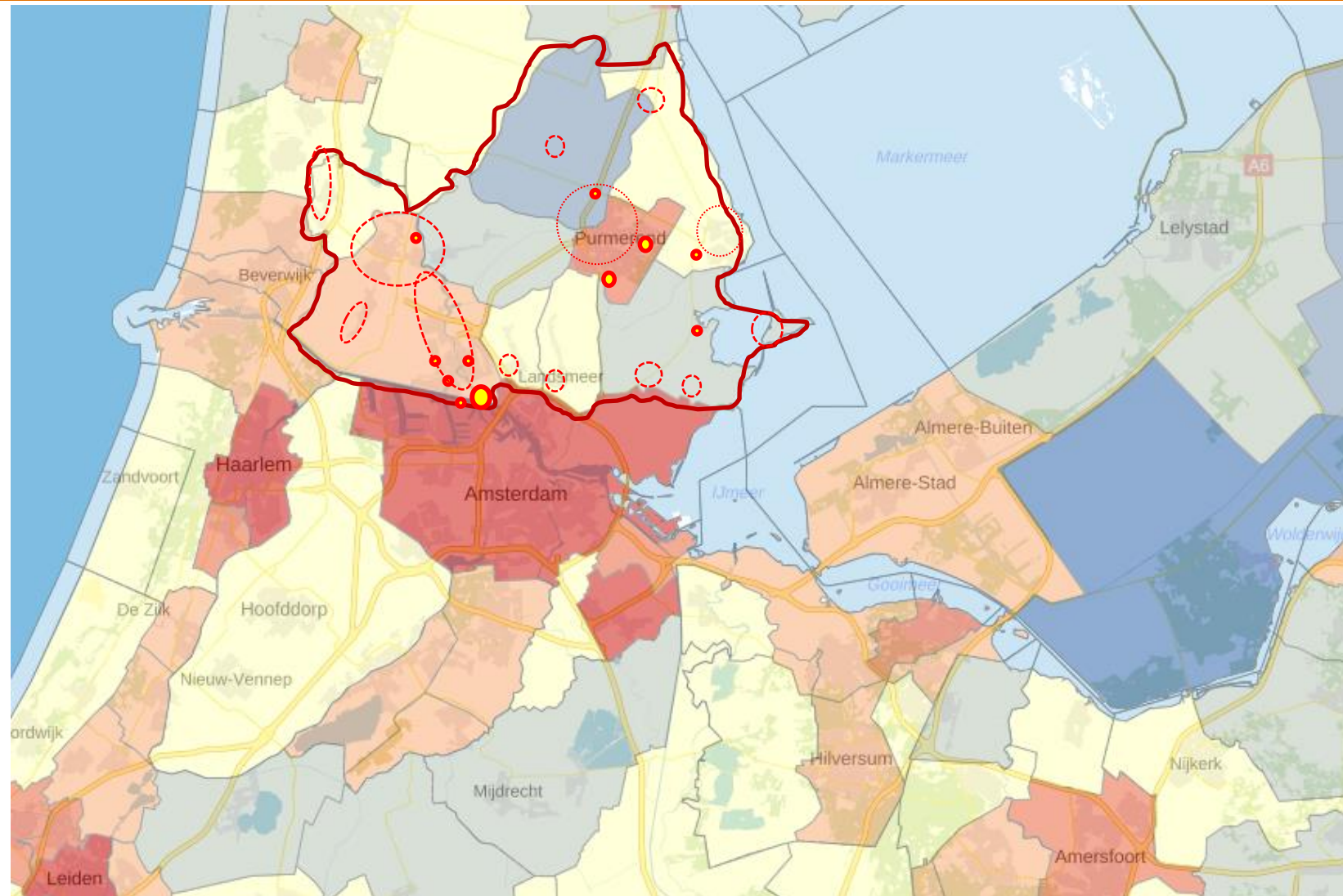

Bevolkingsdichtheid inwoners per km² - Gemeenten (2020)

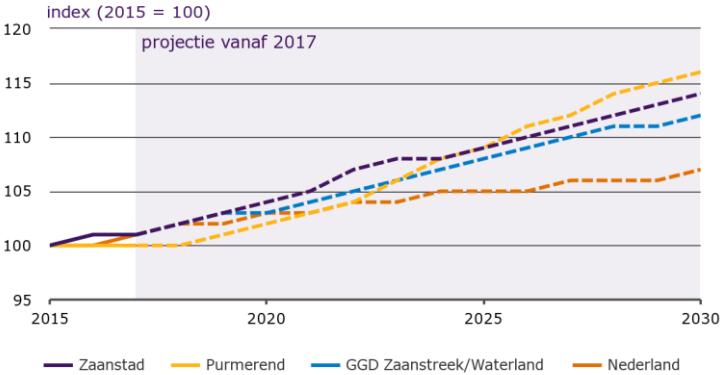
① Informatie over de kaartlaag

Aantal inwoners per km² land.

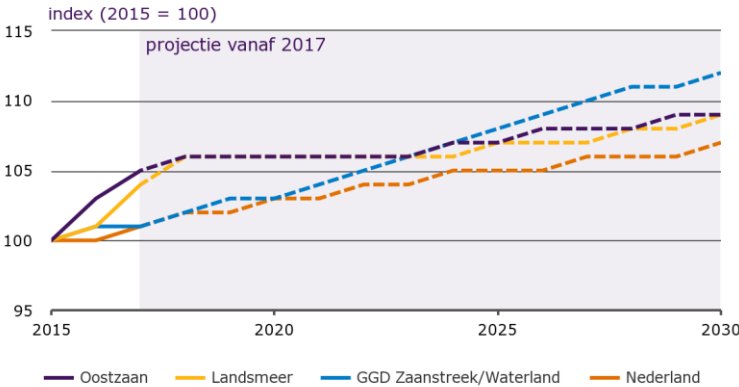

Trend bevolkingsontwikkeling in Zaanstad en Purmerend

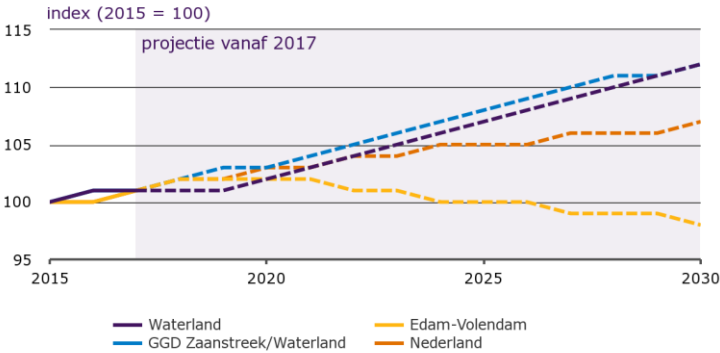
Bron: Primos-prognose, ABF Research
url: <https://www.regiobeeld.nl/bevolkingsontwikkeling?gemeente=Zaanstad&vergelijk=Purmerend>

Trend bevolkingsontwikkeling in Oostzaan en Landsmeer

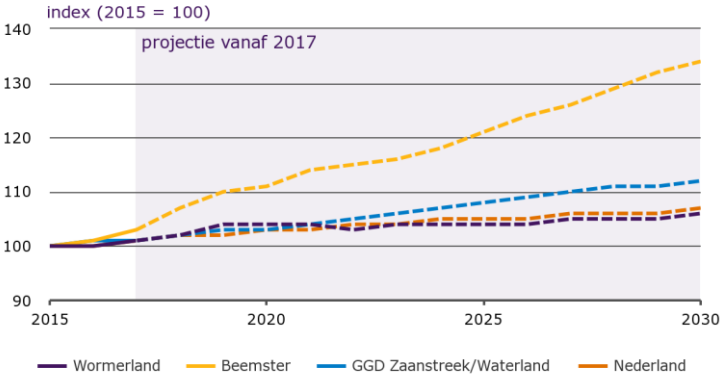
Bron: Primos-prognose, ABF Research
url: <https://www.regiobeeld.nl/bevolkingsontwikkeling?gemeente=Oostzaan&vergelijk=Landsmeer>

Trend bevolkingsontwikkeling in Waterland en Edam-Volendam

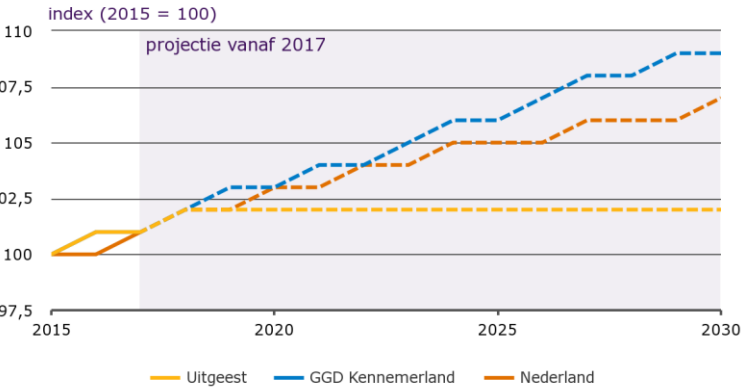
Bron: Primos-prognose, ABF Research
url: <https://www.regiobeeld.nl/bevolkingsontwikkeling?gemeente=Waterland&vergelijk=Edam-Volendam>

Trend bevolkingsontwikkeling in Wormerland en Beemster

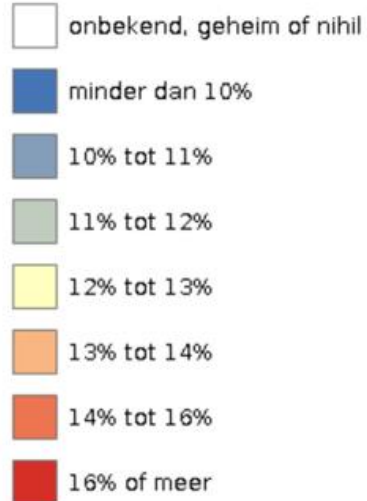
Bron: Primos-prognose, ABF Research
url: <https://www.regiobeeld.nl/bevolkingsontwikkeling?gemeente=Wormerland&vergelijk=Beemster>

Trend bevolkingsontwikkeling in Uitgeest en Uitgeest

Bron: Primos-prognose, ABF Research
url: <https://www.regiobeeld.nl/bevolkingsontwikkeling?gemeente=Uitgeest&vergelijk=Uitgeest>

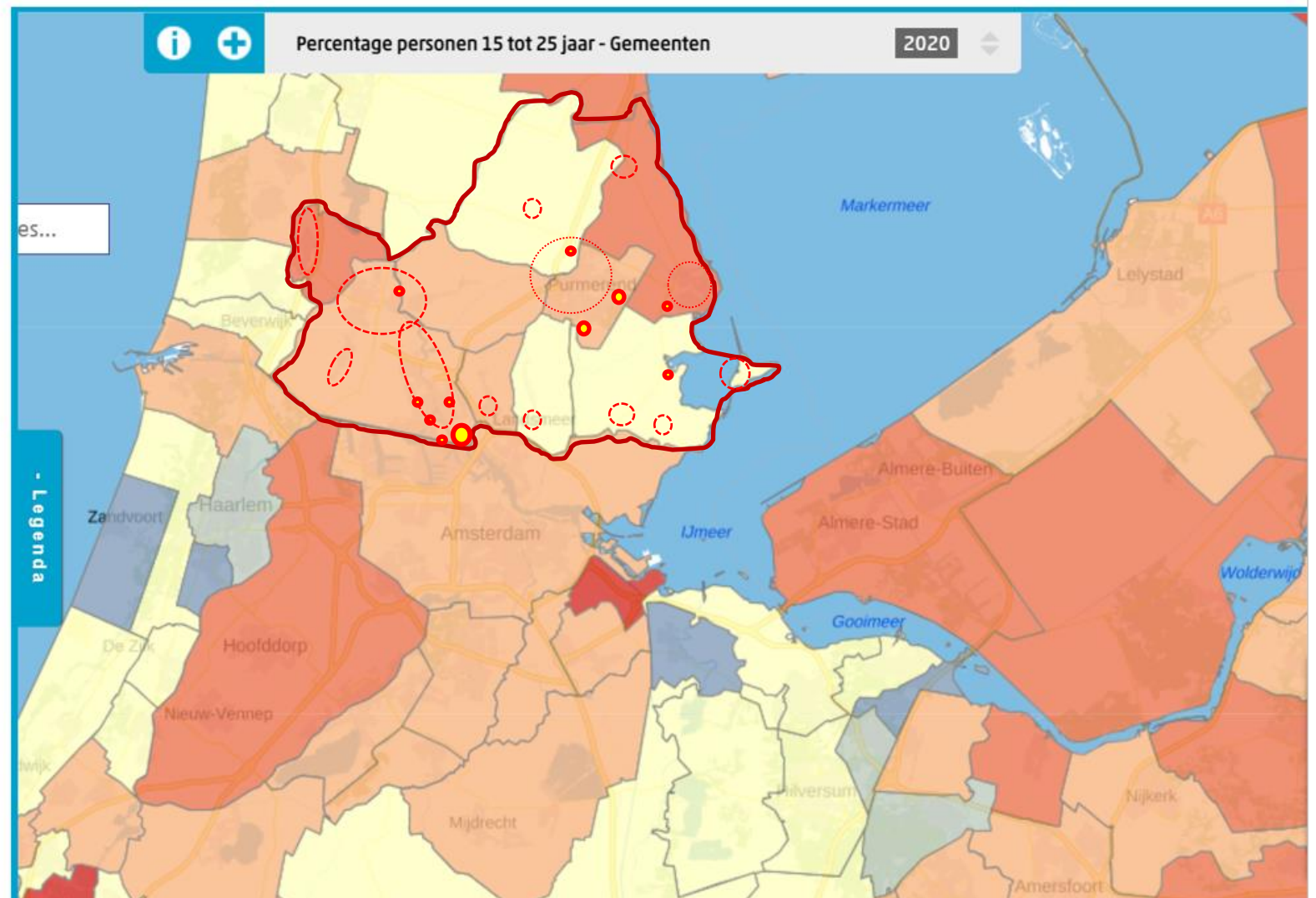
Percentage personen 15 tot 25 jaar - Gemeenten (2020)

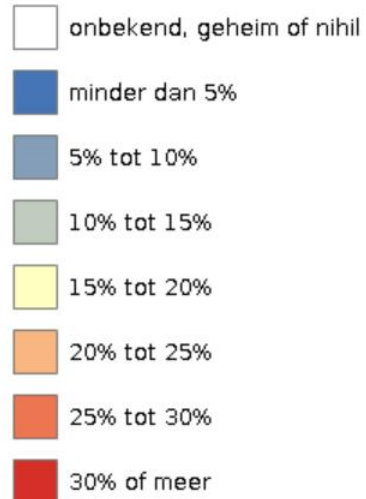
i Informatie over de kaartlaag

Inwoners die op 1 januari 15 tot 25 jaar oud zijn. Een percentage wordt uitgedrukt in gehele procenten van het totaal aantal inwoners in een gebied.

[Verberg legenda >](#)

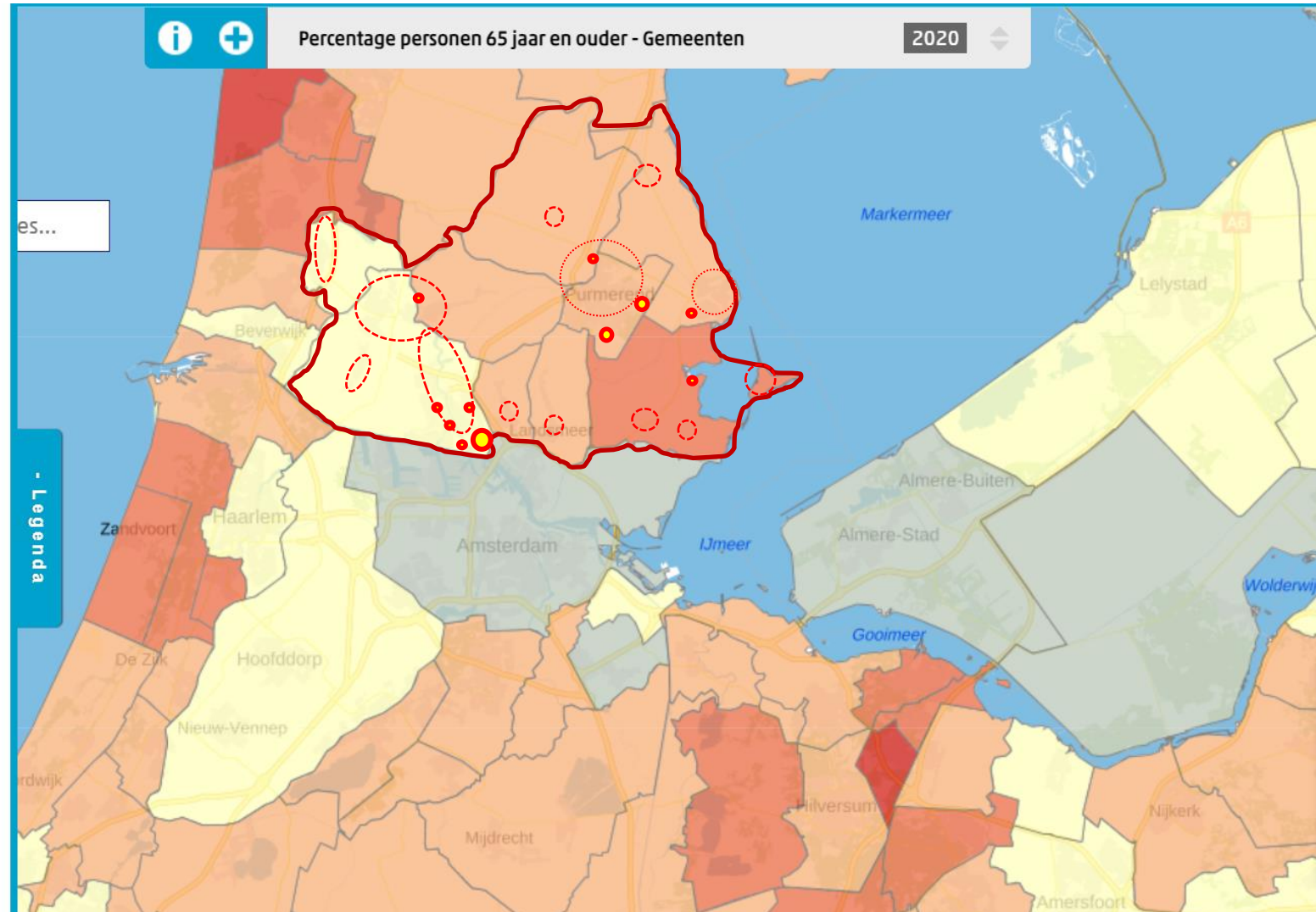
Percentage personen 65 jaar en ouder - Gemeenten (2020)

Informatie over de kaartlaag

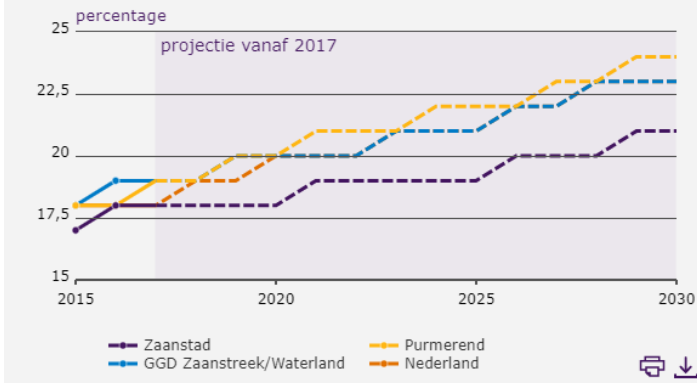
Inwoners die op 1 januari 65 jaar of ouder zijn. Een percentage wordt uitgedrukt in gehele procenten van het totaal aantal inwoners in een gebied.

[Verberg legenda >](#)

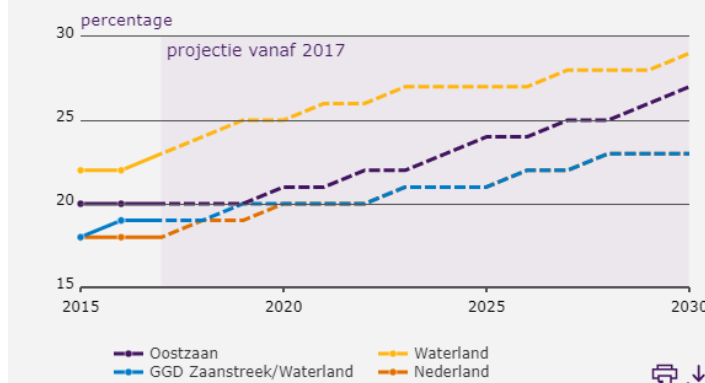

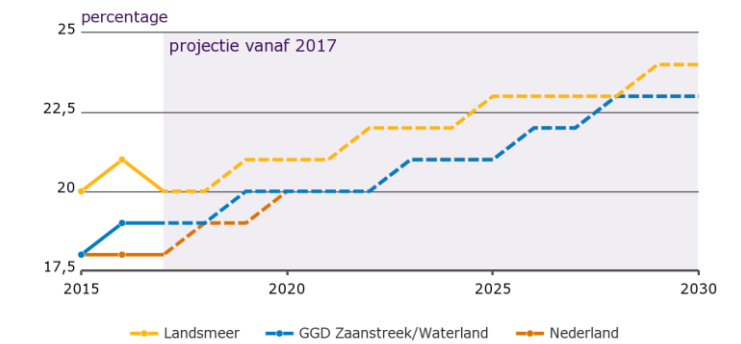
Trend percentage 65 jaar en ouder in Zaanstad en Purmerend

Trend percentage 65 jaar en ouder in Oostzaan en Waterland

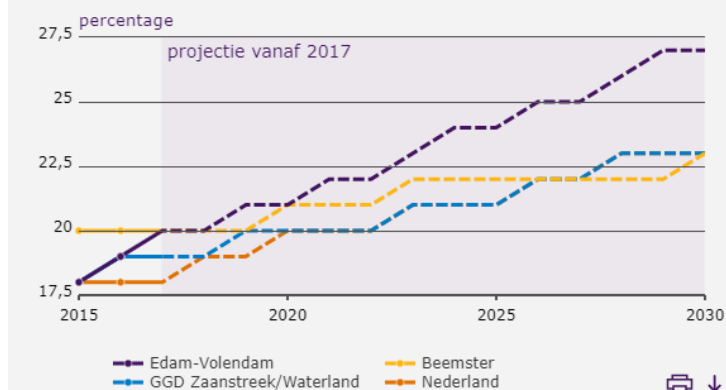

Trend percentage 65 jaar en ouder in Landsmeer en Landsmeer

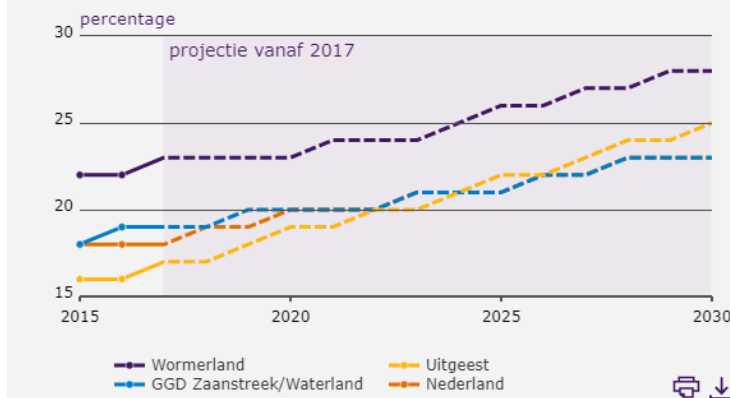
Bron: Primos-prognose, ABF Research
url: <https://www.regiobeeld.nl/bevolkingsontwikkeling?gemeente=Landsmeer&vergelijk=Landsmeer>

Trend percentage 65 jaar en ouder in Edam-Volendam en Beemster

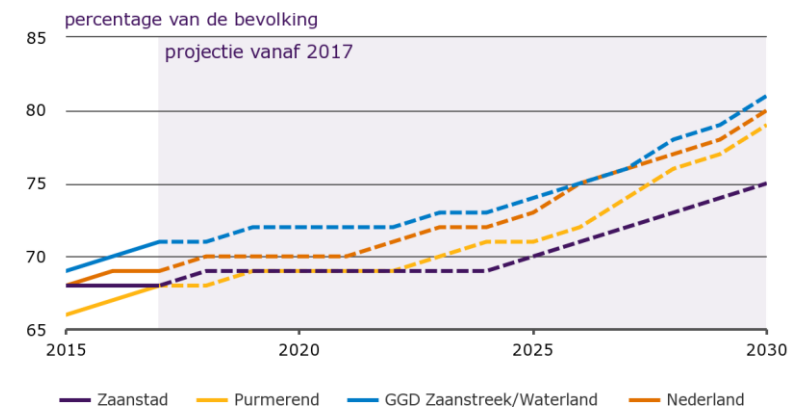
Bron: Primos-prognose, ABF Research

Trend percentage 65 jaar en ouder in Wormerland en Uitgeest

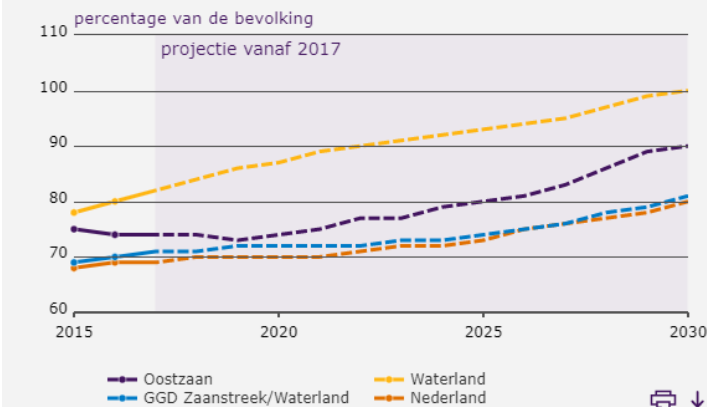

Trend demografische druk in Zaanstad en Purmerend

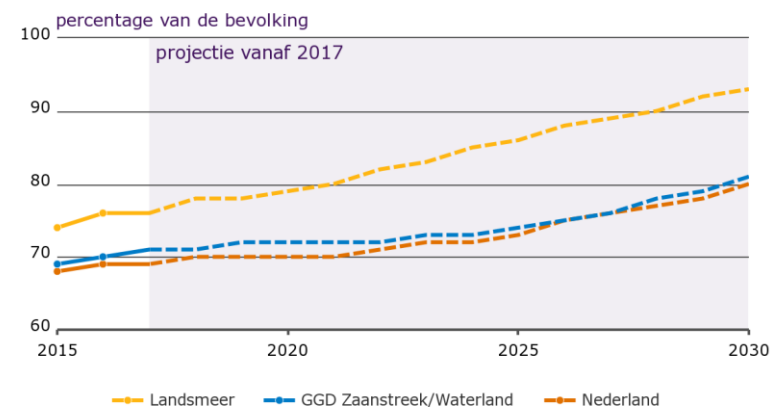
Bron: Primos-prognose, ABF Research
url: <https://www.regiobeeld.nl/bevolkingsontwikkeling?gemeente=Zaanstad&vergelijk=Purmerend>

Trend demografische druk in Oostzaan en Waterland

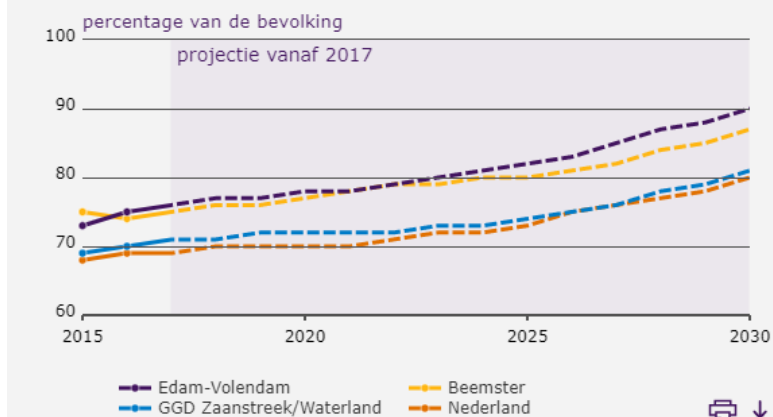
Bron: Primos-prognose, ABF Research

Trend demografische druk in Landsmeer en Landsmeer

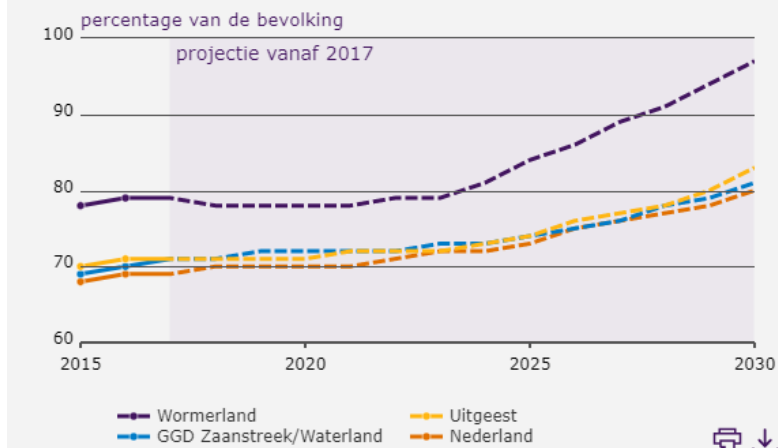
Bron: Primos-prognose, ABF Research
url: <https://www.regiobeeld.nl/bevolkingsontwikkeling?gemeente=Landsmeer&vergelijk=Landsmeer>

Trend demografische druk in Edam-Volendam en Beemster

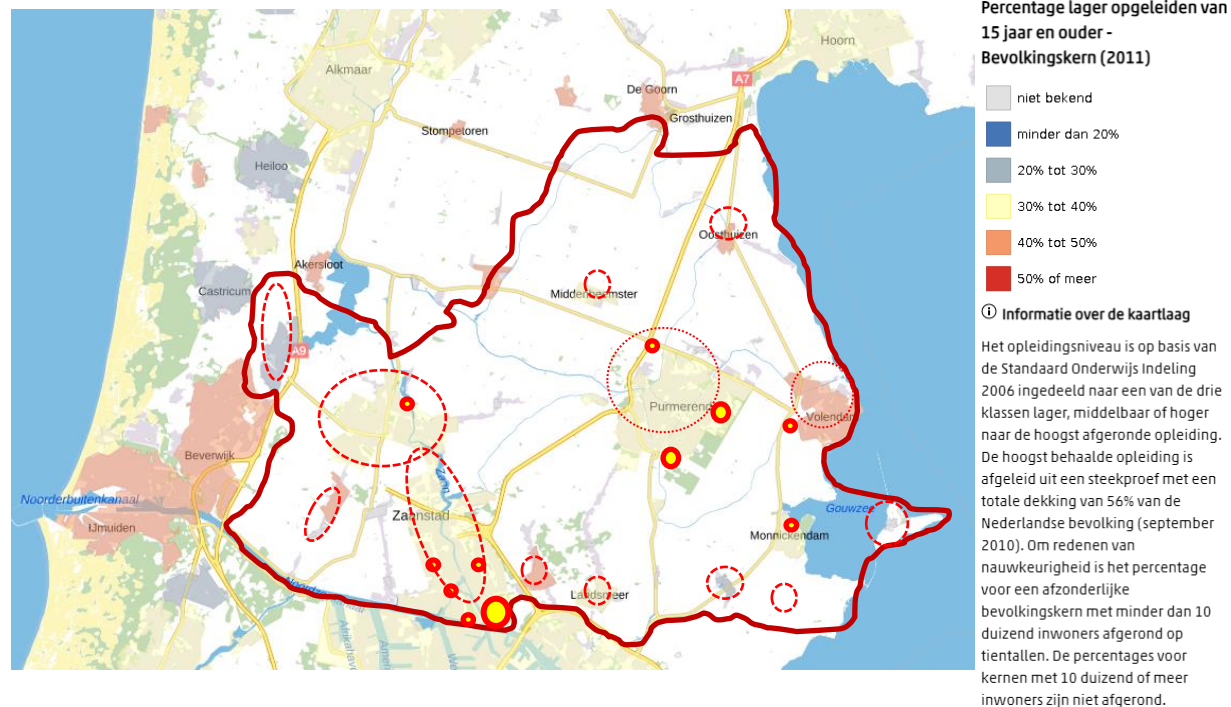

Bron: Primos-prognose, ABF Research

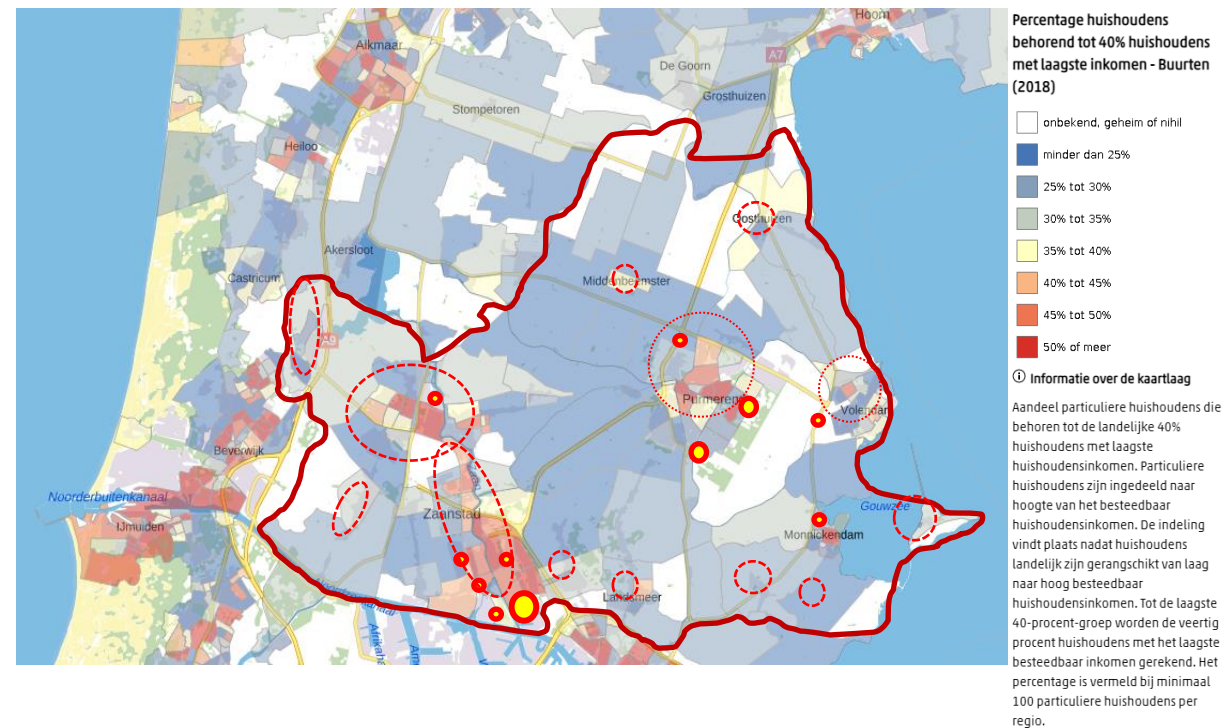
Trend demografische druk in Wormerland en Uitgeest

Percentage lager opgeleiden van 15 jaar en ouder

Percentage huishoudens behorend tot 40% huishoudens met laagste inkomen

Wat zijn gezondheidsvaardigheden?

Gezondheidsvaardigheden zijn de vaardigheden om informatie over gezondheid te verkrijgen, te begrijpen, te beoordelen en te gebruiken bij het nemen van gezondheid gerelateerde beslissingen. Er bestaan ook bredere definities, waarbij ook motivatie wordt meegenomen. Een deel van de mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden is laaggeletterd.

Drie typen vaardigheden spelen een rol (Nutbeam 1998, 2000):

- 1 Functioneel (zoals lezen en schrijven, rekenen, zoeken op internet)
- 2 Interactief of communicatief (zoals begrijpend lezen, abstract denken, hoofd- van bijzaken scheiden, reflecteren)
- 3 Kritisch (zoals toepassen van informatie, ordenen, vooruitdenken, prioriteiten stellen)

Beperkte gezondheidsvaardigheden hangen deels af van opleidingsniveau, maar ook hoger opgeleiden kunnen moeite hebben met medische informatie.

Beperkte gezondheidsvaardigheden en slechtere gezondheid

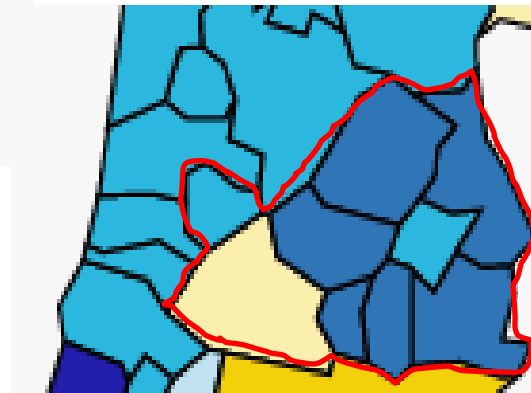
- Er is een duidelijke samenhang tussen beperkte gezondheidsvaardigheden en een slechtere gezondheid. Astma en COPD, diabetes, kanker, hart- en vaatziekten en psychische problemen komen bij mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden beduidend vaker voor (Nivel, 2014).
- Ook komen zij gemiddeld gezien eerder te overlijden (Bostock en Steptoe, 2012). 5,2% van de laagst geletterde mannen heeft diabetes tegenover 1,5% van de hoogst geletterde mannen. Voor vrouwen is dat verschil nog groter: respectievelijk 6% en 0,9% (CBS, Den Haag/Heerlen).
- Mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden maken meer gebruik van zorg en ervaren de kwaliteit van de zorg die ze krijgen als minder goed (Berkman et al., 2011).
- Het medicijngebruik bij de laagst opgeleide groep is bijna tweemaal zo hoog als bij de hoogst opgeleide groep (CBS Statline, 2017). Verkeerd begrip van mondelinge uitleg of schriftelijke instructies kan grote gevolgen hebben. Mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden krijgen bijvoorbeeld vaker te maken met ernstige medicatiefouten (Schillinger e.a., 2005).
- Ouderen, laagopgeleiden en niet-westerse migranten zijn sterker vertegenwoordigd in de groep mensen met beperkte gezondheidsvaardigheden (Nivel, 2016).
- Het wonen in een achterstandsbuurt blijkt, onafhankelijk van sociaal-economische status, de gezondheid negatief te beïnvloeden (Nielen et al., 2007). De clustering van ongunstige omstandigheden vergroot de gezondheidsverschillen

Laaggeletterdheid en beperkte gezondheidsvaardigheden - Pharos

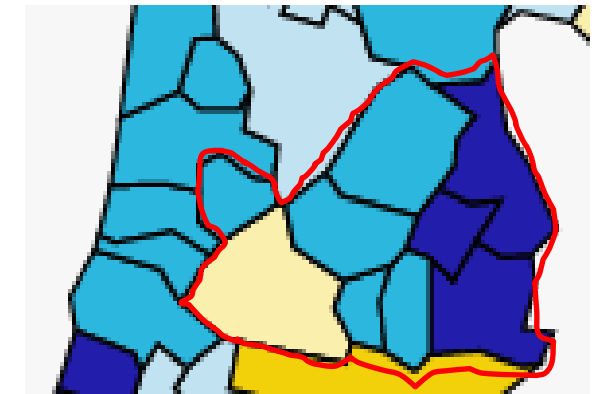
Aandeel laaggeletterden

Aandeel laaggeletterden (sterk en mild)

Aandeel sterk laaggeletterden

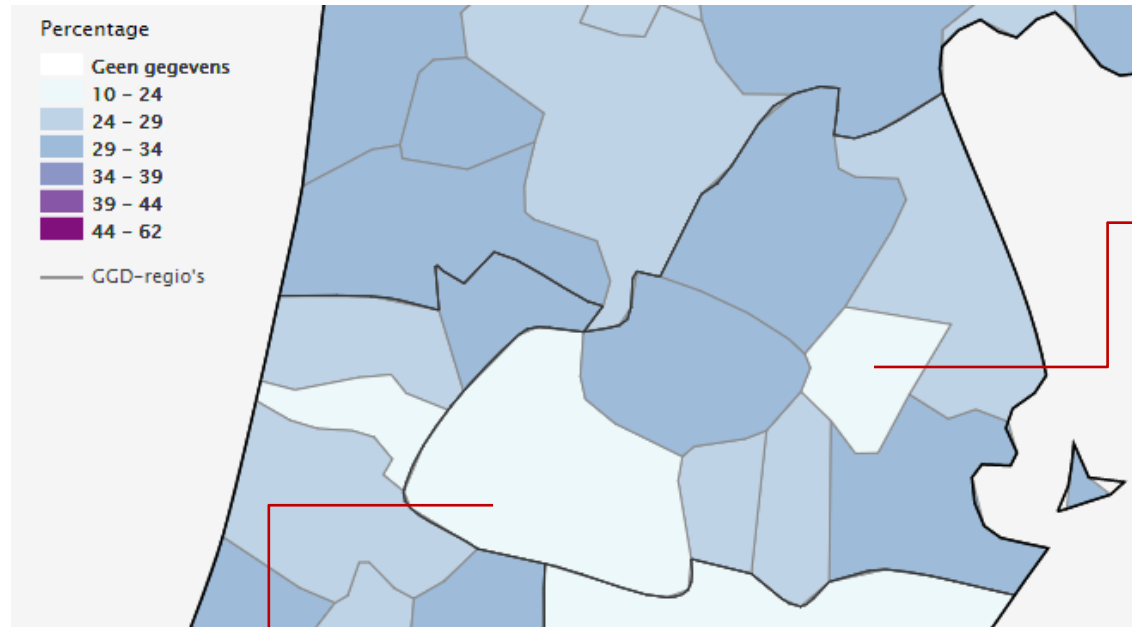
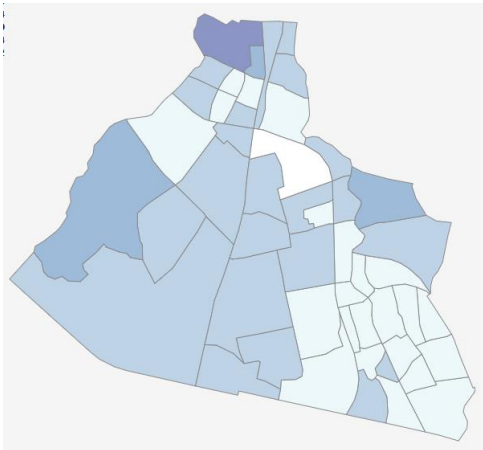
PUNTSCHATTING ARBEIDSMARKTREGIO ZAA NSTREEK/WATERLAND

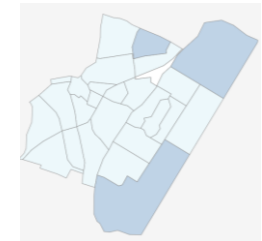
● In Zaanstreek/Waterland (A) is ongeveer 11% van de bevolking laaggeletterd ● In Nederland is ongeveer 12% van de bevolking laaggeletterd

Vrijwilligerswerk 2016

Gemeente Zaanstad

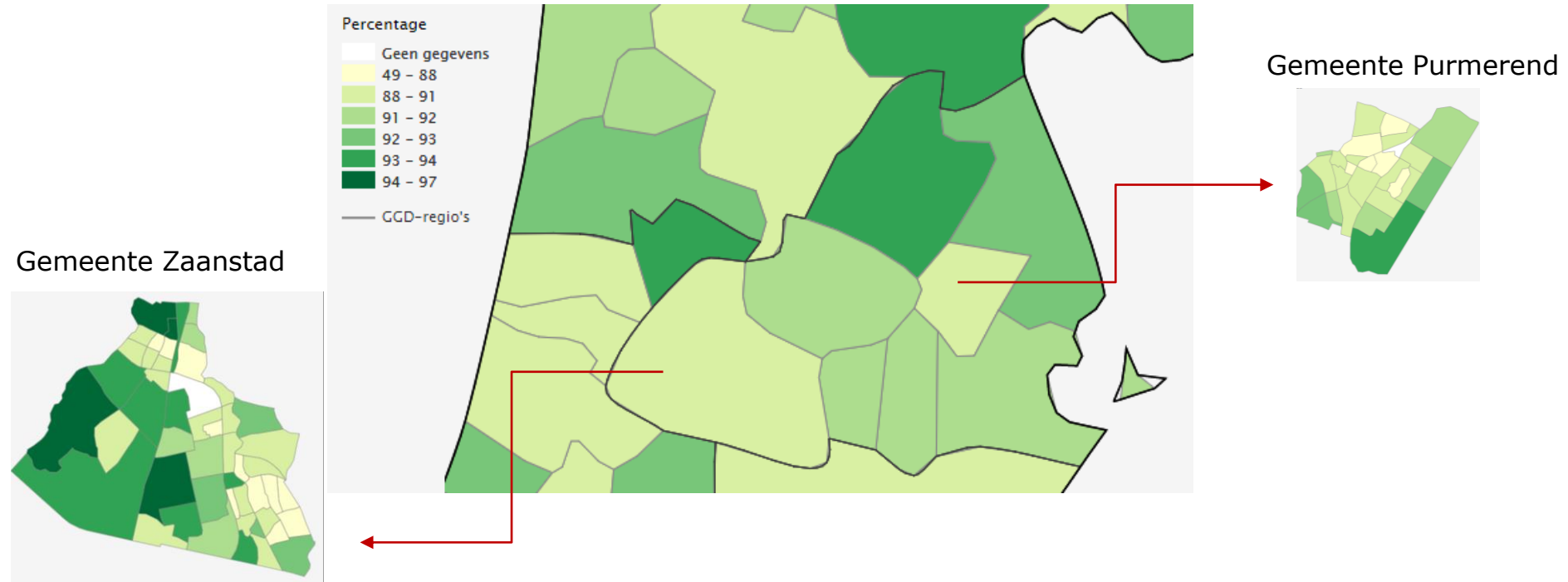

Gemeente Purmerend

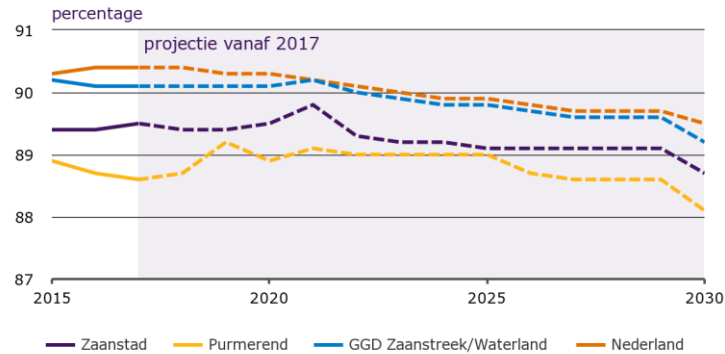

Regie over eigen leven 2016

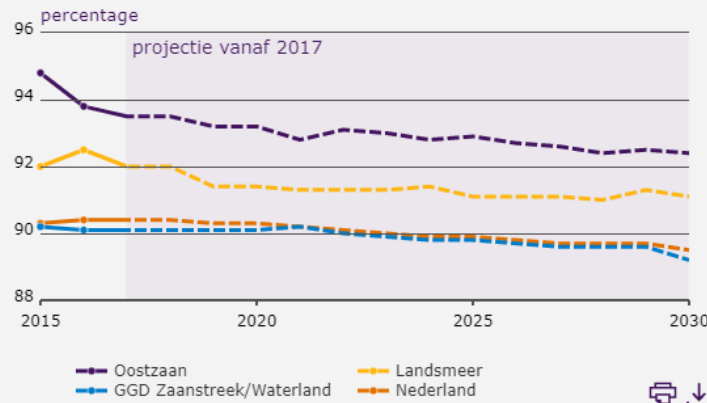

Trend in regie over het eigen leven in Zaanstad en Purmerend

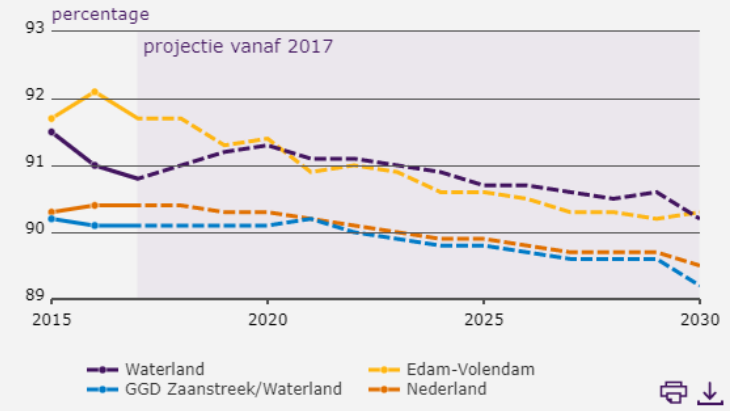

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM
 url: <https://www.regiobeeld.nl/sociale-omgeving?gemeente=Zaanstad&vergelijk=Purmerend>

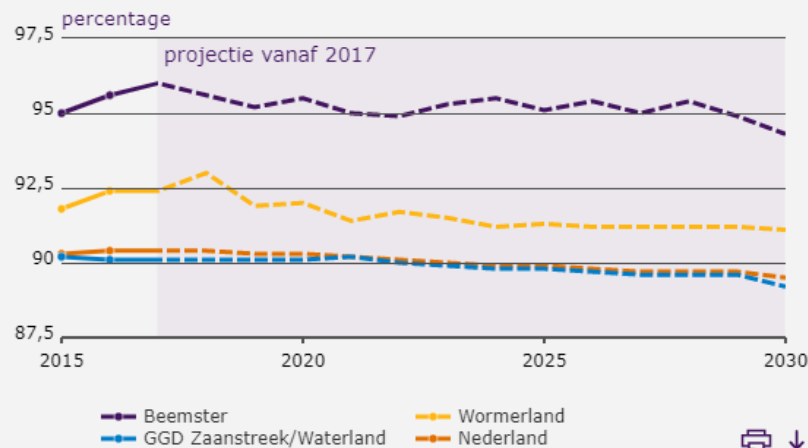
Trend in regie over het eigen leven in Oostzaan en Landsmeer

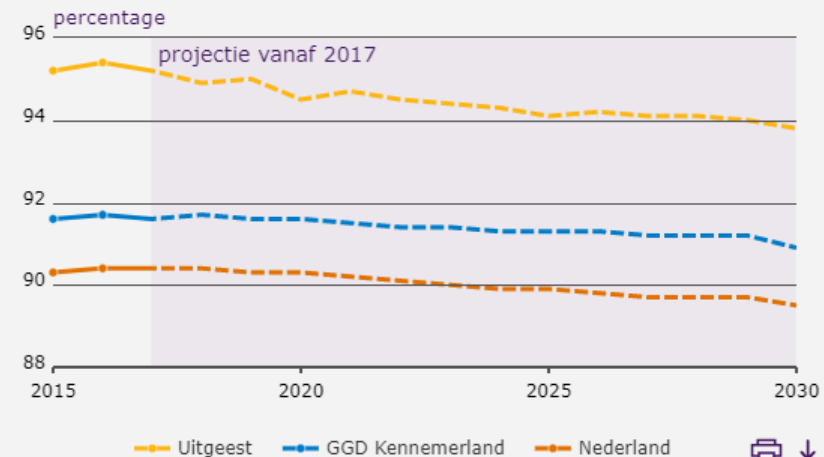
Trend in regie over het eigen leven in Waterland en Edam-Volendam

Trend in regie over het eigen leven in Beemster en Wormerland

Trend in regie over het eigen leven in Uitgeest en Uitgeest

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016

Verhuisstromen in de Metropoolregio Amsterdam

2016-2017

Zaanstreek / Waterland onderscheidt zich door een hoog aandeel verhuisden binnen de eigen deelregio, met daarnaast ook instroom uit de rest van de MRA (vooral uit Amsterdam) en maar weinig uit de rest van Nederland en uit het buitenland. Onder vestigers (van buiten de deelregio) zijn hogere inkomens minder goed vertegenwoordigd dan gemiddeld. Binnen Zaanstreek / Waterland trekken starters per saldo naar Zaanstad en Purmerend.

tabel 10 Verhuisde huishoudens (2016 en 2017) naar inkomensklasse (afgerond op honderdtallen)

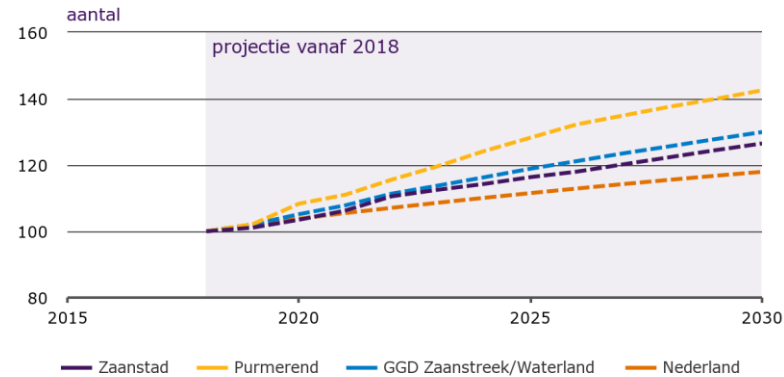
Verhuisde huishoudens met een huishoudensinkomen minder dan € 35.739

	binnen deelregio	uit overig MRA	naar overig MRA	saldo	uit overig NL	naar overig NL	saldo
Amsterdam	31.000	4.200	4.300	-100	8.900	4.100	4.800
Amstel / Meerlanden	2.800	2.200	2.700	-500	1.200	1.200	0
Zaanstreek / Waterland	3.800	1.400	1.000	400	800	700	100
Gooi en Vechtstreek	3.300	600	600	0	1.100	1.000	100
Zuid-Kennemerland	3.600	1.000	1.000	0	900	800	100
IJmond	2.000	600	400	200	400	400	0
Almere / Lelystad	4.400	900	900	0	1.100	1.200	-100
	50.900	10.900	10.900	0	14.400	9.400	5.000

Bron: RIGO i.o.v. MRA –
Verhuisstromen in de Metropoolregio
Amsterdam, 2019

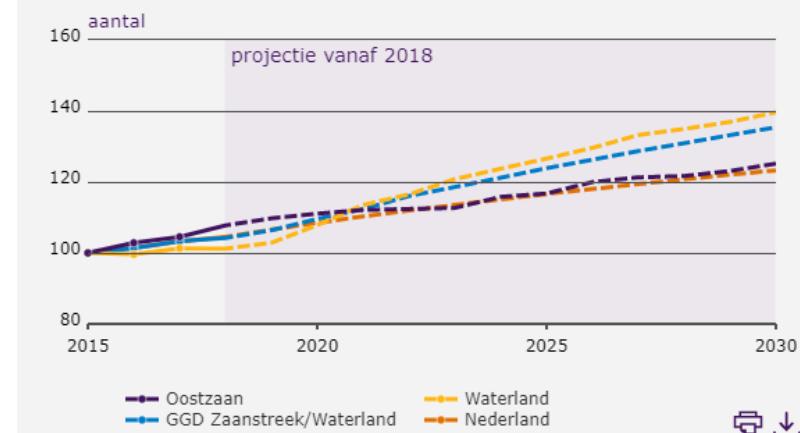

Trend in huishoudens van type "Alleenstaand" in Zaanstad en Purmerend

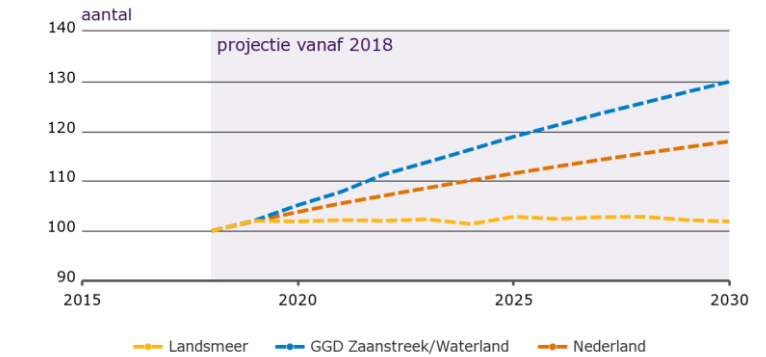

Bron: Primos-prognose, ABF Research
url: <https://www.regiobeeld.nl/bevolkingsontwikkeling?gemeente=Zaanstad&vergelijk=Purmerend>

Trend in huishoudens van type "Alleenstaand" in Oostzaan en Waterland

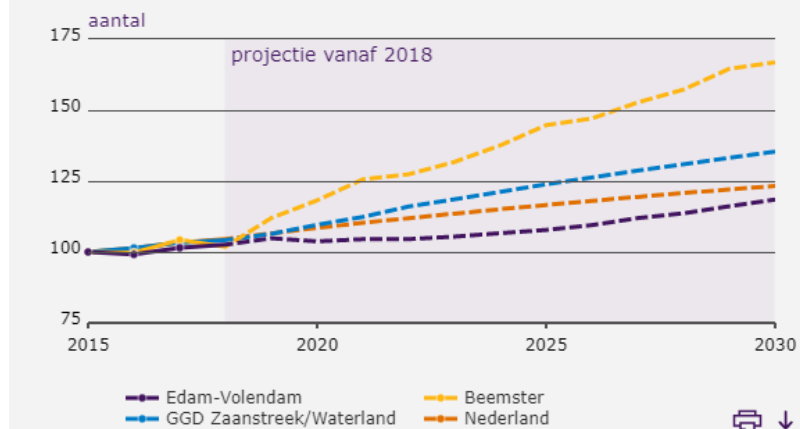

Trend in huishoudens van type "Alleenstaand" in Landsmeer en Landsmeer

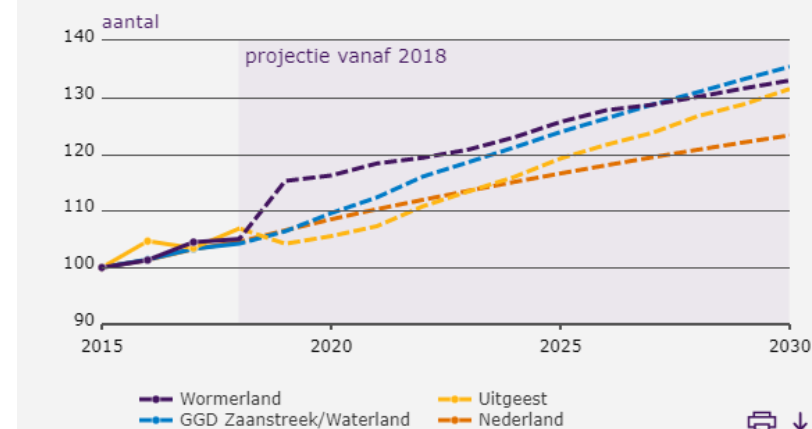

Bron: Primos-prognose, ABF Research
url: <https://www.regiobeeld.nl/bevolkingsontwikkeling?gemeente=Landsmeer&vergelijk=Landsmeer>

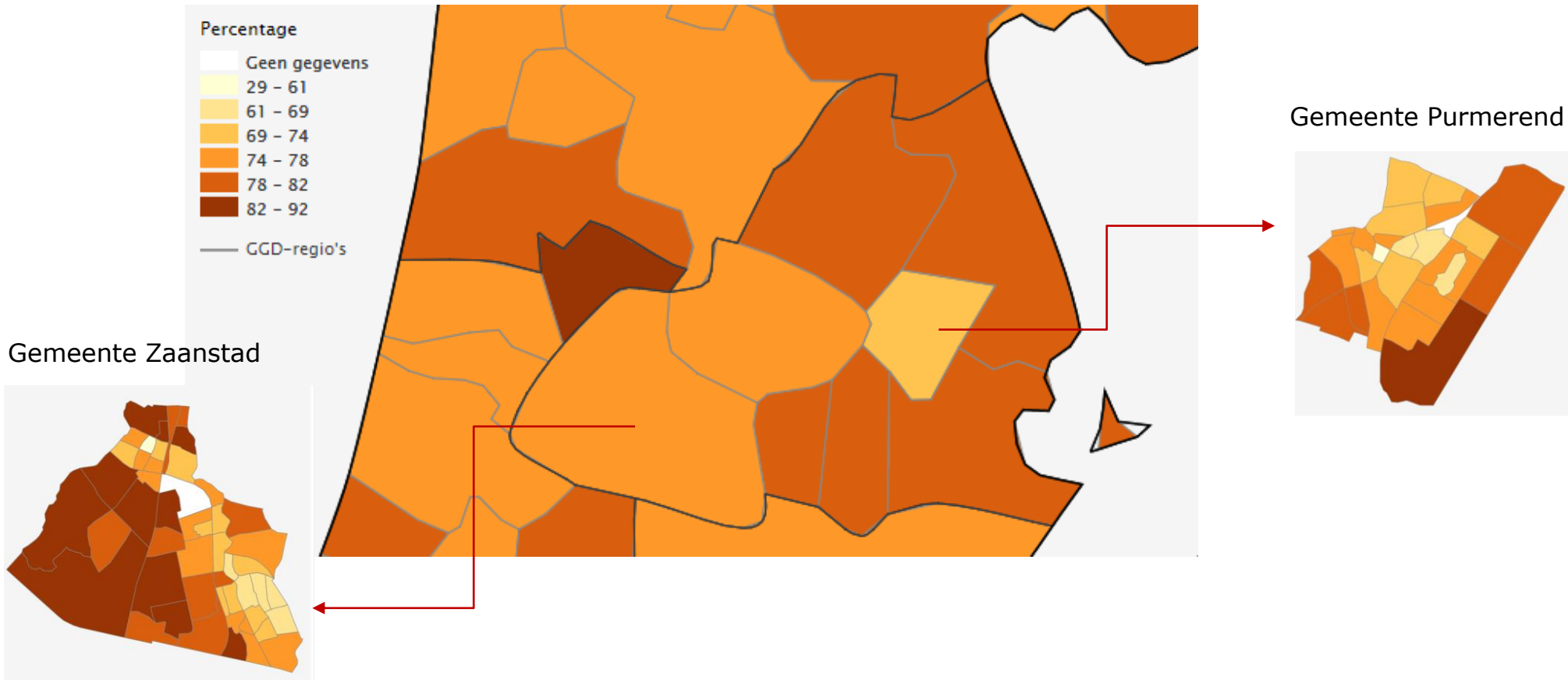
Trend in huishoudens van type "Alleenstaand" in Edam-Volendam en Beemster

Trend in huishoudens van type "Alleenstaand" in Wormerland en Uitgeest

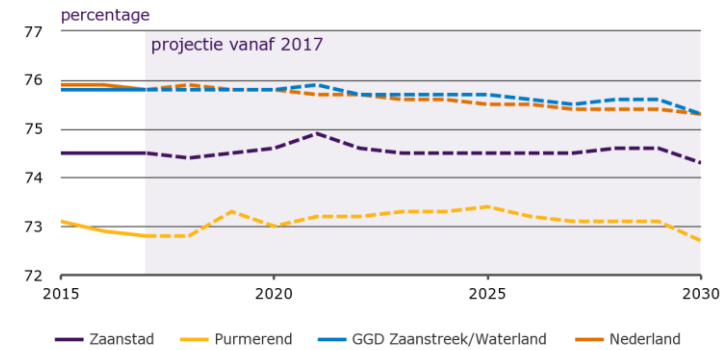

Goed ervaren gezondheid 2016

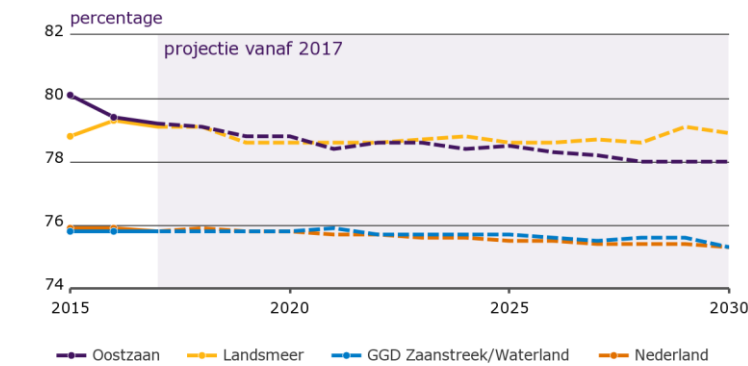

Trend in (zeer) goed ervaren gezondheid in Zaanstad en Purmerend

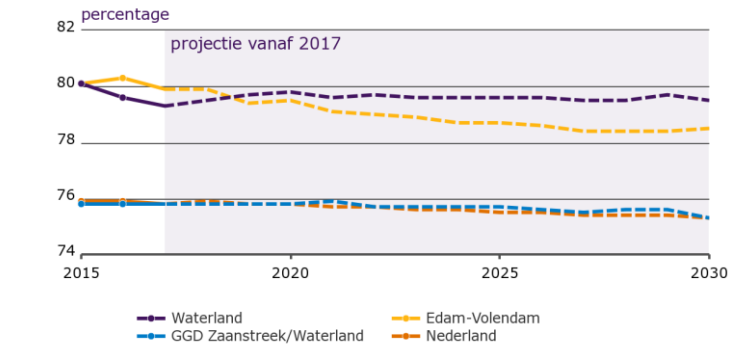
Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM
url: <https://www.regiobeeld.nl/gezondheid-leefstijl?gemeente=Zaanstad&vergelijk=Purmerend>

Trend in (zeer) goed ervaren gezondheid in Oostzaan en Landsmeer

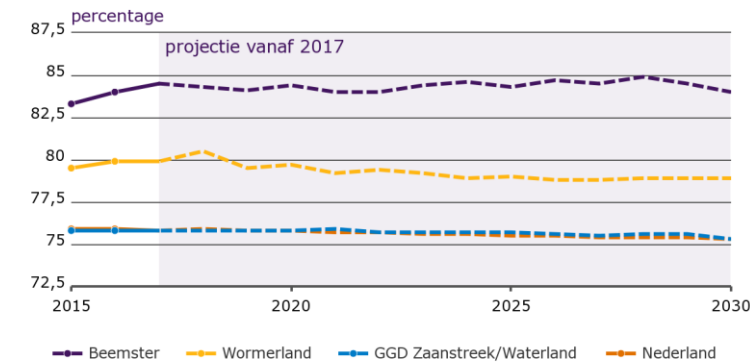
Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM
url: <https://www.regiobeeld.nl/gezondheid-leefstijl?gemeente=Oostzaan&vergelijk=Landsmeer>

Trend in (zeer) goed ervaren gezondheid in Waterland en Edam-Volendam

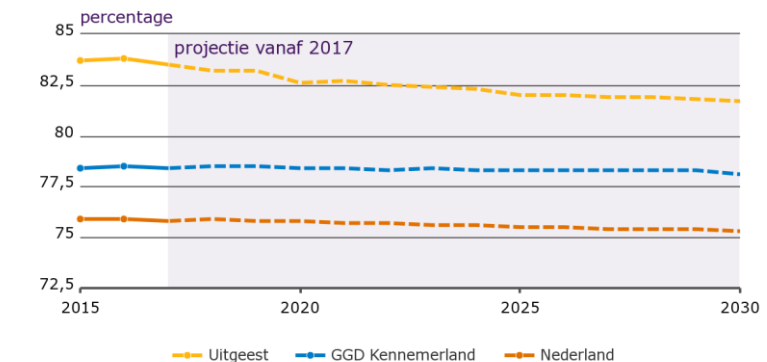
Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM
url: <https://www.regiobeeld.nl/gezondheid-leefstijl?gemeente=Waterland&vergelijk=Edam-Volendam>

Trend in (zeer) goed ervaren gezondheid in Beemster en Wormerland

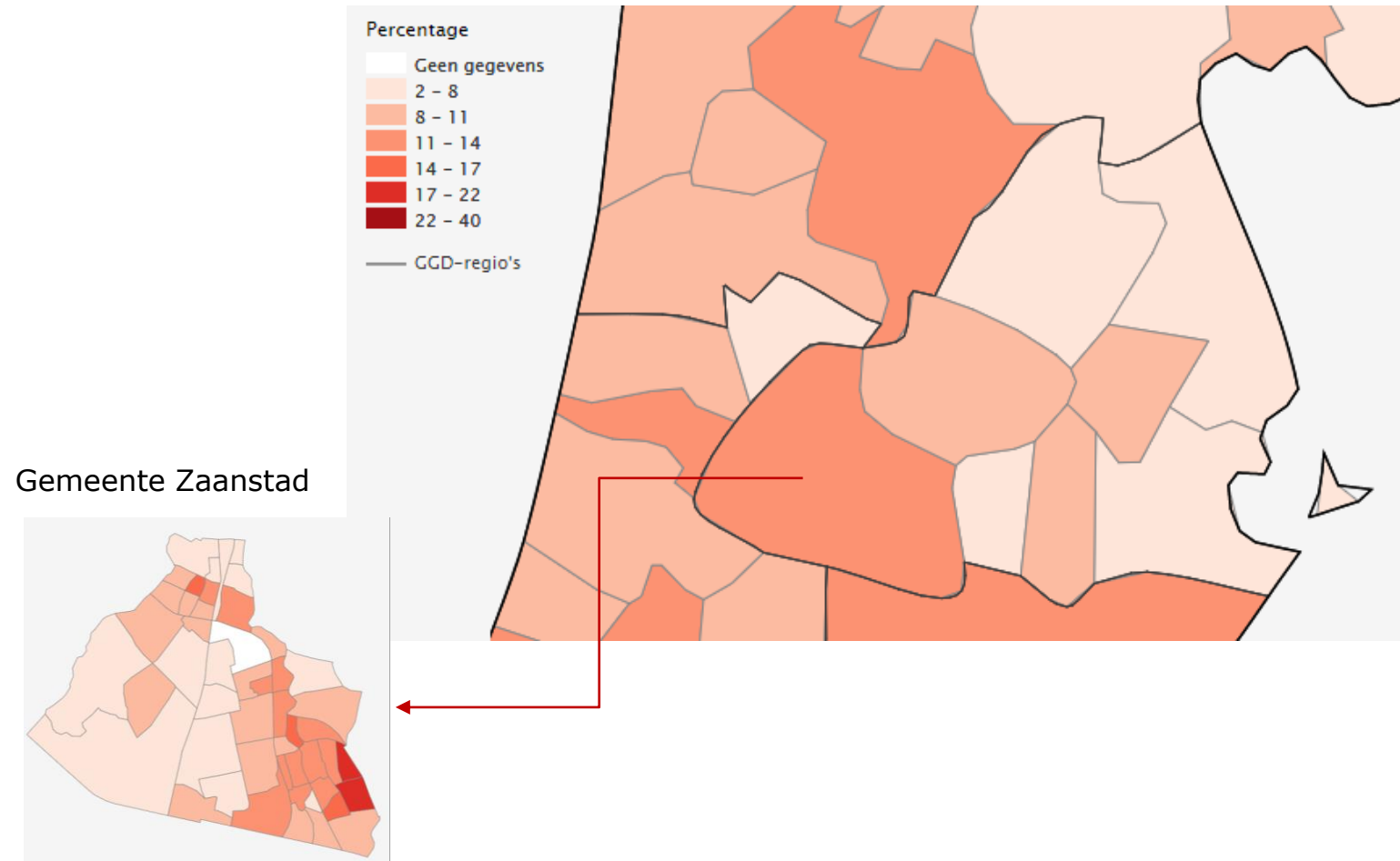
Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM
url: <https://www.regiobeeld.nl/gezondheid-leefstijl?gemeente=Beemster&vergelijk=Wormerland>

Trend in (zeer) goed ervaren gezondheid in Uitgeest en Uitgeest

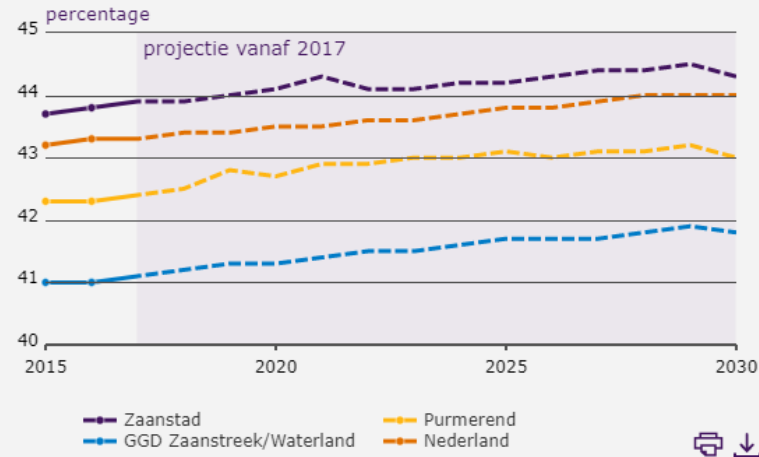
Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016 van GGD'en, CBS en RIVM
url: <https://www.regiobeeld.nl/gezondheid-leefstijl?gemeente=Uitgeest&vergelijk=Uitgeest>

Ernstige eenzaamheid 2016

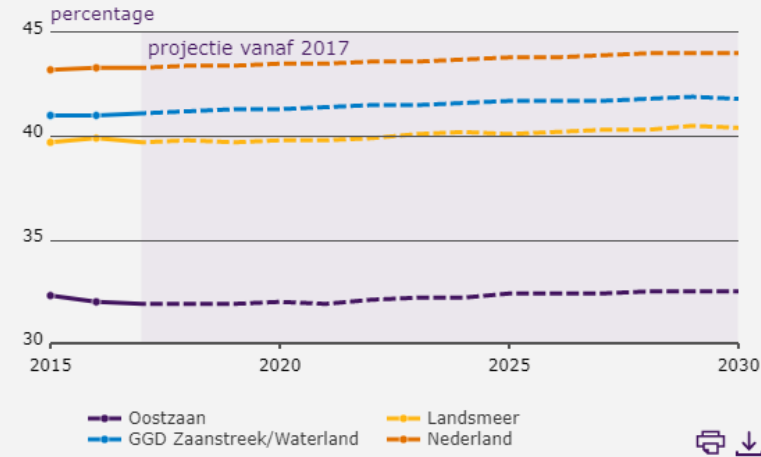

Trend in eenzaamheid in Zaanstad en Purmerend

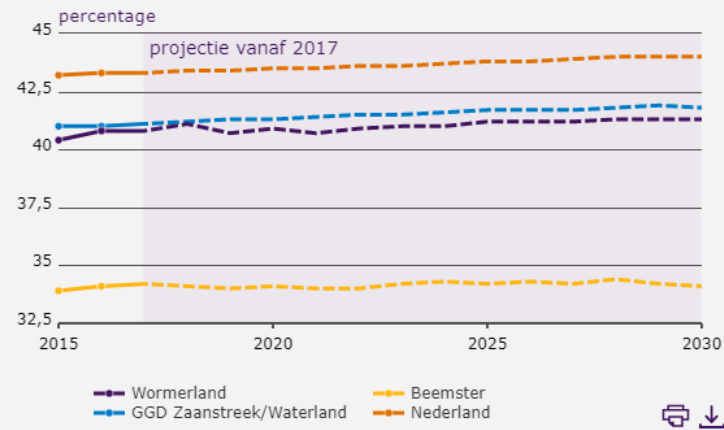

Trend in eenzaamheid in Oostzaan en Landsmeer

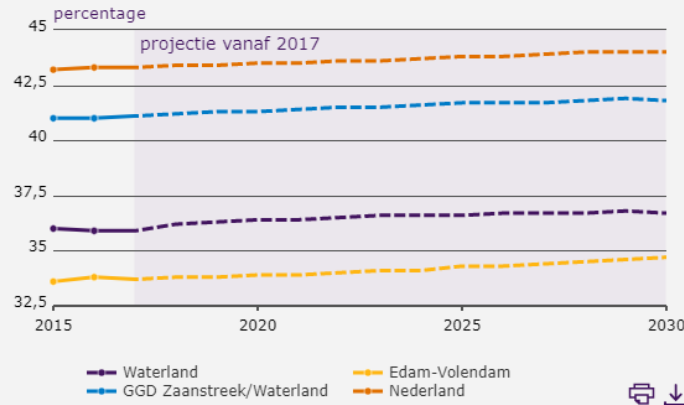

Bron: Gezondheidsmonitor Volwassenen en Ouderen 2016

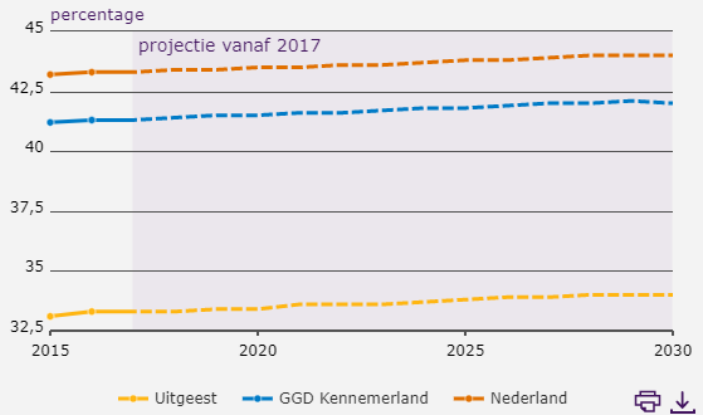
Trend in eenzaamheid in Wormerland en Beemster

Trend in eenzaamheid in Waterland en Edam-Volendam

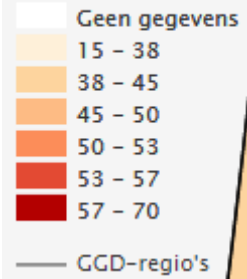

Trend in eenzaamheid in Uitgeest en Uitgeest

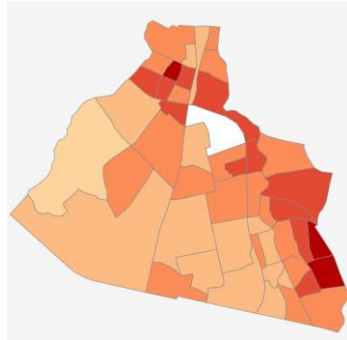

Overgewicht 2016

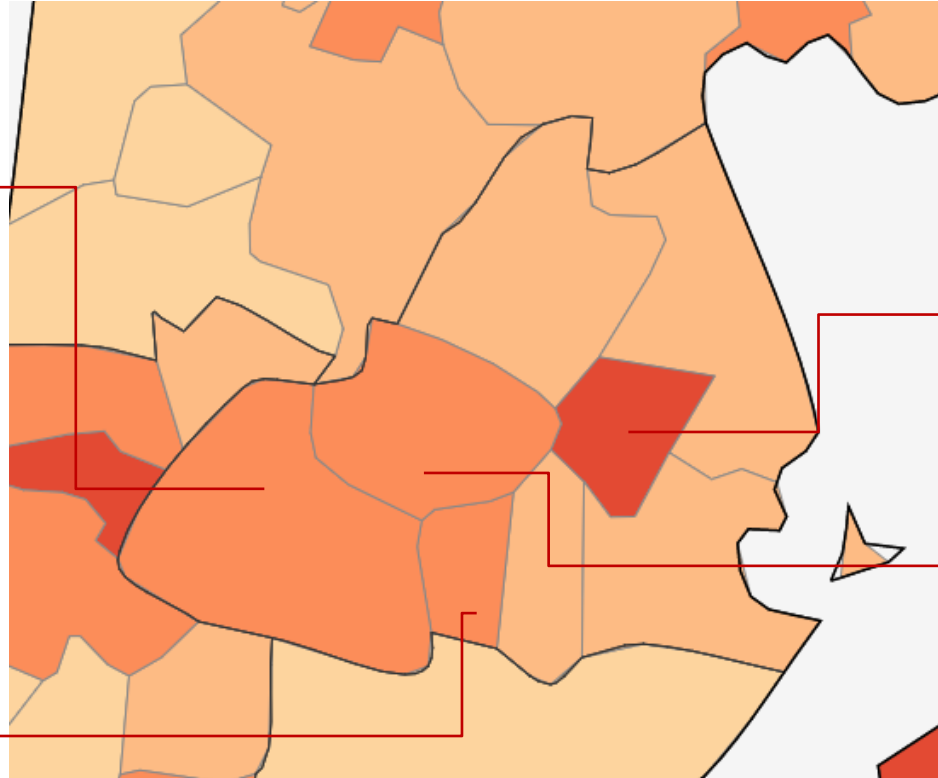
Percentage

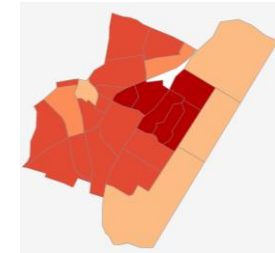
Gemeente Zaanstad

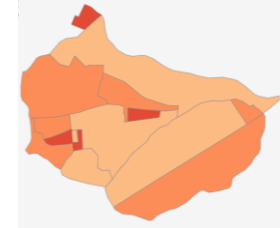
Gemeente Oostzaan

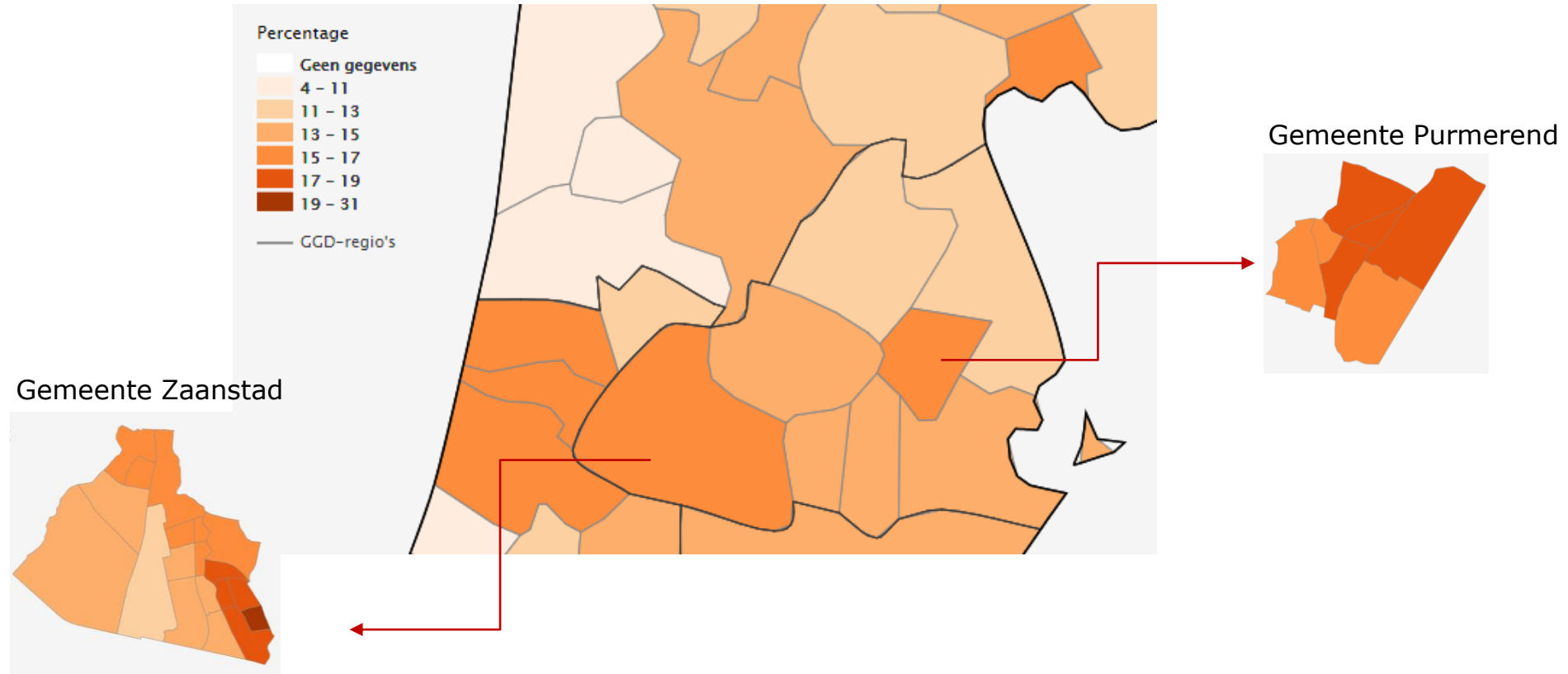
Gemeente Purmerend

Gemeente Wormerland

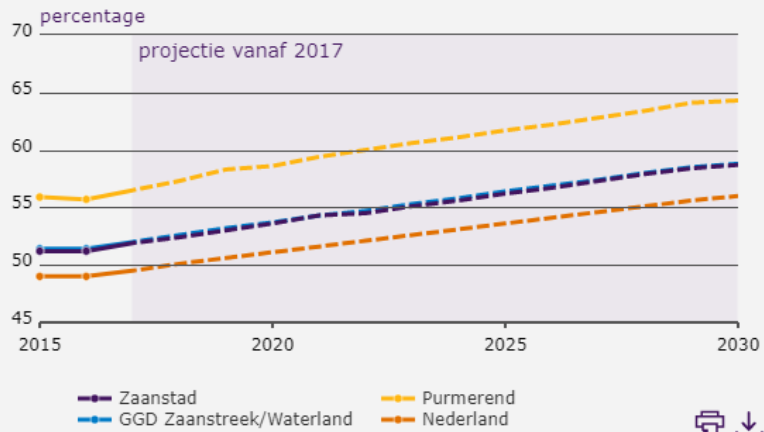

Obesitas 2016

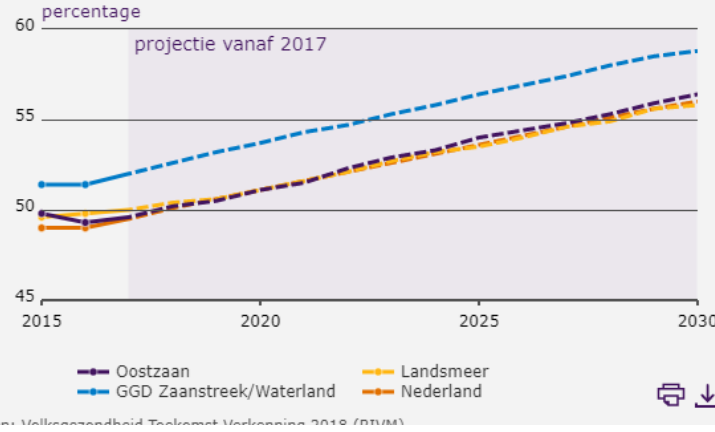

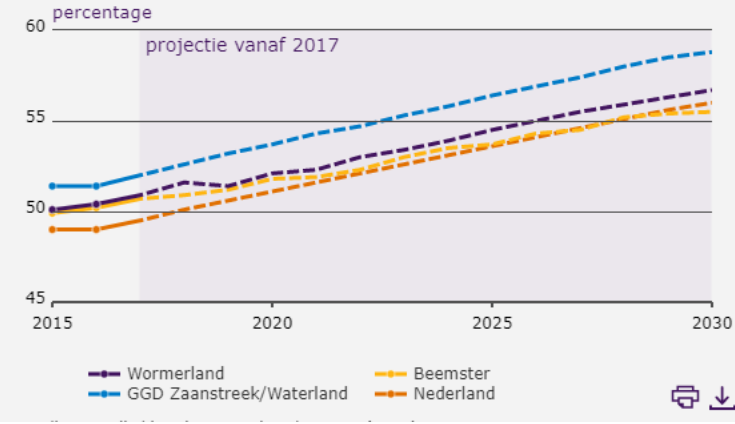
Trend in Overgewicht (BMI > 25) in Zaanstad en Purmerend

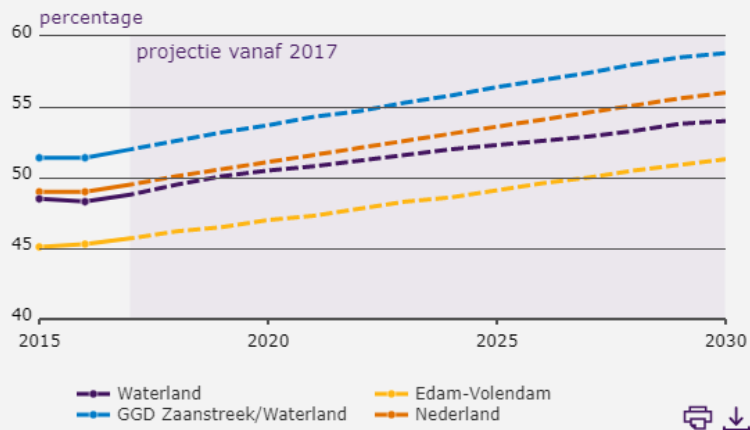
Trend in Overgewicht (BMI > 25) in Oostzaan en Landsmeer

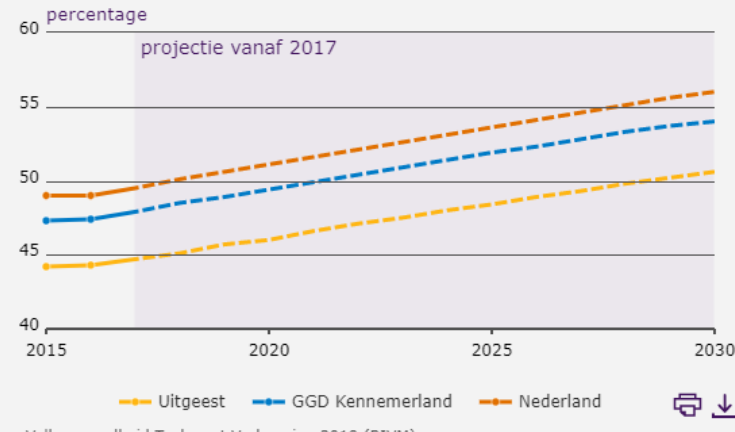
Trend in Overgewicht (BMI > 25) in Wormerland en Beemster

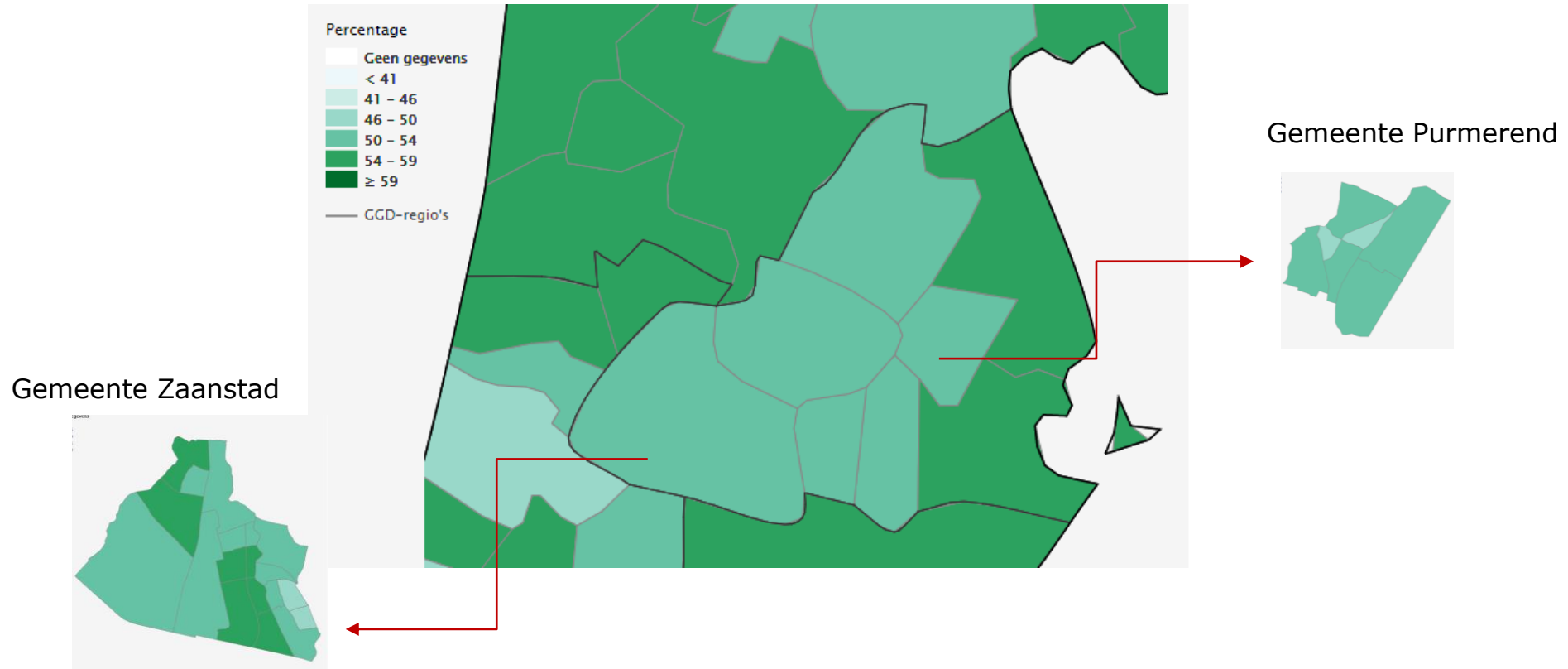
Trend in Overgewicht (BMI > 25) in Waterland en Edam-Volendam

Trend in Overgewicht (BMI > 25) in Uitgeest en Uitgeest

Voldoen aan beweegrichtlijnen 2016

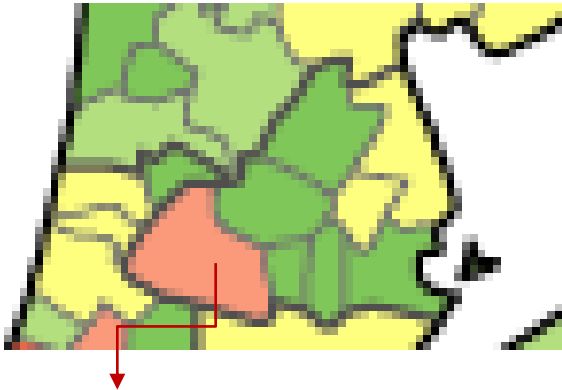

Sterfte aan ziekten van het hartvaatstelsel 2013-2016

Per gemeente, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht

Index (Nederland = 100)

- < 90
- 90 - 95
- 95 - 105
- 105 - 110
- ≥ 110
- geen gegevens

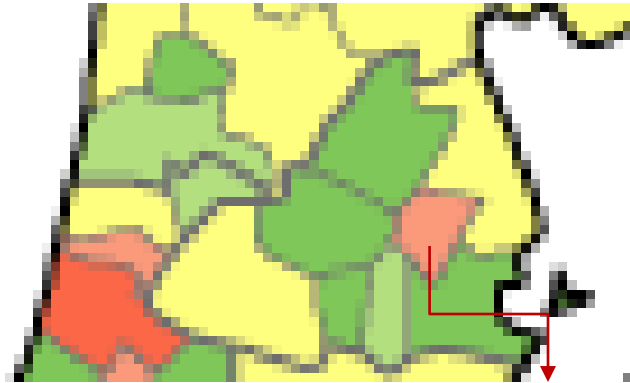
GGD-regio: Zaanstad		
Doodsoorzaak	CMF	Afwijking tov NL
Ziekten van het hartvaatstelsel		
Hartvaatstelsel totaal	109	boven, 99% zeker
Kanker		
Kanker totaal	102	geen

Sterfte aan kanker 2013-2016

Per gemeente, gecorrigeerd voor leeftijd en geslacht

Index (Nederland = 100)

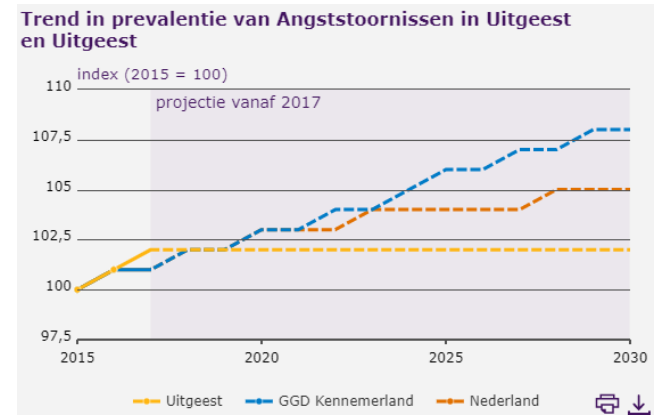
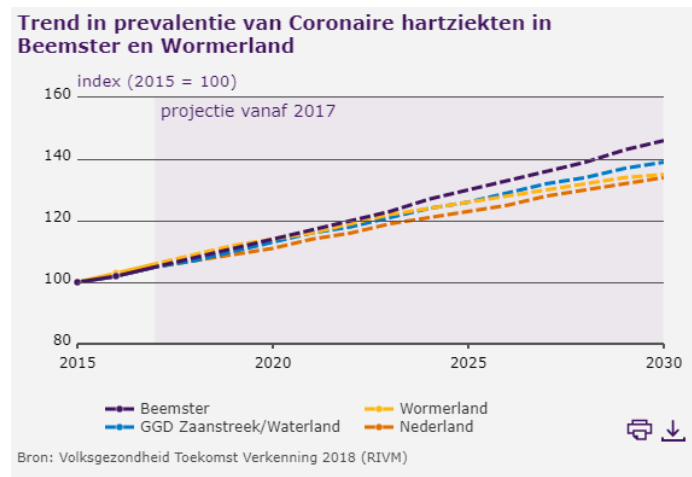
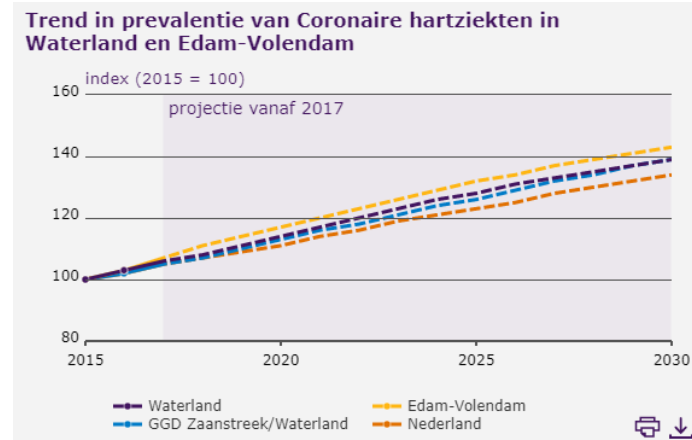
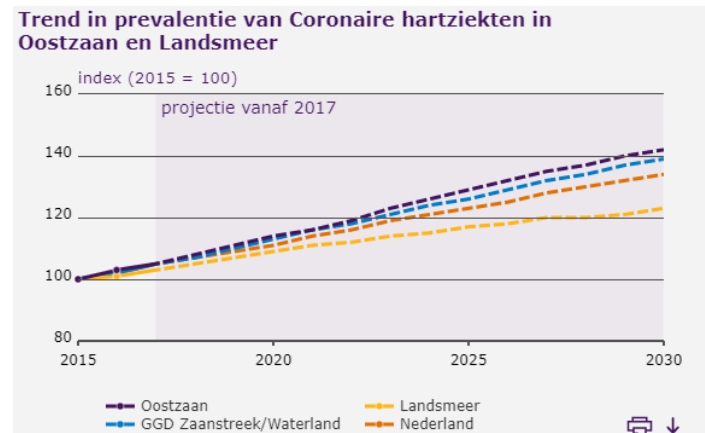
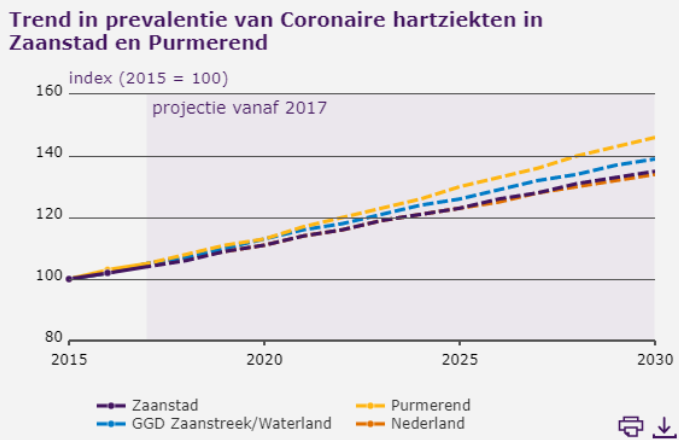
- < 90
- 90 - 95
- 95 - 105
- 105 - 110
- ≥ 110
- geen gegevens

GGD-regio: Purmerend		
Doodsoorzaak	CMF	Afwijking tov NL
Ziekten van het hartvaatstelsel		
Hartvaatstelsel totaal	97	geen
Kanker		
Kanker totaal	107	geen

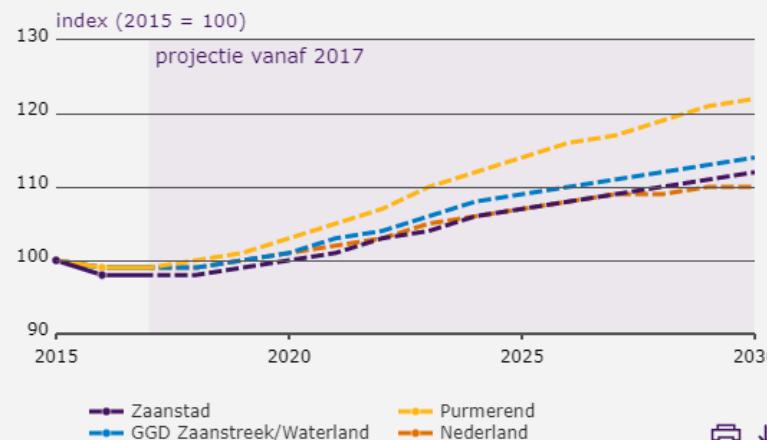
Referentiesituatie Bewoners

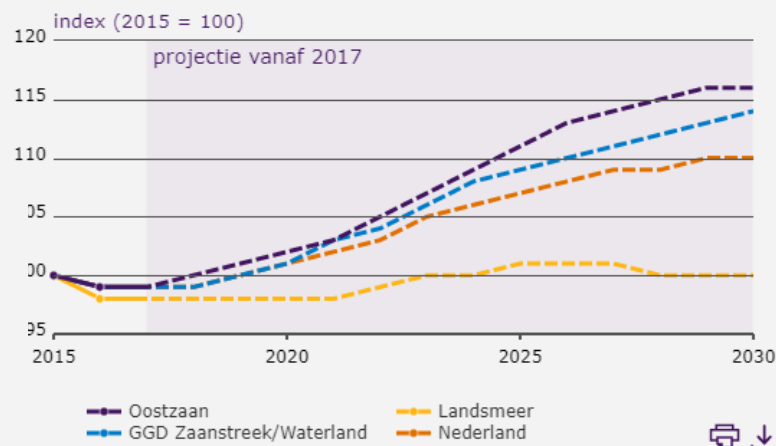

Referentiesituatie Bewoners

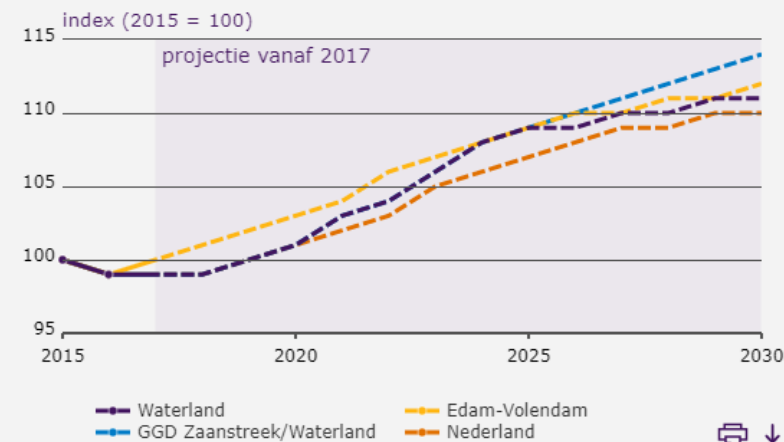
Trend in prevalentie van Longkanker in Zaanstad en Purmerend

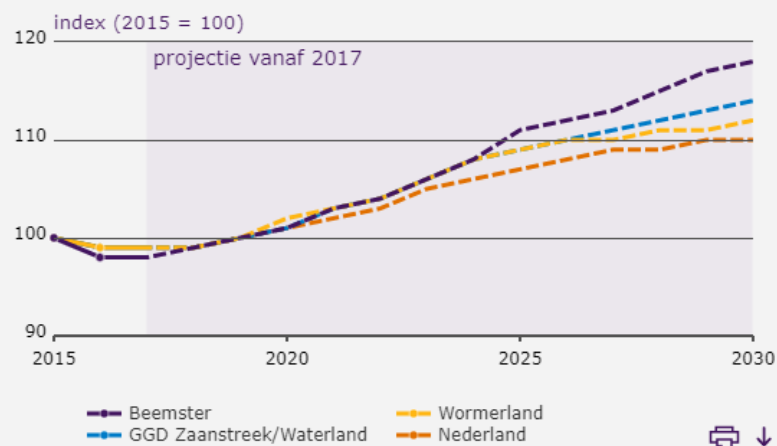
Trend in prevalentie van Longkanker in Oostzaan en Landsmeer

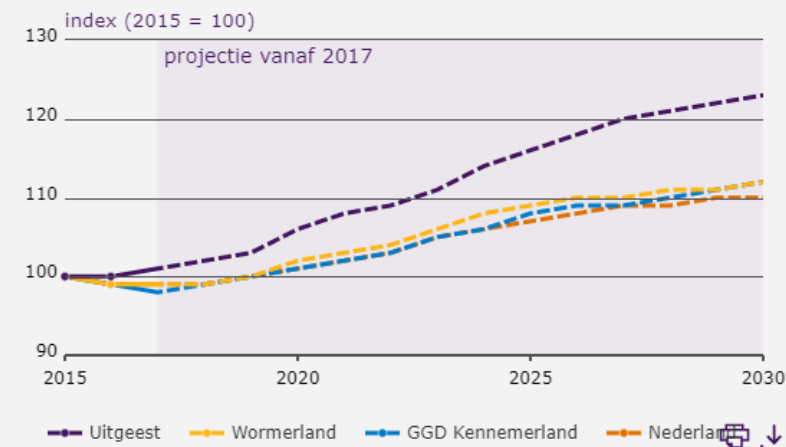
Trend in prevalentie van Longkanker in Waterland en Edam-Volendam

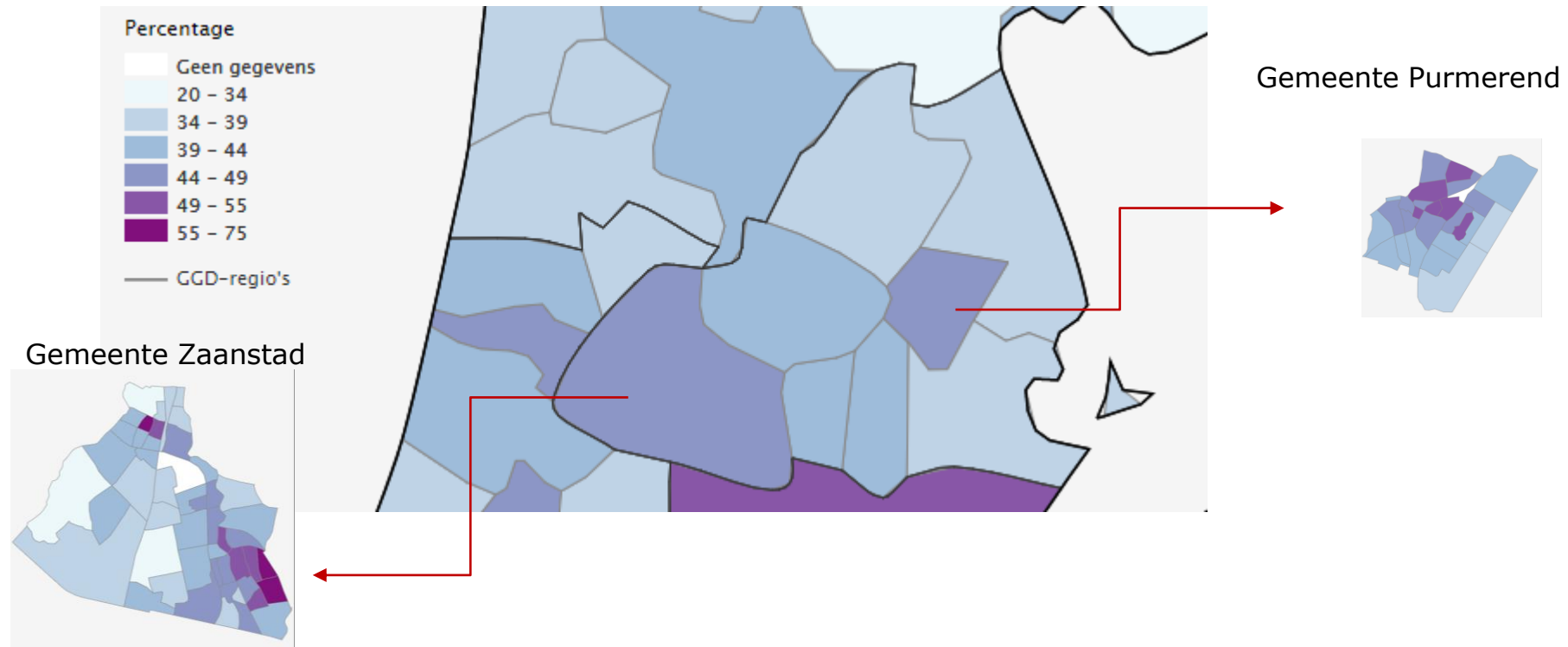
Trend in prevalentie van Longkanker in Beemster en Wormerland

Trend in prevalentie van Longkanker in Uitgeest en Wormerland

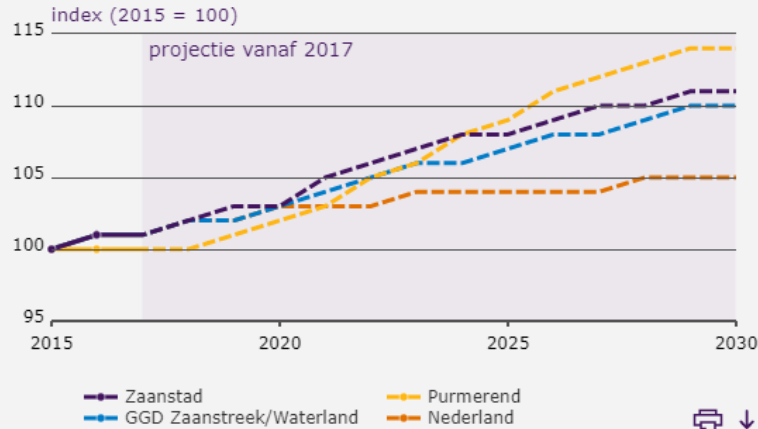
Risico op depressie 2016

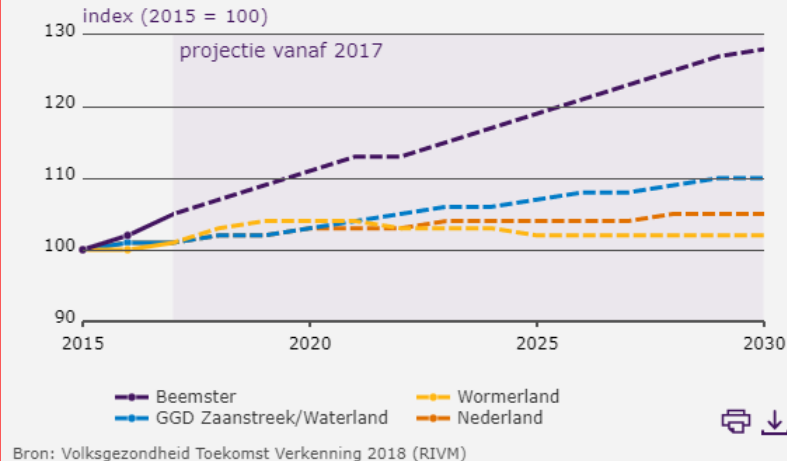

Referentiesituatie Bewoners

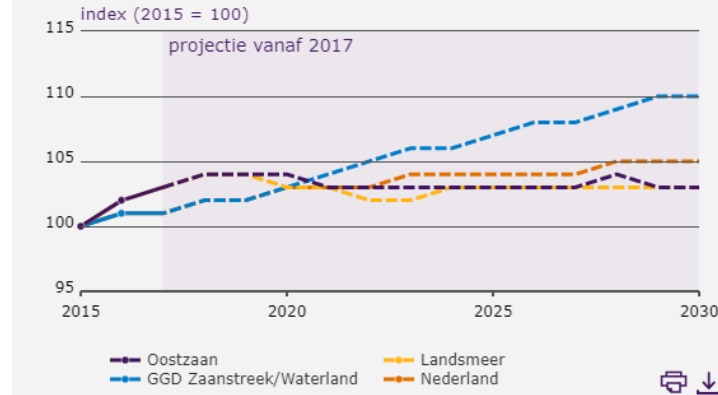
Trend in prevalentie van Angststoornissen in Zaanstad en Purmerend

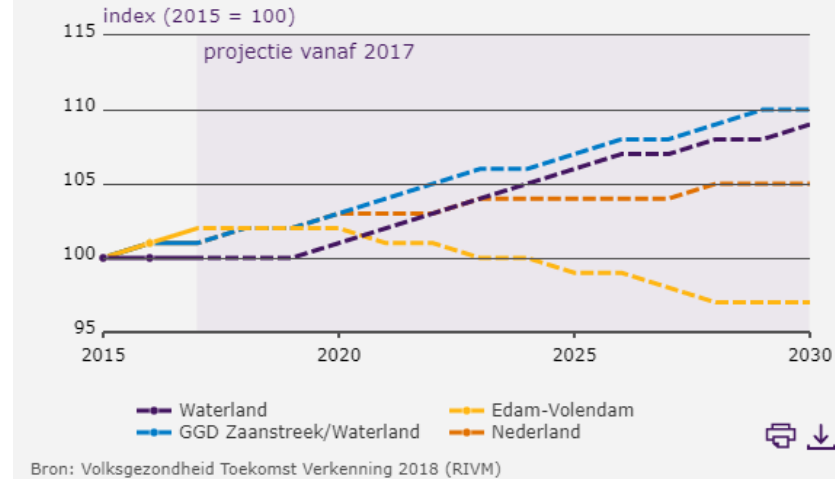
Trend in prevalentie van Angststoornissen in Beemster en Wormerland

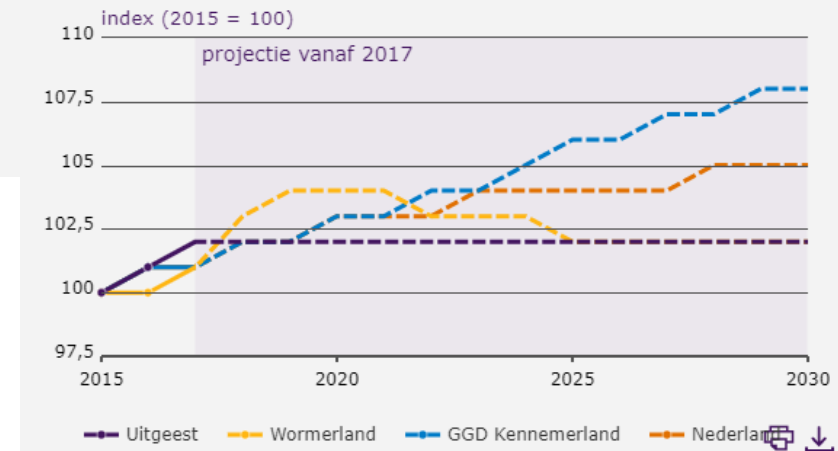
Trend in prevalentie van Angststoornissen in Oostzaan en Landsmeer

Trend in prevalentie van Angststoornissen in Waterland en Edam-Volendam

Trend in prevalentie van Angststoornissen in Uitgeest en Wormerland

Levensverwachting bij geboorte 2013-2016

Per gemeente

Jaren (gemiddelde Nederland is 81,5)

78,5 - 81,0

81,0 - 83,0

83,0 - 86,4

Geen gegevens

GGD-regio's

Gezondheid - levensverwachting

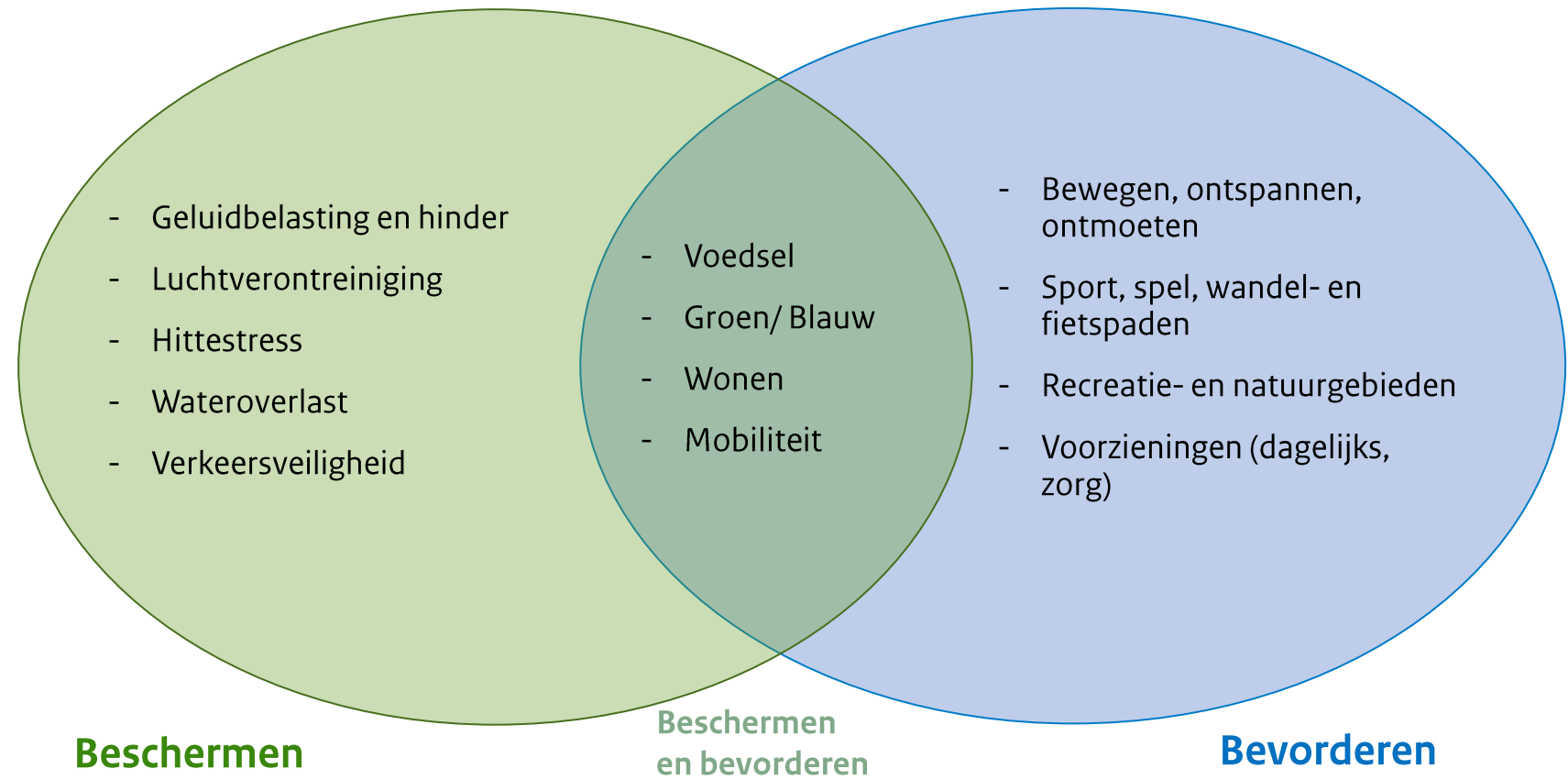
- Levensverwachting per gemeente loopt uiteen van 81 tot 86 jaar
 - Sociaaleconomische positie verklaart een deel van deze verschillen, naast vele andere factoren. Bevolkingskrimp heeft bijvoorbeeld een negatief effect op de gezondheid van de regio, omdat de meest gezonde mensen uit de regio wegtrekken.
- Levensverwachting in de regio op een aantal punten gunstig
 - Zo leven mensen in Zaanstreek-Waterland langer zonder lichamelijke beperkingen en langer in goede geestelijke gezondheid dan gemiddeld in Nederland; De levensverwachting zonder chronische ziekten ligt echter lager.
- Vrouwen leven langer maar met minder gezonde jaren
 - Ze hebben minder jaren in goed ervaren gezondheid, minder jaren in goede geestelijke gezondheid en minder jaren zonder chronische ziekten dan mannen.

	Levensverwachting in jaren
Beemster	86
Edam-Volendam (excl. Zeevang)	82,1
Landsmeer	84
Oostzaan	84,3
Purmerend	81
Waterland	84,4
Wormerland	83,1
Zaanstad	81
Zeevang	82,9
Zaanstreek Waterland	81,7
Nederland	81,3

	Regio Zaanstreek-Waterland			Nederland		
	Mannen	Vrouwen	Totaal	Mannen	Vrouwen	Totaal
Bij geboorte	80	83,3	81,7	79,5	83,1	81,3
In goed ervaren gezondheid*	66,5	63,9	65,2	65,7	65,4	65,6
Zonder lichamelijke beperkingen*	73	73,9	73,4	72,7	71,3	72
Zonder chronische ziekten	47,4	44,3	45,7	51	44,4	47,7
In goede geestelijke gezondheid	76,8	76,1	76,4	74,7	75,3	75,2

- Waar is er druk vanuit de leefomgeving op gezondheid waartegen bewoners moeten worden beschermd?
- Waar liggen kansen om gezondheid te bevorderen via de leefomgeving?
- Waar staat staan gezonde plekken onder druk?

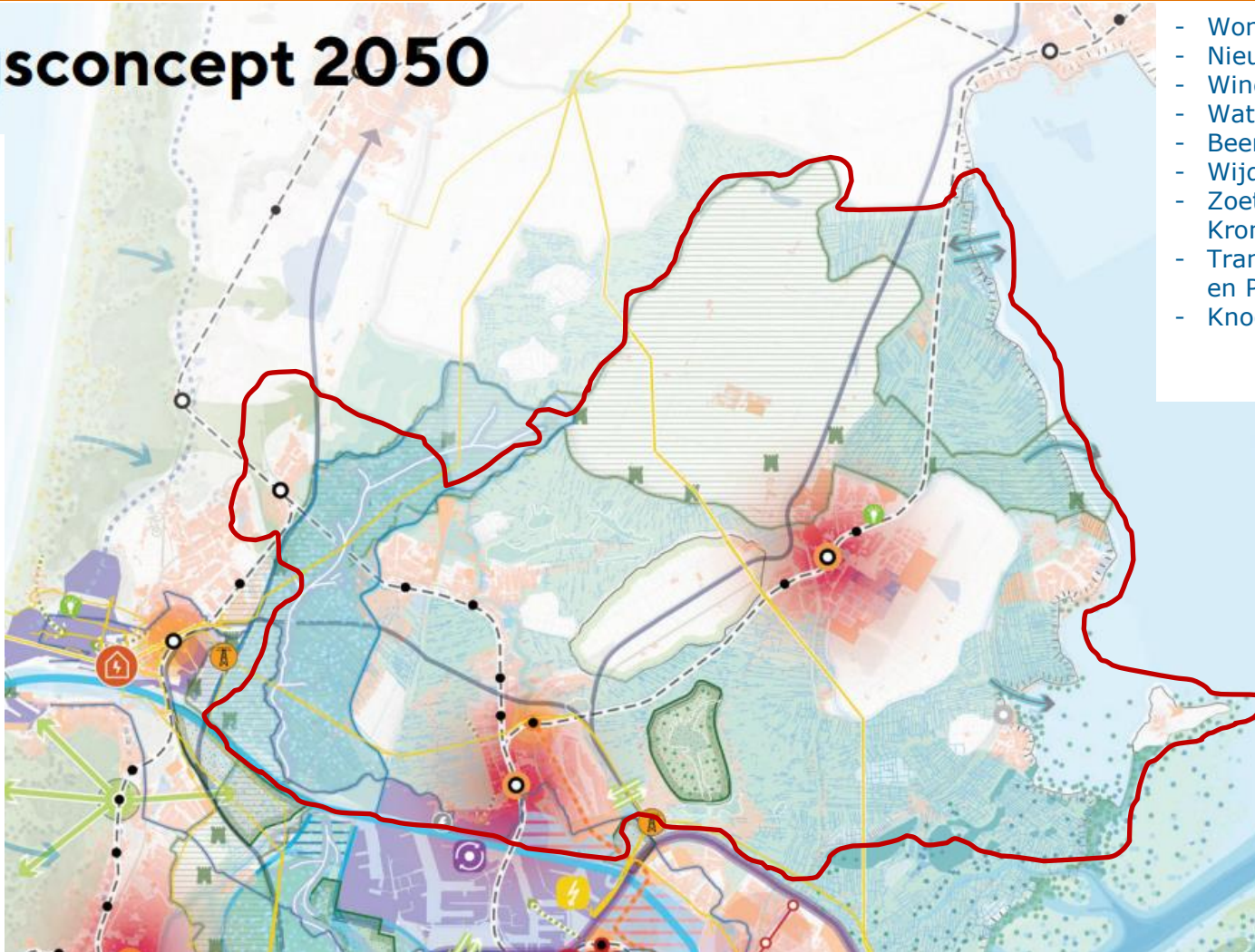
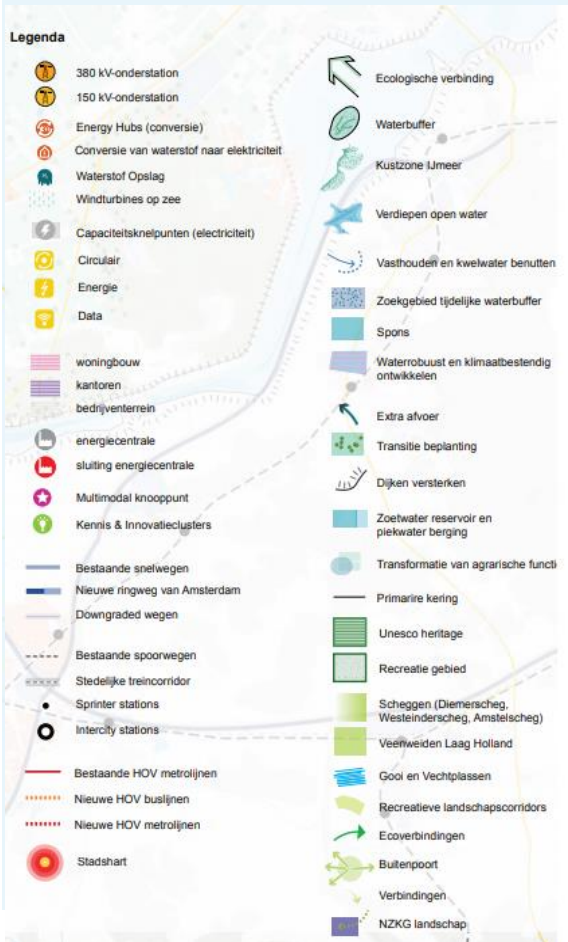

Operationalisering thema's leefomgeving (regionaal)

		Thema	Operationalisering	Ten opzichte van	Bron
Beschermen	Stand van Zaken	Lucht & geluid	Percentage invloed milieufactoren (luchtvervuiling en geluid) in totale gezondheidsrisico 2014	Berekening RIVM, tov NL gem.	RIVM (Atlas van de Regio)
		Geluidhinder	Percentage ernstige geluidshinder vliegverkeer per gemeente 2016	Modellering NL gem.	RIVM/SMAP
			Percentage ernstige geluidshinder autoverkeer > 50 km/h per gemeente 2016	Modellering NL gem.	RIVM/SMAP
			Percentage ernstige geluidshinder autoverkeer < 50km/h per gemeente 2016	Modellering NL gem.	RIVM/SMAP
			Percentage ernstige geluidshinder treinverkeer per gemeente 2016	Modellering NL gem.	RIVM/SMAP
			Stedelijk hitte-eiland effect in graden Celsius 2017	Jaargemiddelden	RIVM (Atlas van de Regio)
		Hittestress	Verkoelend effect van groen en blauw in graden Celsius 2017	Modellering gemiddelden	Atlas Leefomgeving
		Wateroverlast	Plaatsgebonden overstromingskans in 2050 > 50 cm MRA	Berekening op basis van normen Waterwet en provinciale norm waterkeringen	HKV, Klimaat-effectenatlas (Atlas van de Regio)
Bevordering	Stand van Zaken	Beweegvriendelijke omgeving	Maximale waterdiepte bij overstroming van zeeën, meren, rivieren	Berekening op basis van scenario's Deltaprogramma	Rijkswaterstaat (Atlas van de regio)
			Verkeersdoden, 5-jaars cumulatief, per 100km weglengte in Nederland per gemeente 2015-2019	Absoluut, gemeenten tov elkaar	Waar Staat Je Gemeente
			Verkeersongevallen per 1000 inwoners per gemeente	NL gem.	Waar Staat Je Gemeente
			Energietransitie	Ruimtelijke verdeling	Noord Holland Energie Regio
		Wonen / Verdringing	Gemiddelde WOZ waarde woningen per gemeente 2014-2019	Absoluut, gemeenten tov elkaar	CBS
		Recreatie	Beweegvriendelijke omgeving per gemeente 2020 (integrale score sportaccommodaties, speelplekken, recreatie groen/blauw, nabijheid voorzieningen)	Score 33-80	RIVM/Volksgezondheid en Zorg
			Fietsstad, totaal score 2020	NL gem.	Waar Staat Je Gemeente
			Regionale fietsroutes 2021	Ruimtelijke verdeling	Atlas Leefomgeving
			Landelijke en regionale wandelroutes 2021	Ruimtelijke verdeling	Atlas Leefomgeving
			Natuur en recreatiegebied 2015	Ruimtelijke verdeling	CBS, bewerking PBL (Atlas van de Regio)
Beschermen & Bevorderen	Stand van Zaken	Voorzieningen	Natuurgebieden	Ruimtelijke verdeling	Landschap Noord Holland, Landschap Zuid Holland, Landschap Flevoland
			Attractive nature (citizens science)	Ruimtelijke verdeling	RUG – Greenmapper
			Belevingswaarde van het Landschap 2012	Cijfer van 1-10	Alterra, WUR (Atlas van de Regio)
			Huisarts afstand tot dichtstbijzijnde per buurt 2019	NL gem.	CBS
		Voedsel	Supermarkt aantal binnen 5 km per buurt 2019	NL gem.	CBS
			Glasvezel aansluiting per gemeente 2020	NL gem.	Stratix
			Cafetaria* aantal binnen 1 km per buurt 2019 (*incl. fastfood)	NL gem.	CBS
		Groen/Blauw	Bodemgebruik	Ruimtelijke verdeling	CBS, bewerking PBL (Atlas van de Regio)
			Water 2015	Ruimtelijke verdeling	CBS, bewerking PBL (Atlas van de Regio)
			Zwemwaterlocaties en kwaliteit	Ruimtelijke verdeling + norm	Atlas Leefomgeving
		Mobiliteit	Combinatiekaart ontsluitingskwaliteit in bebouwd gebied 2020	Ruimtelijke verdeling	PBL/CBS (Atlas van de Regio)
			Metropolitane fietsnetwerk (verbeteringen) 2018-2020	Ruimtelijke verdeling	MRA

Verstedelijkingsconcept 2050

- Woningbouw in Zaandam Zuidoost
- Nieuwe HOV buslijn Amsterdam-Zaandam
- Windturbines Markermeer
- Waterland als waterbuffer, spons
- Beemster Unesco Heritage
- Wijdewormer Recreatiegebied
- Zoetwaterreservoir, Piekwater tussen Krommenie-Heemskerk/Beverwijk
- Transitiebeplanting ten oosten tussen Zaanstad en Purmerend
- Knooppunten Zaandam, Purmerend, Uitgeest

Milieugezondheidsrisico (RIVM)

Aandeel milieufactoren in het totale gezondheidsrisico (%)

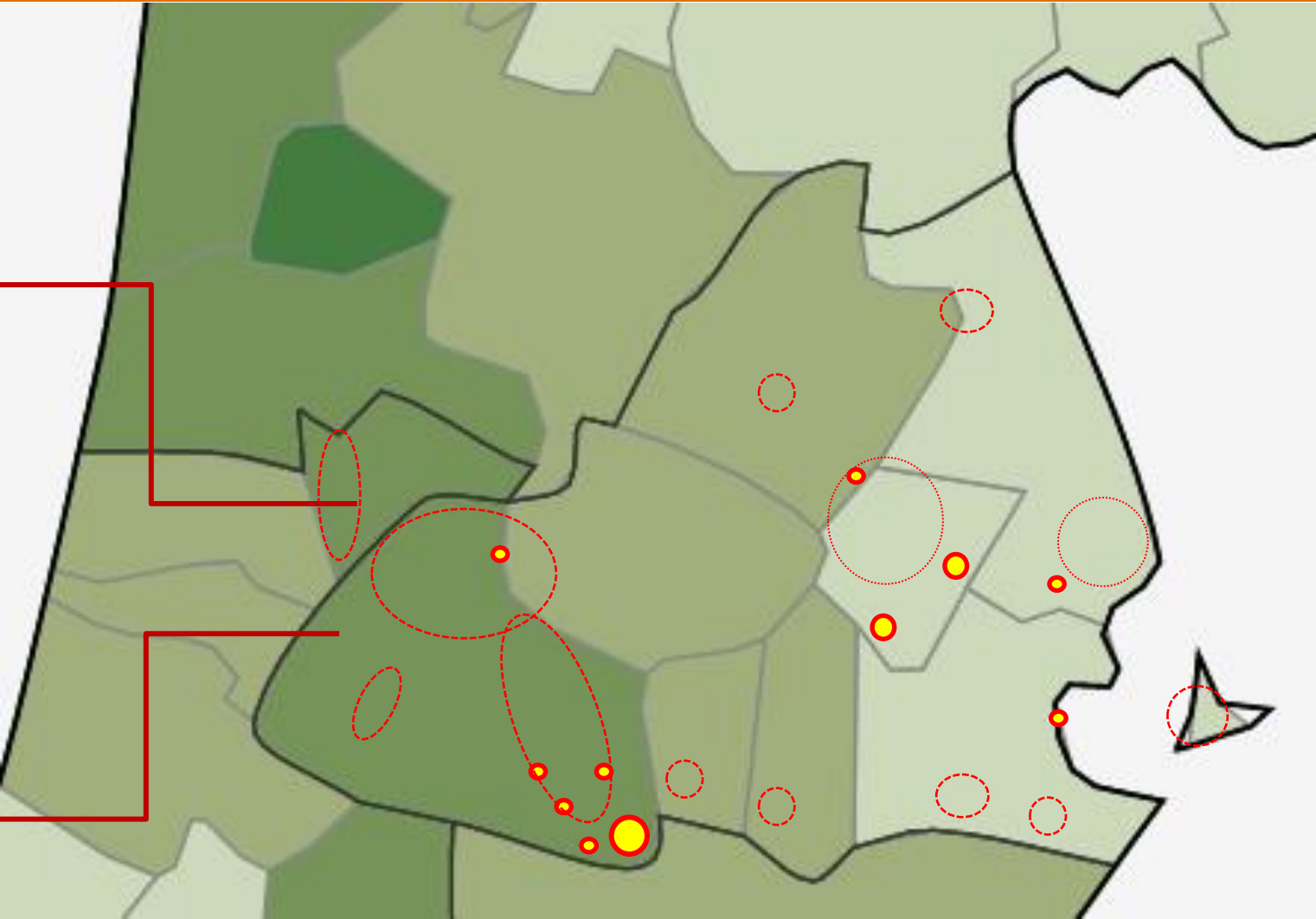
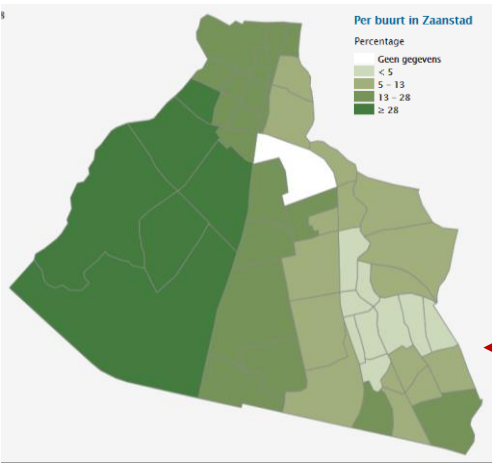
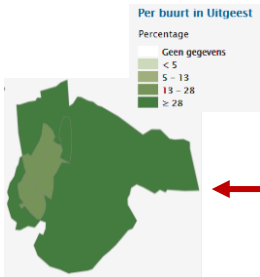
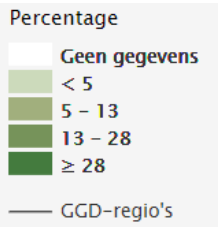
- Minder dan 3,5
- 3,5 - 4,0
- 4,0 - 4,5
- 4,5 - 5,0
- 5,0 - 5,5
- 5,5 - 6,0
- 6,0 - 6,5
- 6,5 - 7,0
- 7,0 - 7,5
- 7,5 - 8,0
- 8,0 - 8,5
- 8,5 - 9,0
- 9,0 - 9,5
- 9,5 - 10,0
- 10,0 of meer

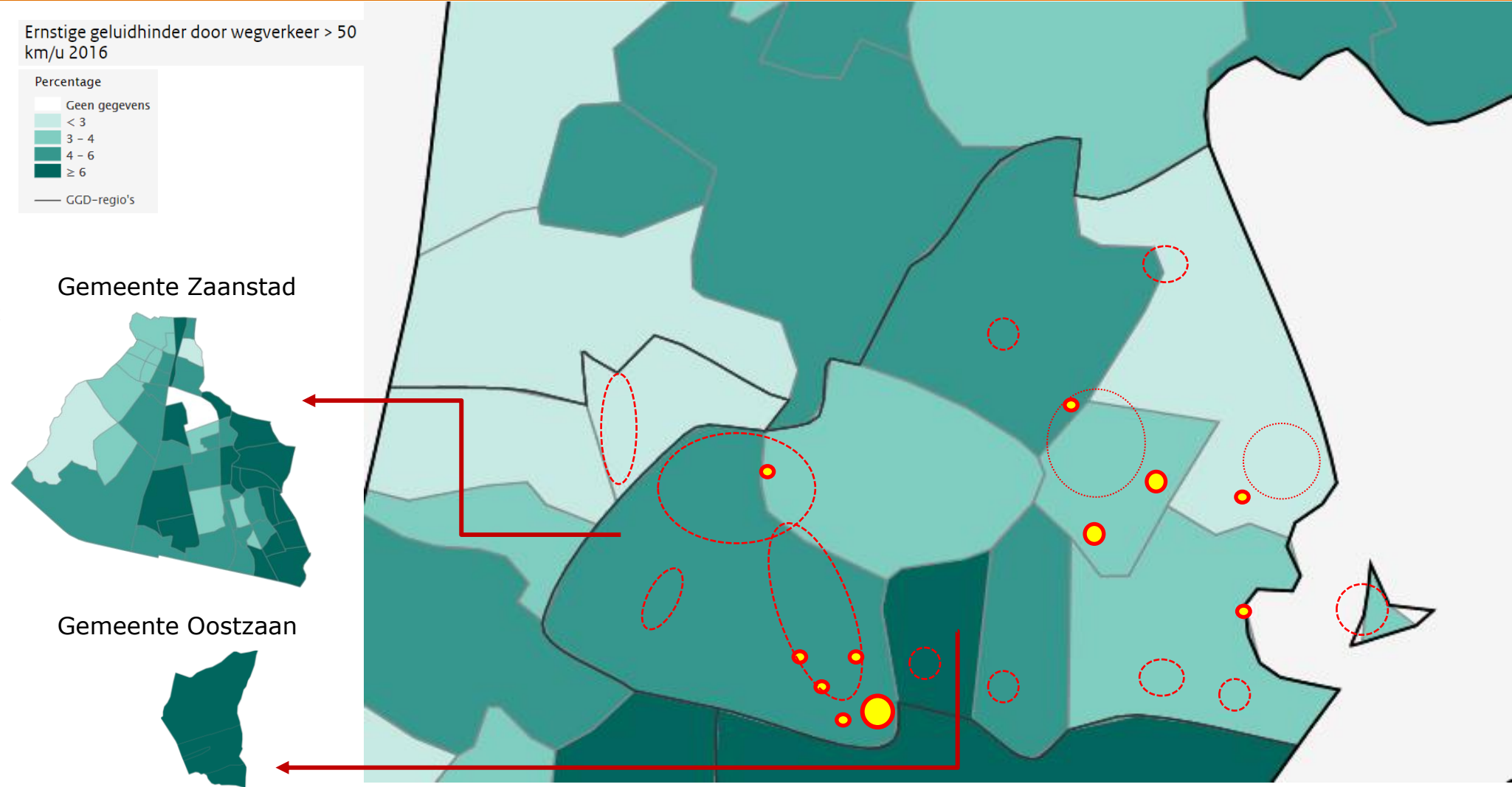

- = Grotere plancapaciteit
- = Verschillende kleine bouwprojecten (0-500)

Ernstige geluidhinder door vliegverkeer 2016

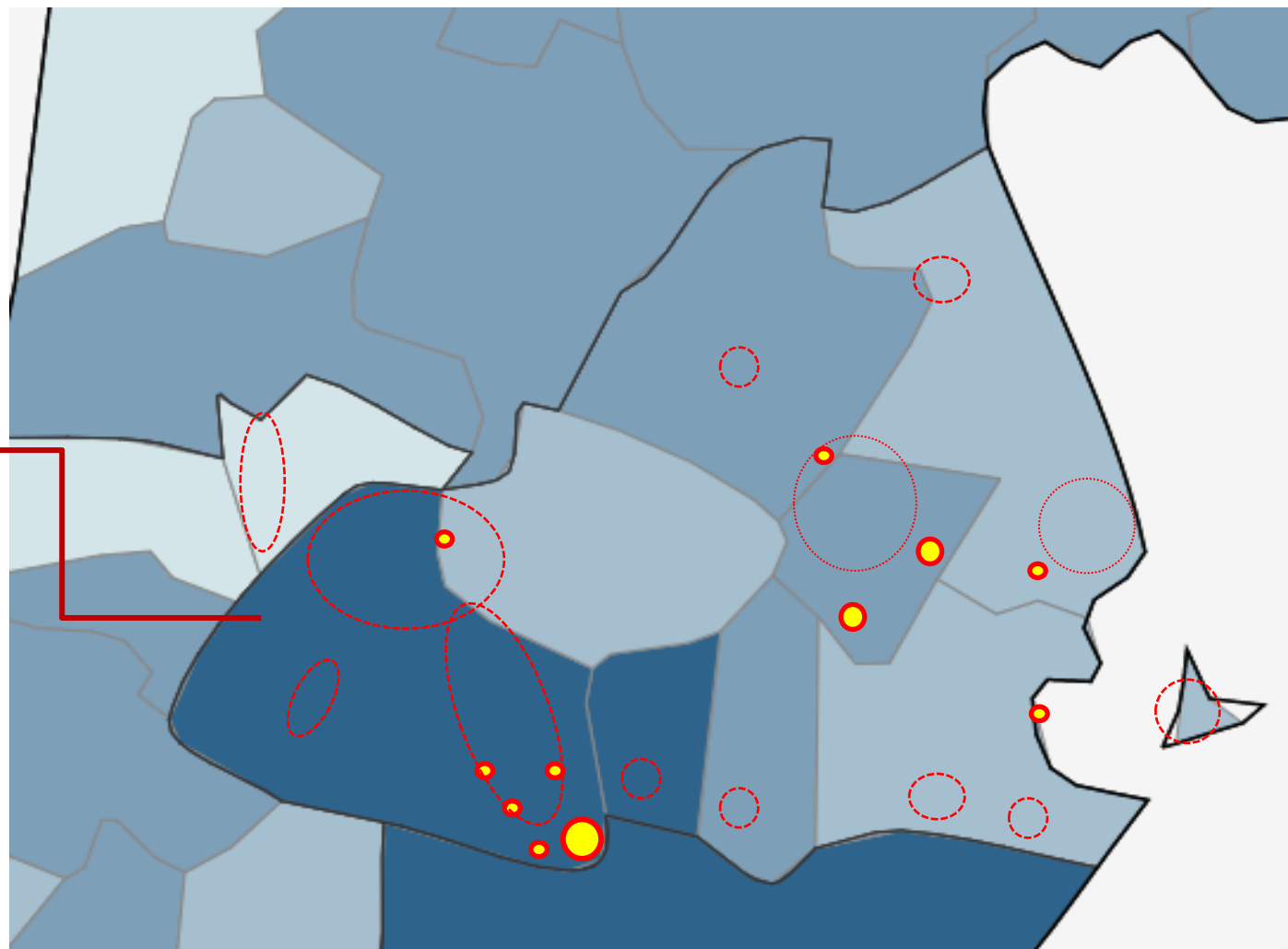
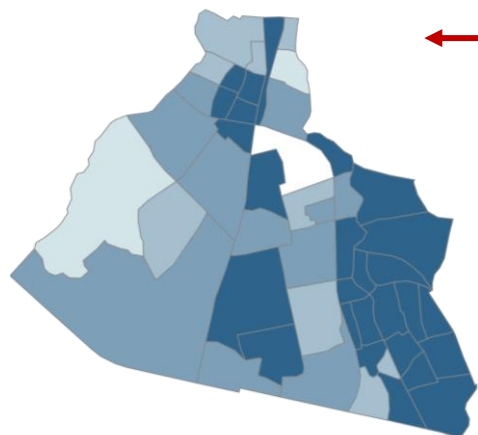
Ernstige geluidhinder door wegverkeer < 50 km/u

Percentage

Geen gegevens
< 4
4 - 6
6 - 8
≥ 8

GGD-regio's

Gemeente Zaanstad

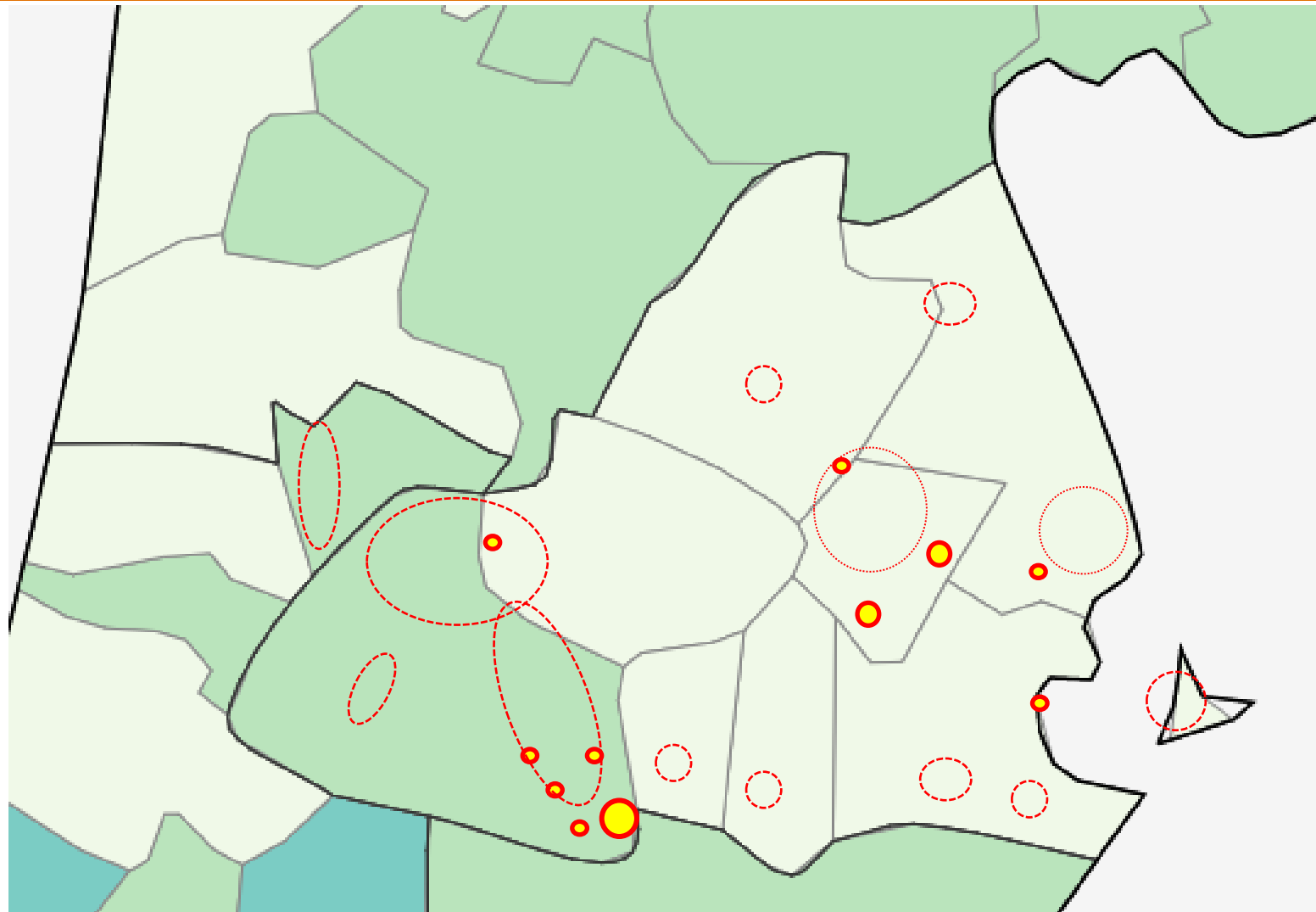

Ernstige geluidhinder treinverkeer 2016

Percentage

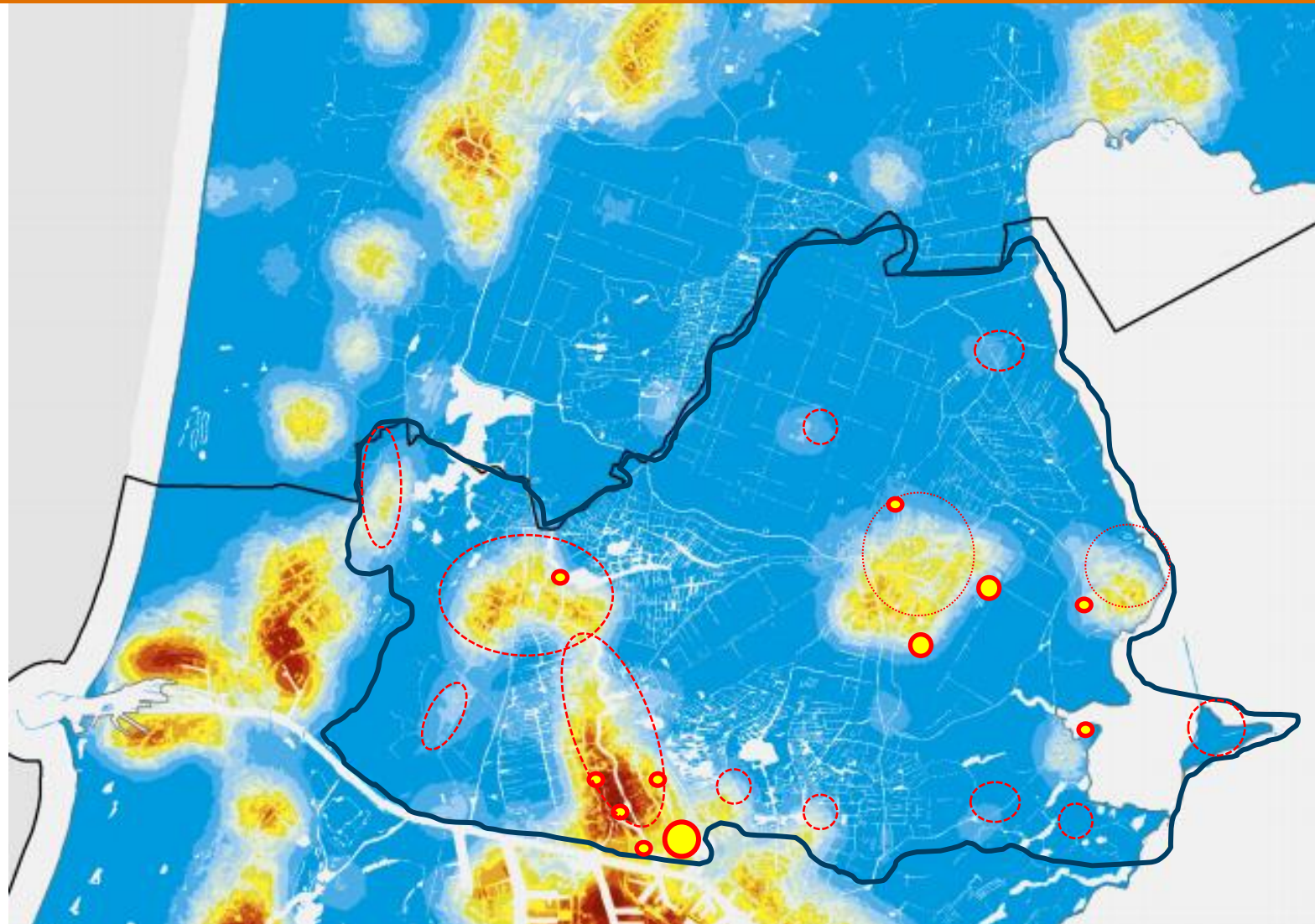
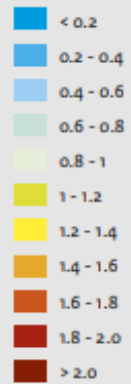
- Geen gegevens
- < 2
- 2 - 3
- 3 - 4
- ≥ 4
- GGD-regio's

8.7 Hitte: stedelijk warmte-effect

Stedelijk hitte-eiland effect (°C)

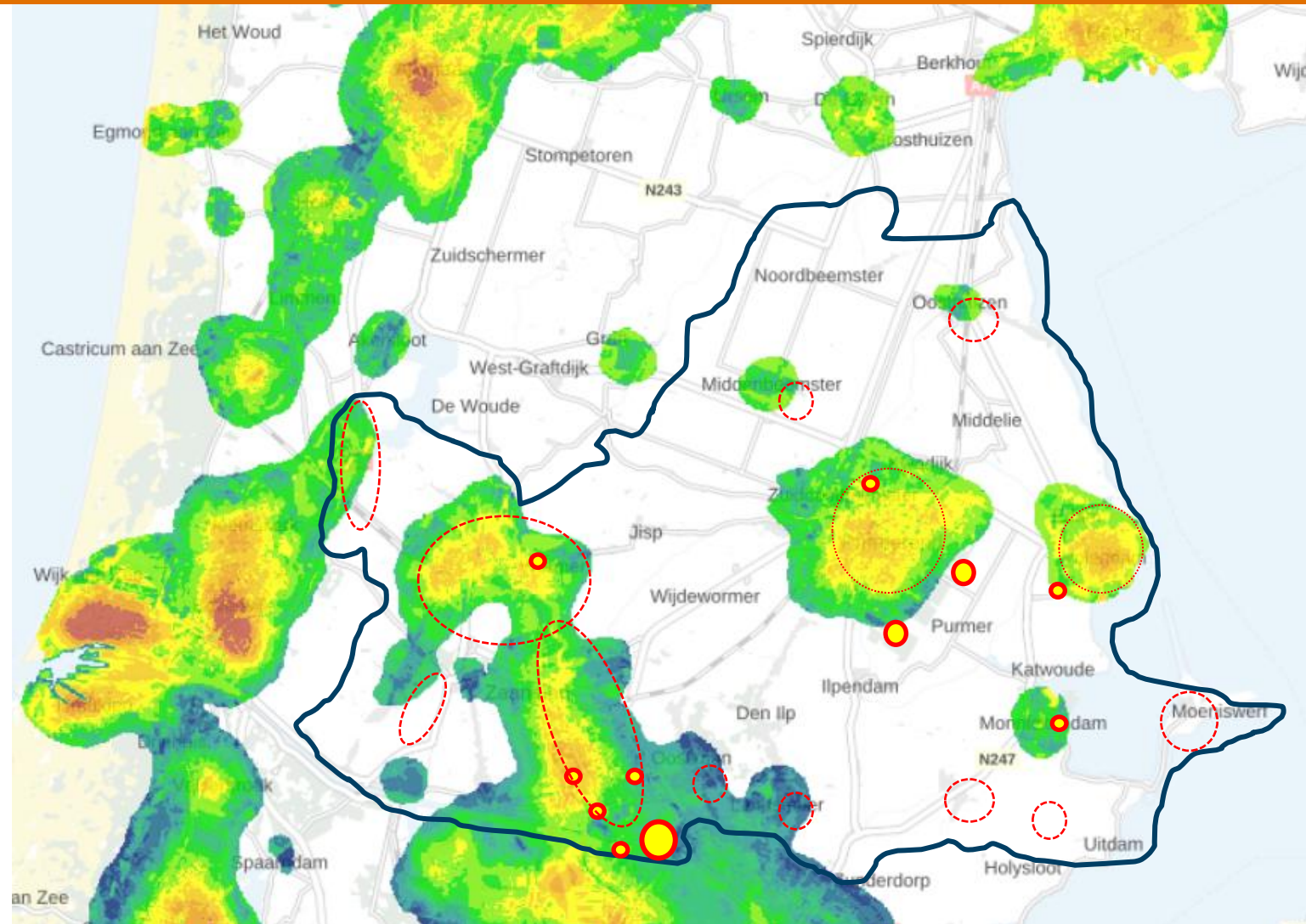
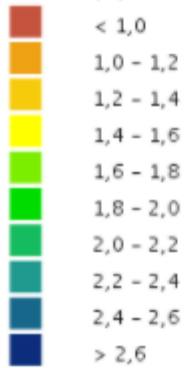

Verkoelend effect van groen en
blauw

Legenda:

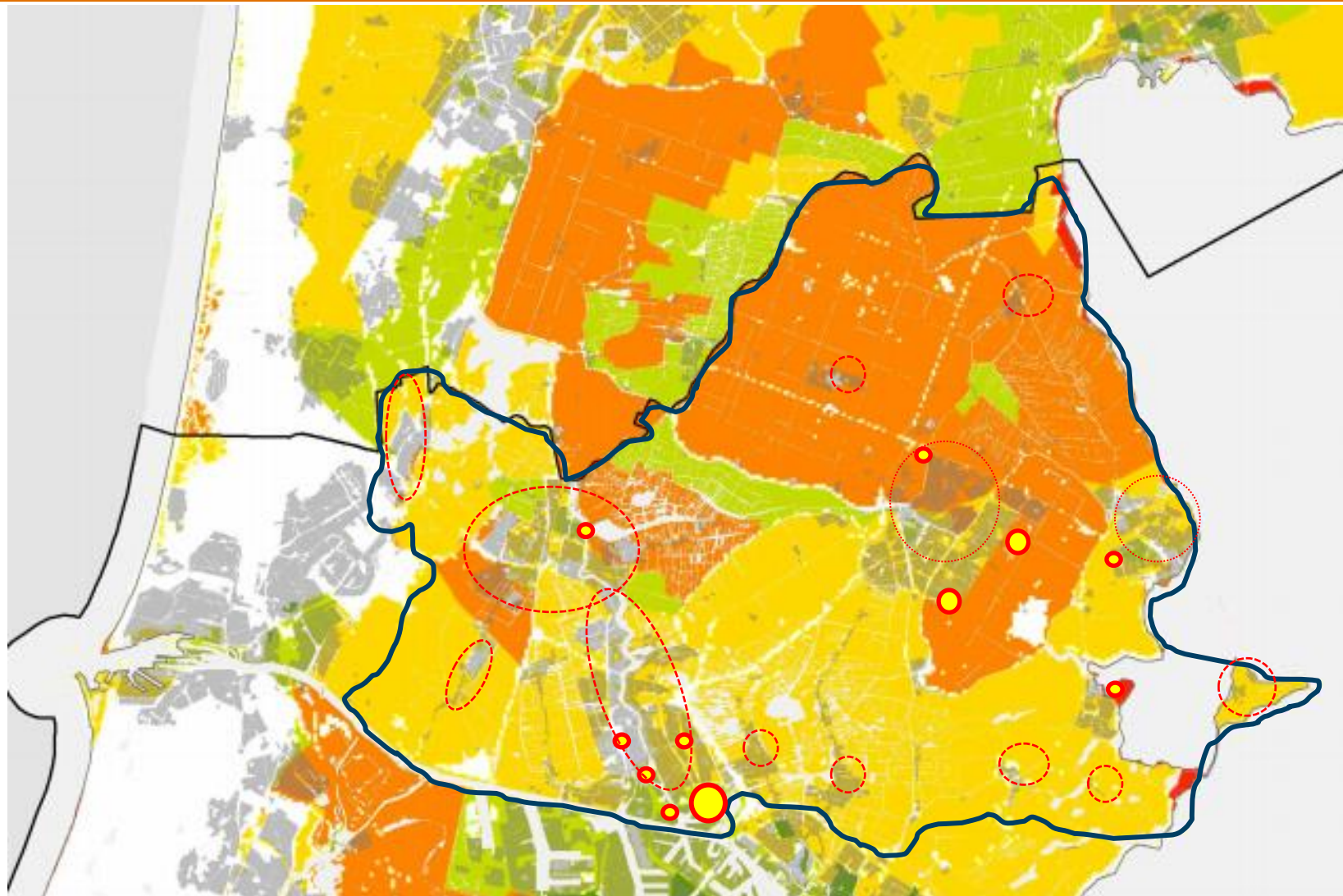
Verkoelend effect groen en blauw

(°C)

8.2 Plaatsgebonden overstromingskans

- Geen significante overstromingskans
- Extreem kleine kans: < 1:30.000 per jaar
- Zeer kleine kans: 1/3.000 tot 1/30.000 per jaar
- Kleine kans: 1/300 tot 1/3.000 per jaar
- Middelgrote kans: 1/30 tot 1/300 per jaar
- Grote kans: 1/30 per jaar

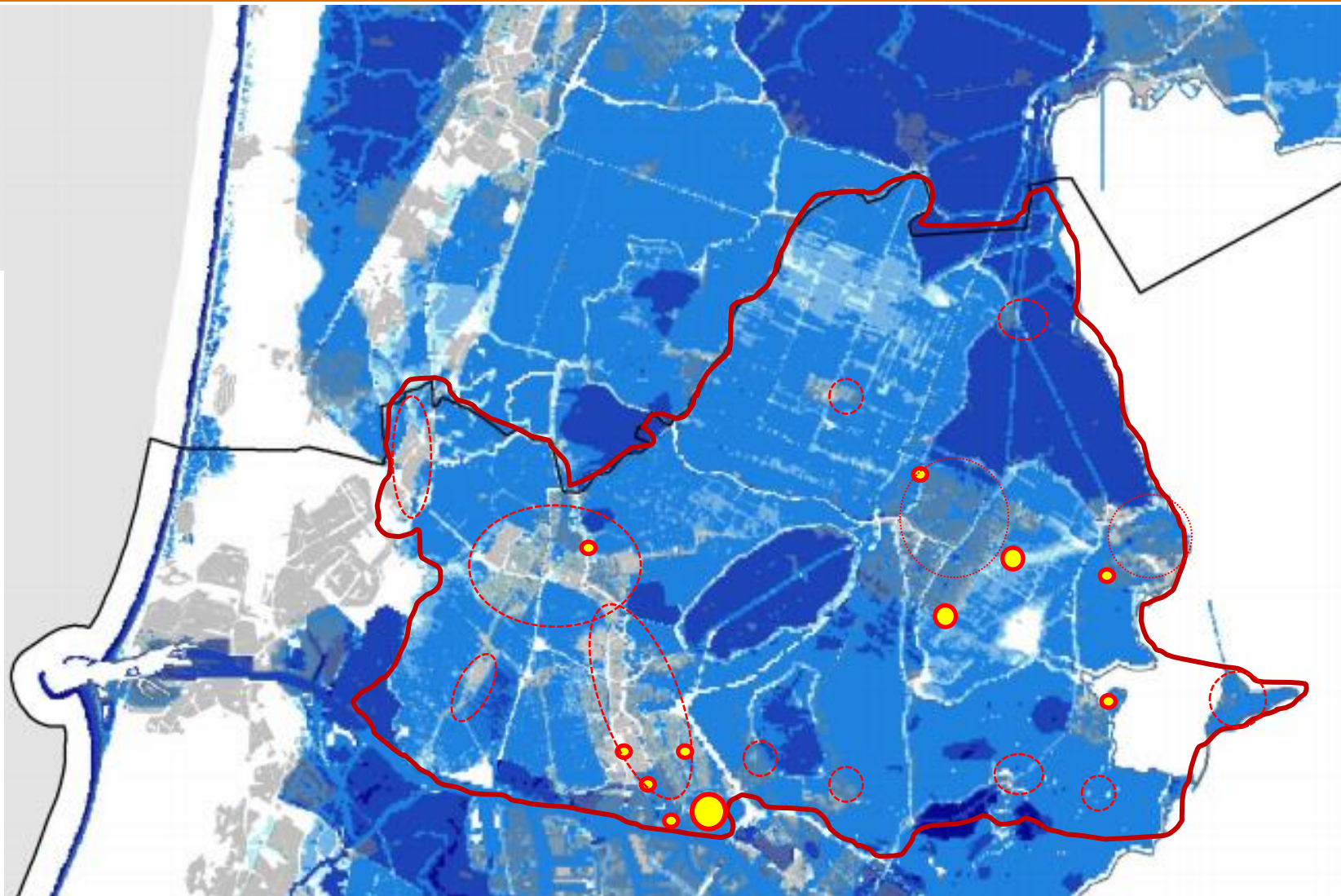

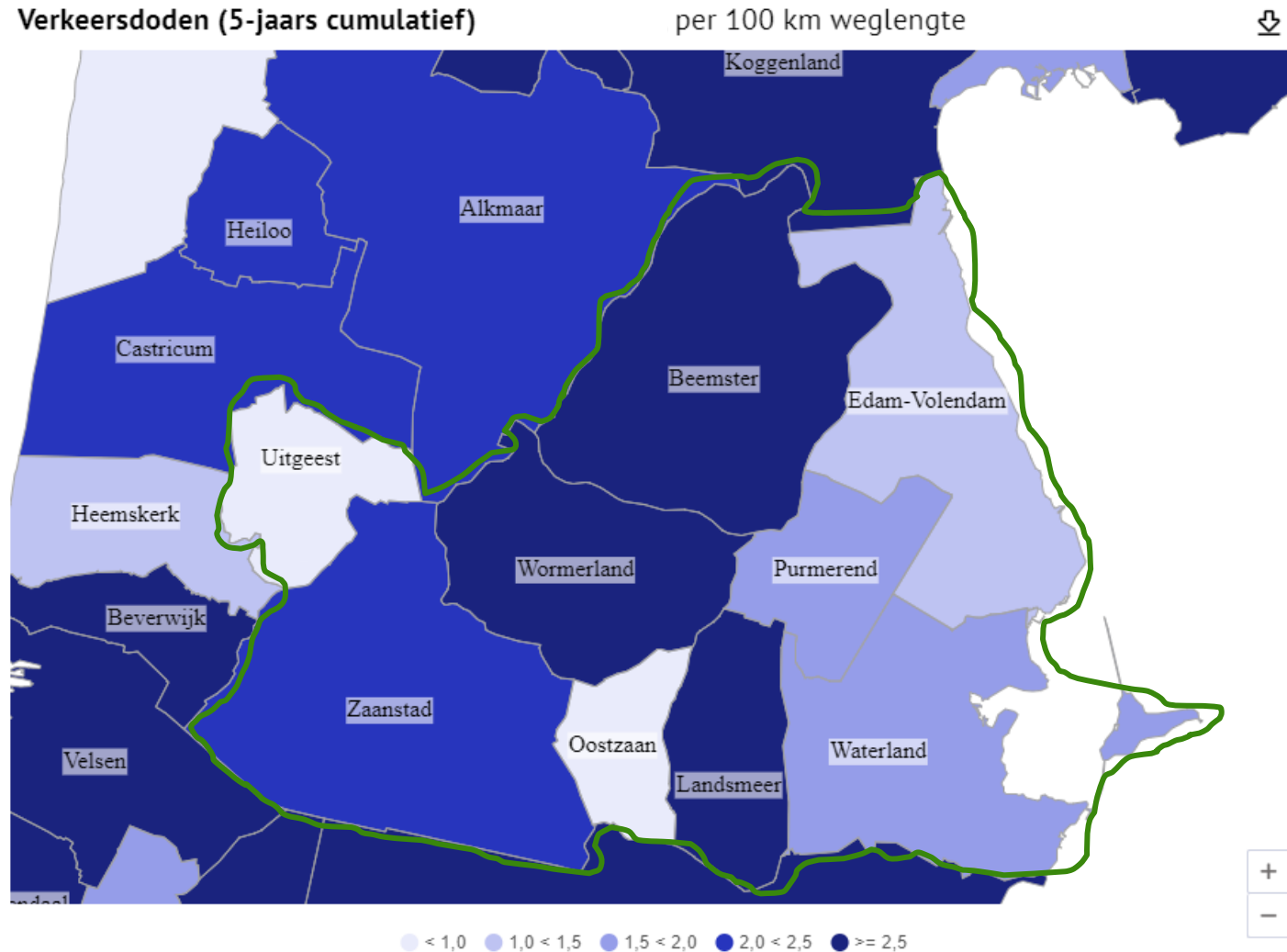

8.1 Maximale waterdiepte bij een overstroming

Overstromingsdiepte bijzonder kleine kans (meter)

- 0 - 0.2
- 0.2 - 0.5
- 0.5 - 2.0
- 2.0 - 5.0
- > 5.0

Omschrijving

De gepresenteerde cijfers zijn 5-jaars cumulatieven.
Het jaar 2012 staat voor de periode 2008-2012.
Het jaar 2017 staat voor de periode 2013-2017.

De geregistreerde aantallen kunnen verschillen van de daadwerkelijke aantallen verkeersdoden.

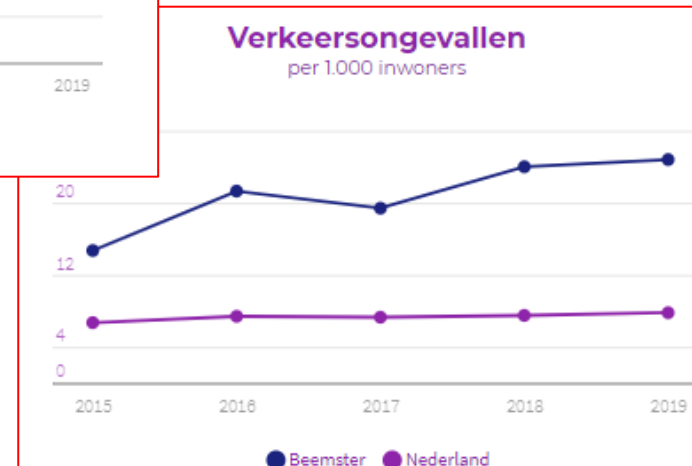
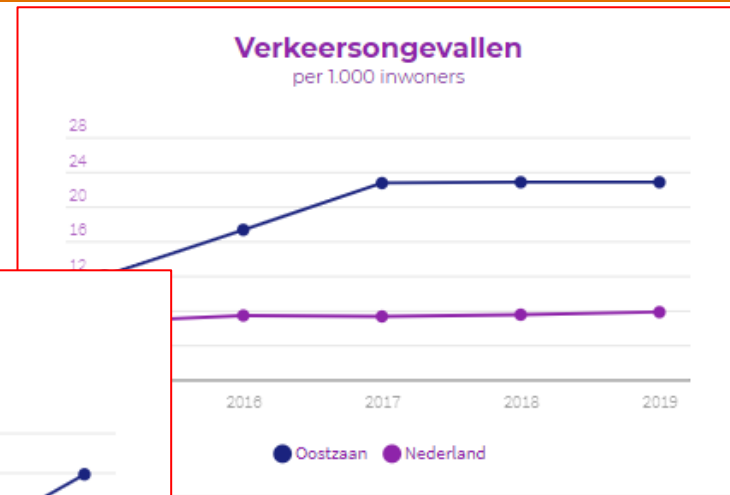
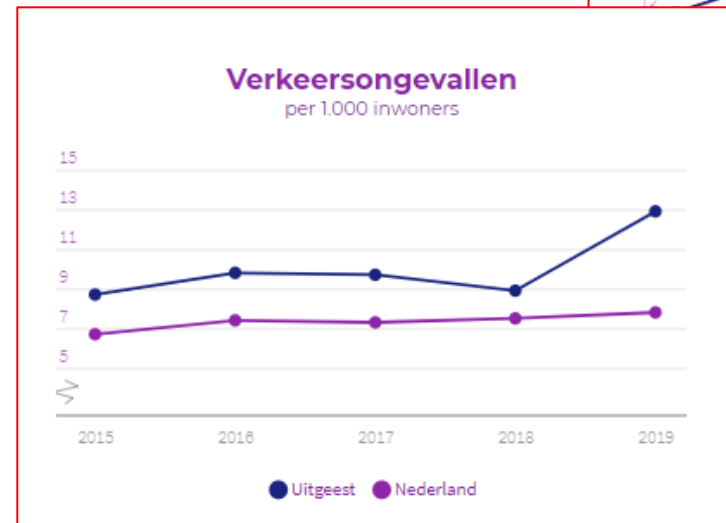
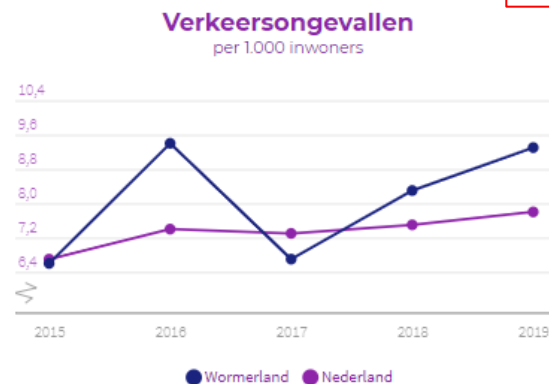
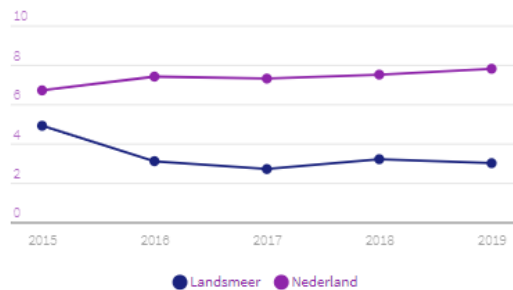
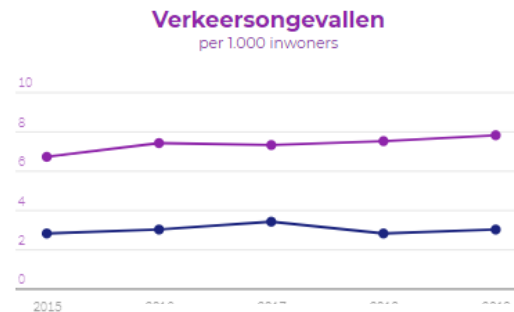
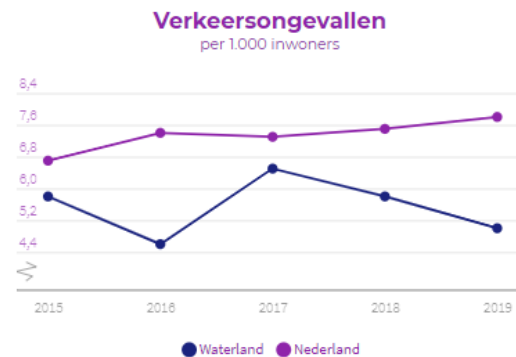
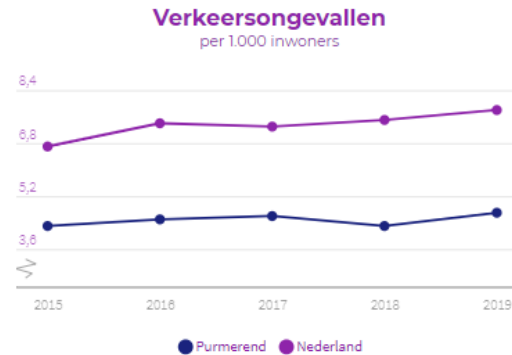
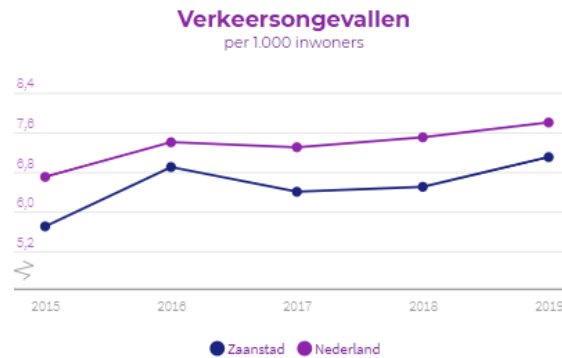
Bron

- Bestand geRegistreerde Ongevallen in Nederland

VERBERGEN

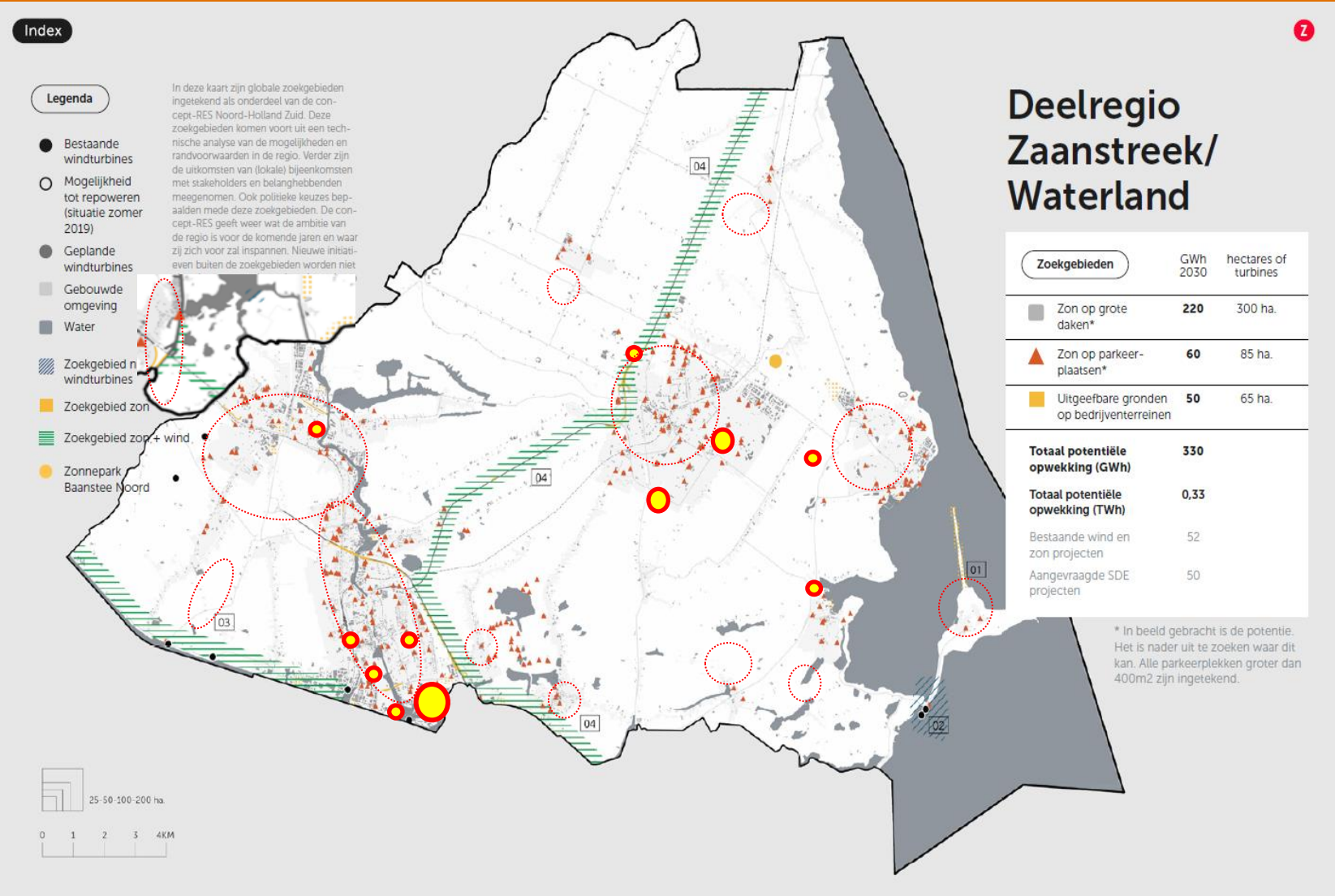

3. Ruimtelijke plannen

Energie

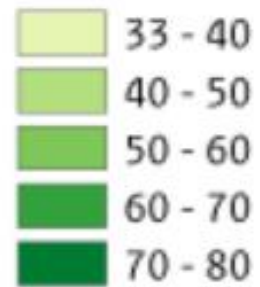

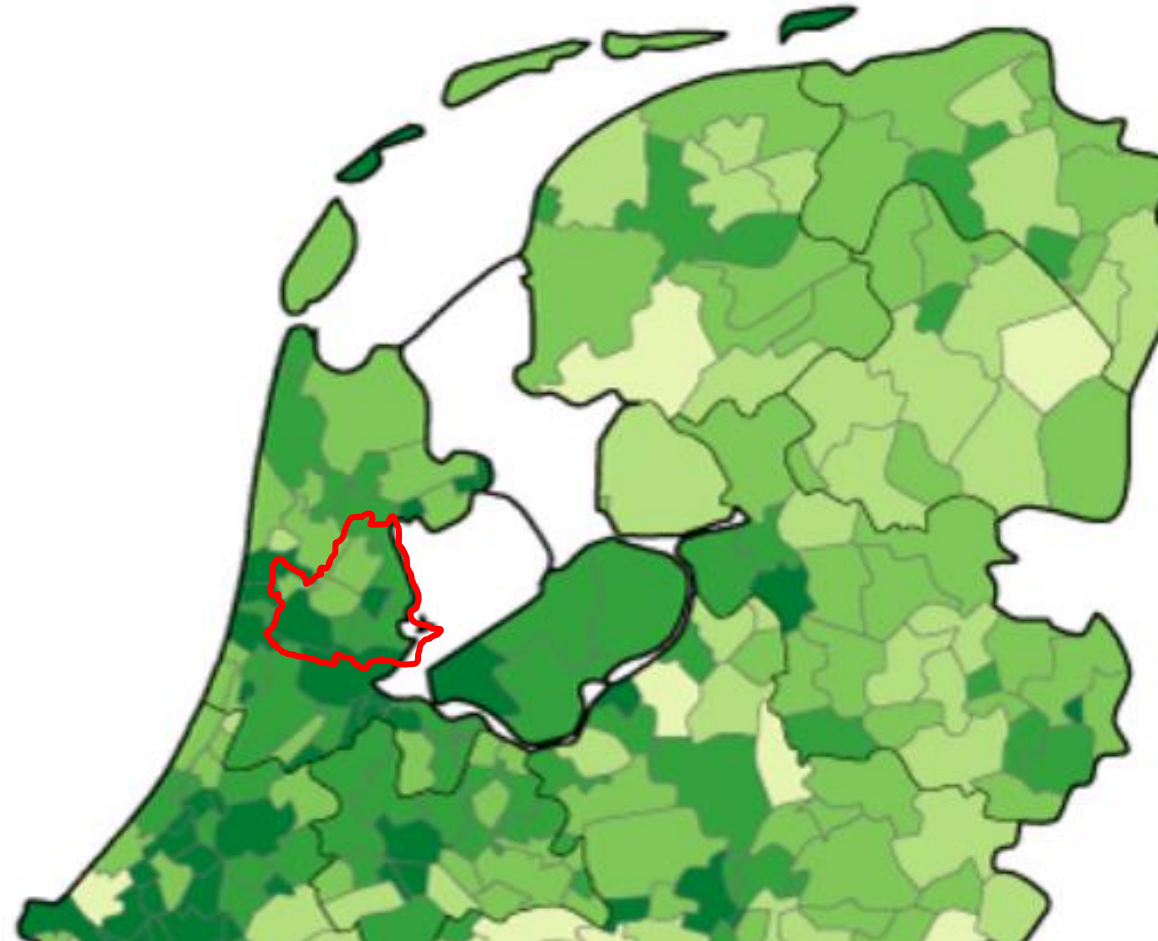
Beweegvriendelijke omgeving 2020

Per gemeente

Score

— provincies

Gemeentenaam: Uitgeest

Indicator	Score
Kernindicator beweegvriendelijke omgeving	52
deelindicator voorzieningen	56
deelindicator sportaccommodaties	73
deelindicator groen blauw recreatie	69
deelindicator speelplekken	11

Gemeentenaam: Wormerland

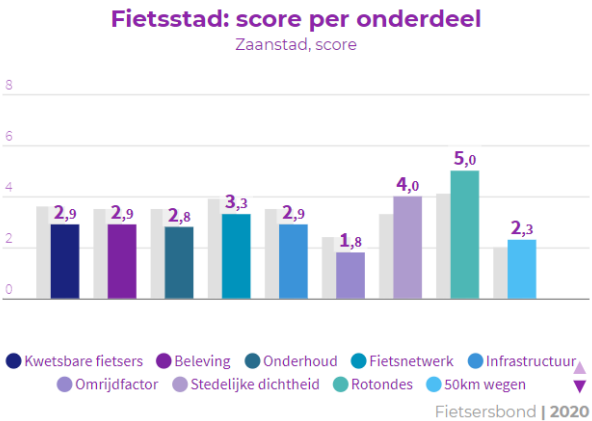
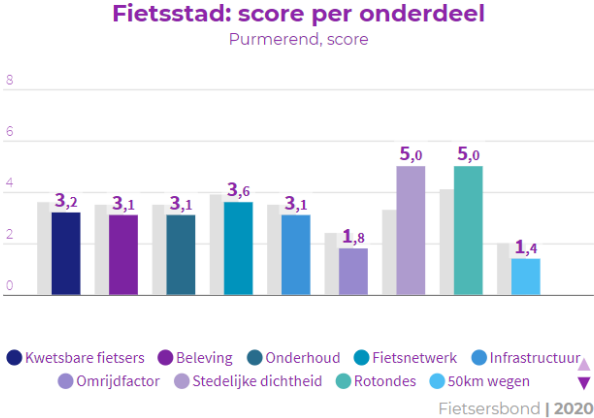
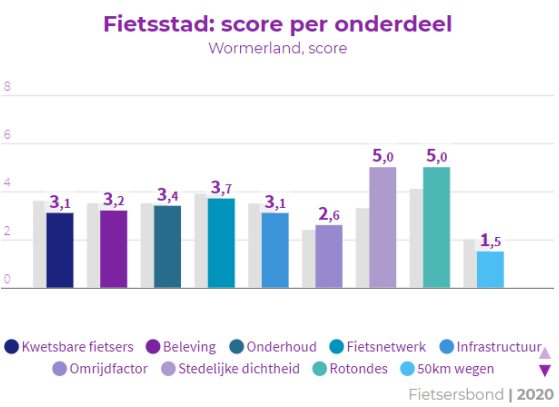
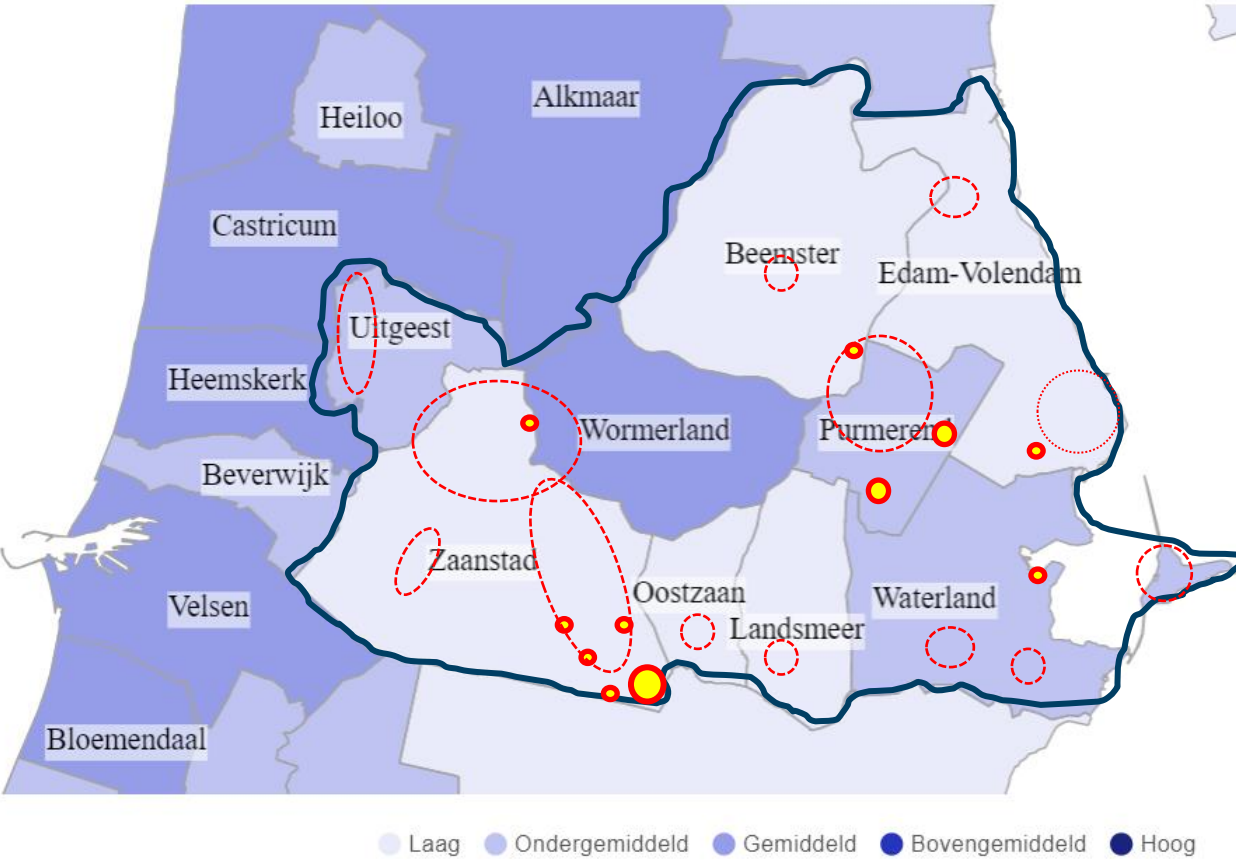
Indicator	Score
Kernindicator beweegvriendelijke omgeving	56
deelindicator voorzieningen	33
deelindicator sportaccommodaties	73
deelindicator groen blauw recreatie	63
deelindicator speelplekken	Geen speelplekken

Gemeentenaam: Beemster

Indicator	Score
Kernindicator beweegvriendelijke omgeving	53
deelindicator voorzieningen	19
deelindicator sportaccommodaties	43
deelindicator groen blauw recreatie	75
deelindicator speelplekken	76

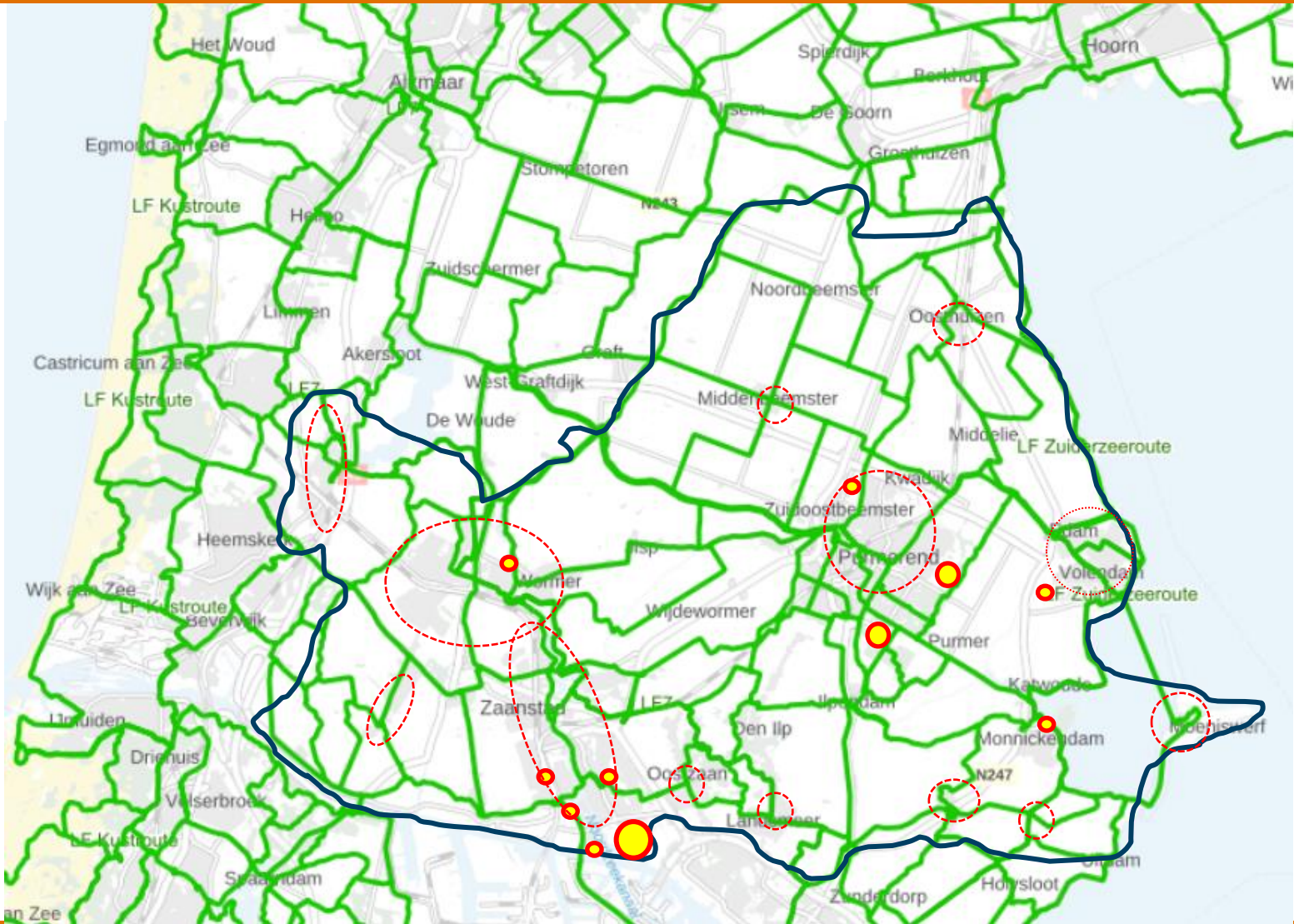
Fietsstad: totaalscore - Nederland, score

Legenda:

~ Regionale fietsroutes

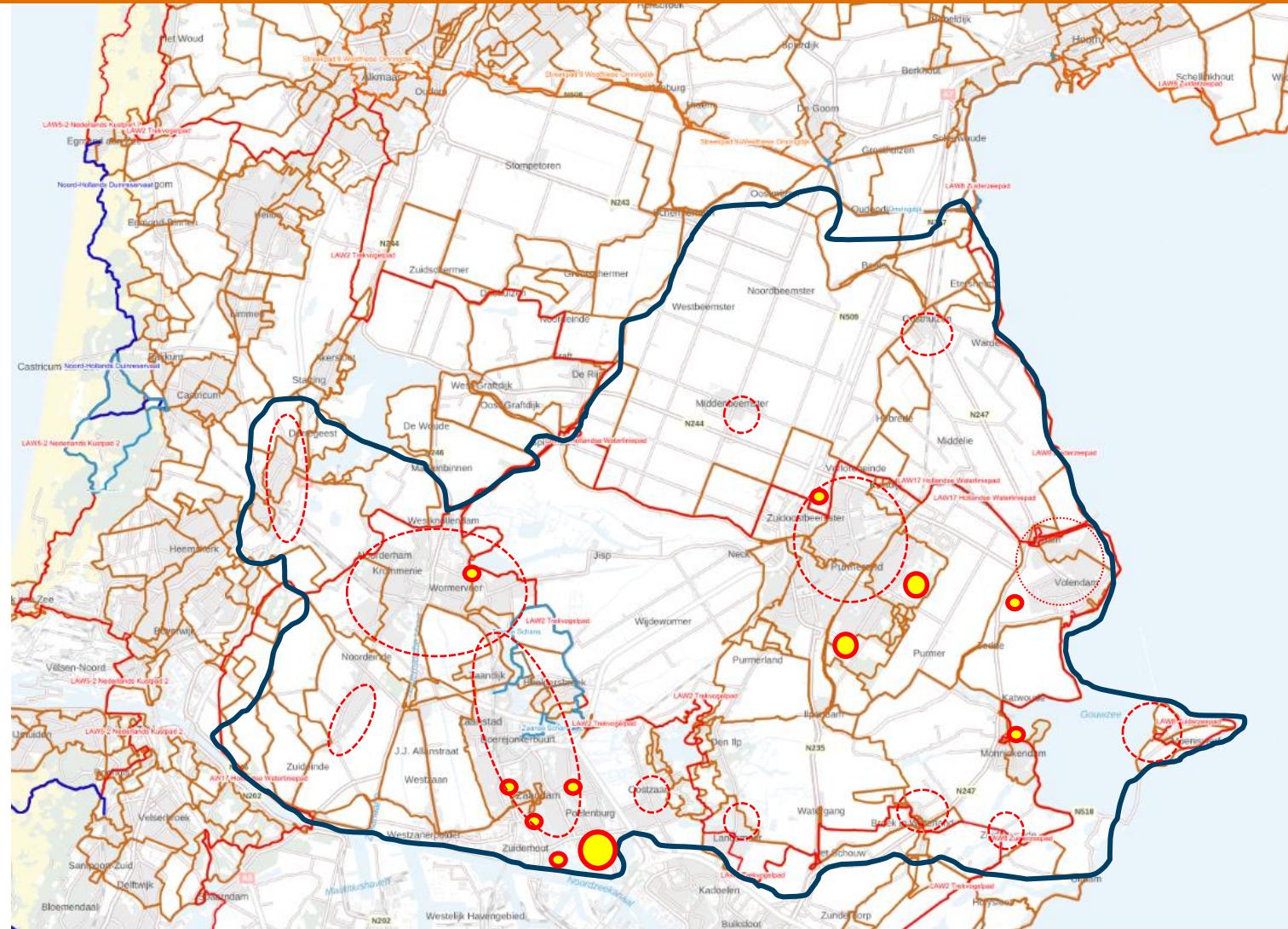

Landelijke wandelroutes

Legenda:

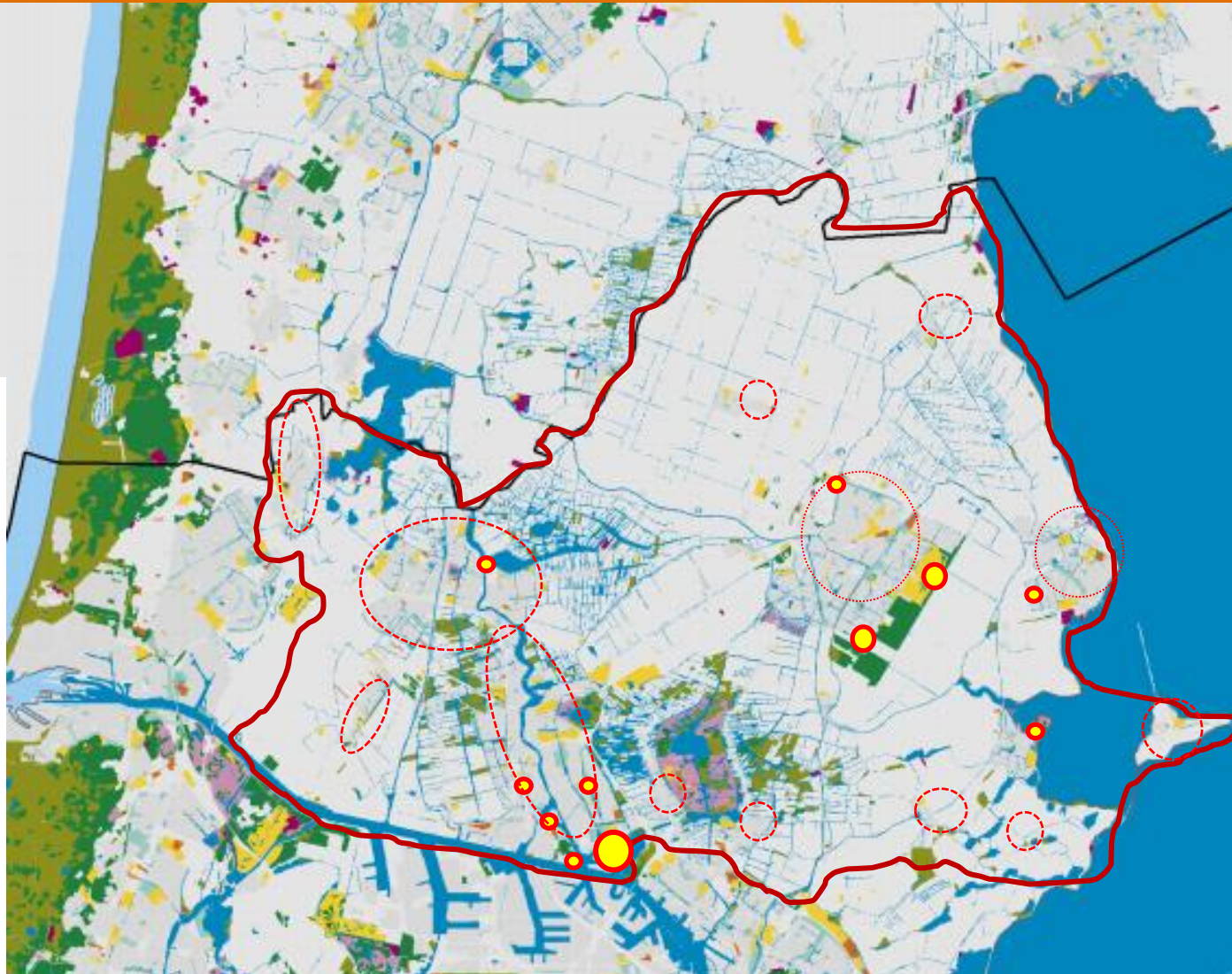
- LAW-Routes - Hoofdroute, Variant, Dagwandeling
- - - LAW-Routes - Overig
- Streekpaden - Hoofdroute, Variant, Dagwandeling
- - - Streekpaden - Overig
- NS-wandelingen - Hoofdroute, Variant, Dagwandeling
- - - NS-wandelingen - Overig
- OV-Stappers - Hoofdroute, Variant, Dagwandeling
- - - OV-Stappers - Overig
- Stad te voet - Hoofdroute, Variant, DagWandeling
- - - Stad te voet - Overig
- Regionale wandelroutes

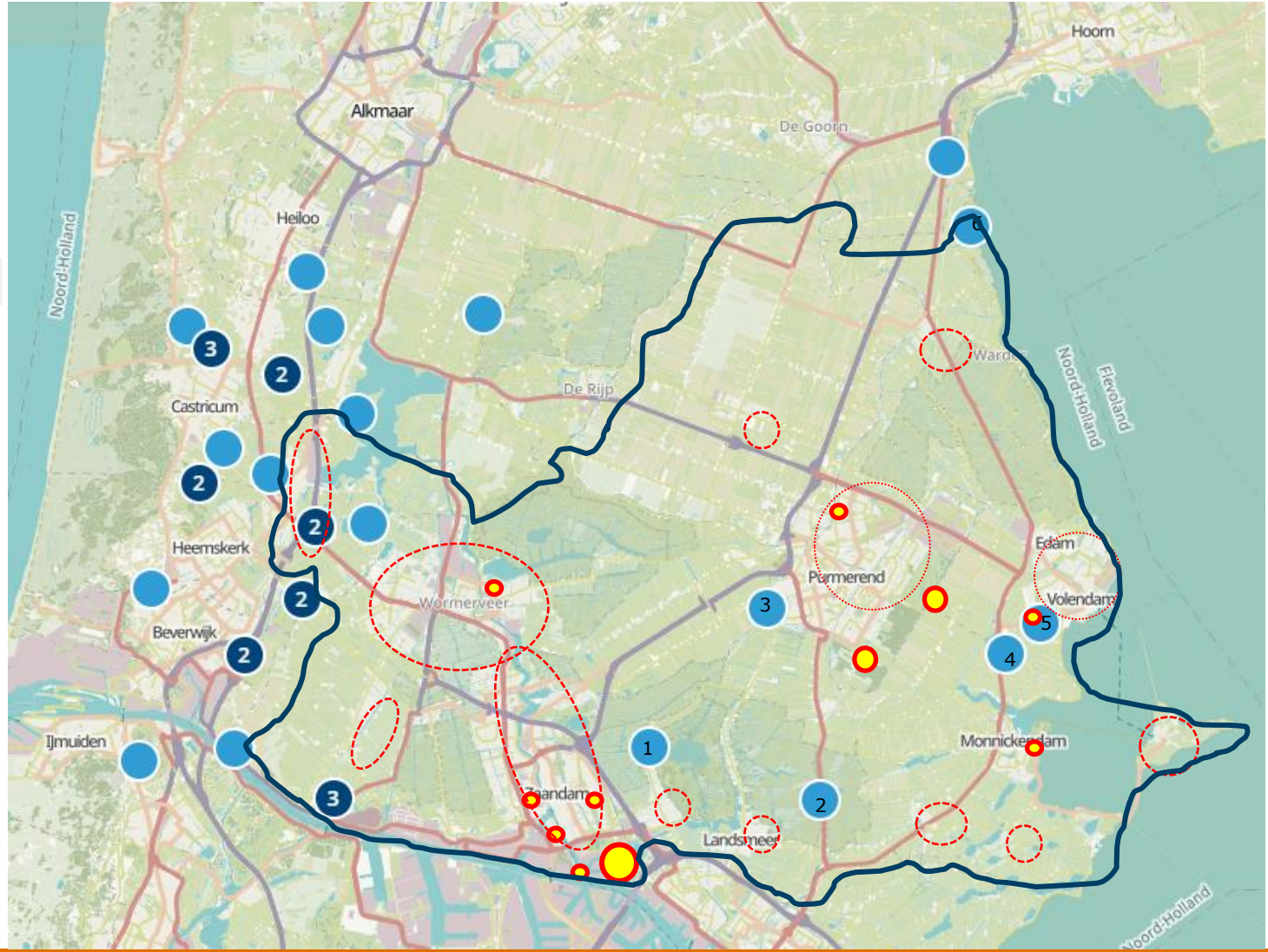
3.1 Natuur- en recreatiegebied

- Open natuurterrein (excl. bos) 2015
- Bosterrein 2015
- Park en plantsoen
- Sportterrein
- Volkstuin
- Dagrecreatief terrein
- Verblijfsrecreatief terrein
- Binnenwater
- Buitenwater

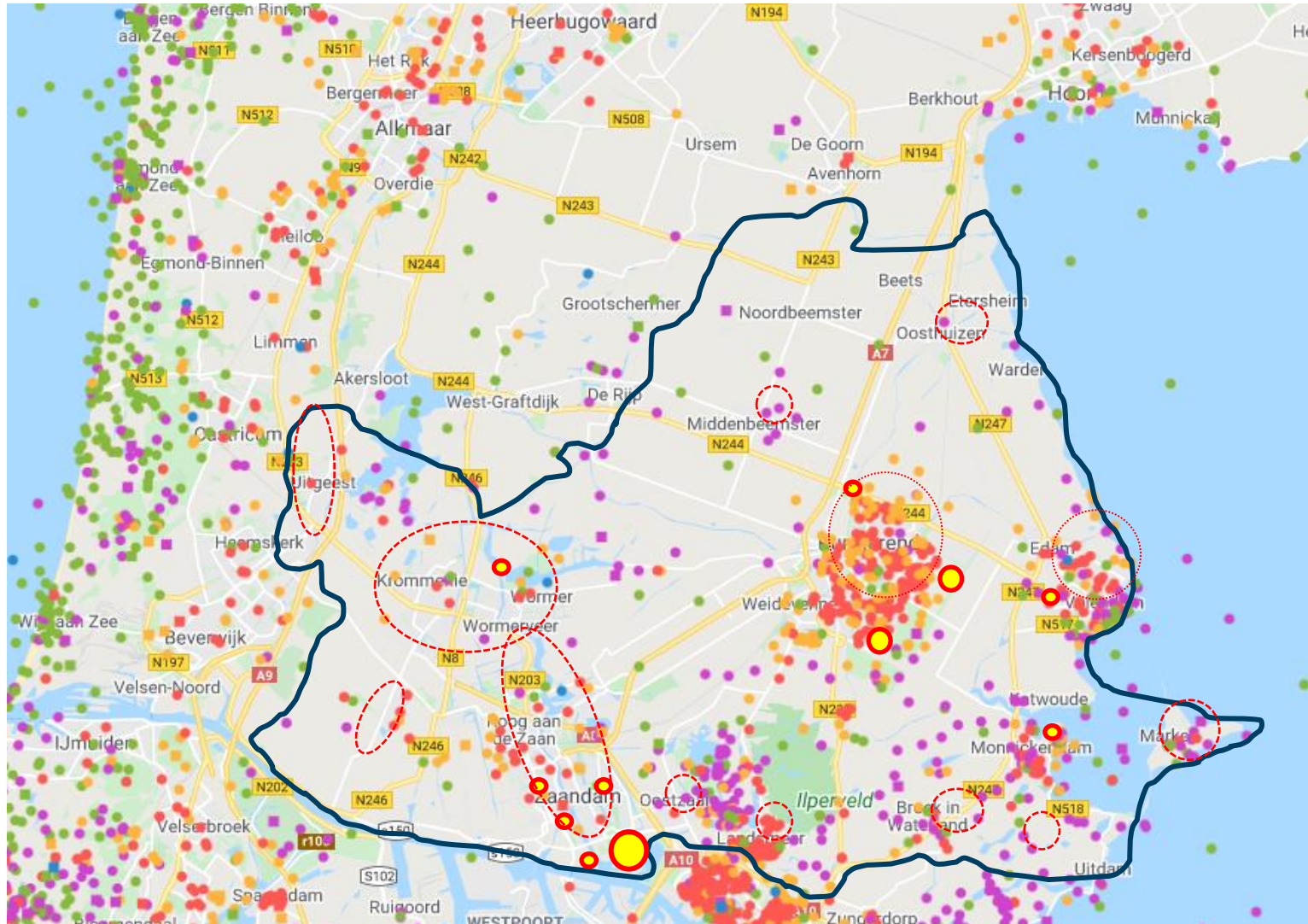
- NATUURGEBIEDEN**
- 1 **WATER & MOERAS**
Twiskerrandgebied >
 - 2 **WATER & MOERAS**
Ilperveld >
 - 3 **WATER & MOERAS**
Weideveld >
 - 4 **WATER & MOERAS**
Rietlandje Katwoude >
 - 5 **WATER & MOERAS**
Heitje van Katham >
 - 6 **WEILANDEN**
Het Veldje van Ien >

Natuurgebieden | Landschap Noord-Holland (landschapnoordholland.nl)

Attractive nature places

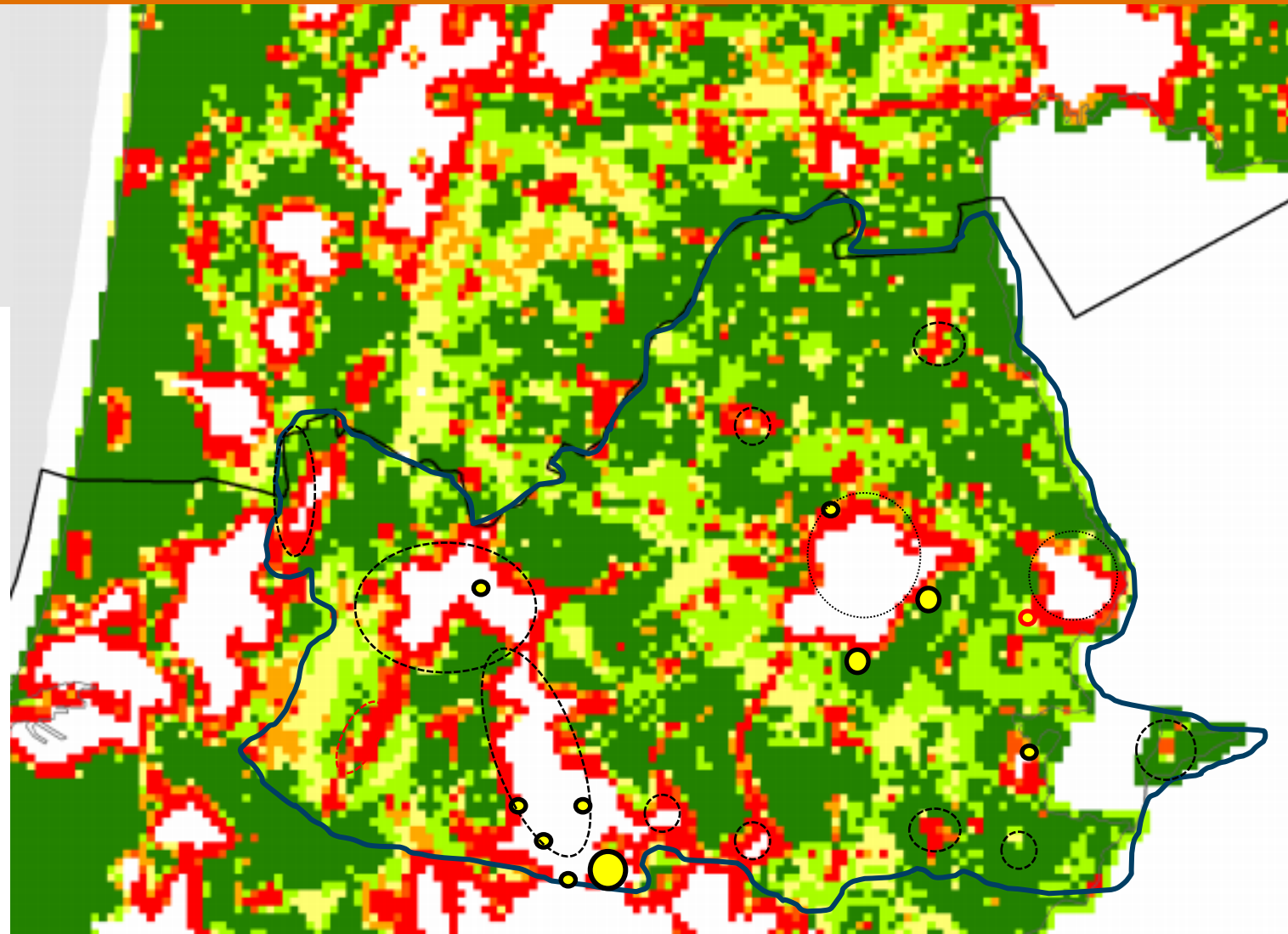
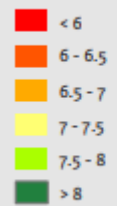
- Neighbourhood
- Living area
- Country
- Worldwide
- Homes of respondents

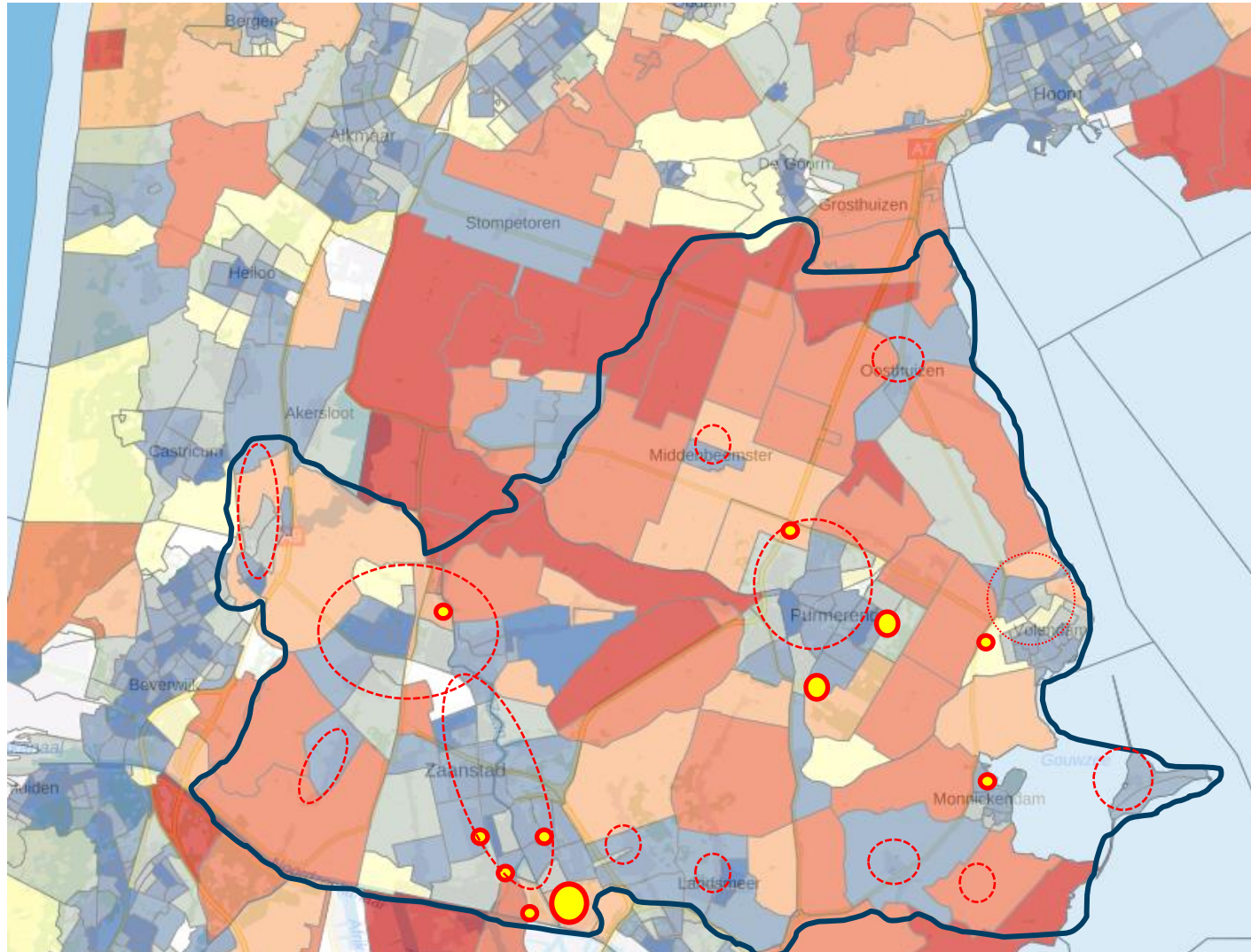

3.11 Belevingswaarde van het landschap

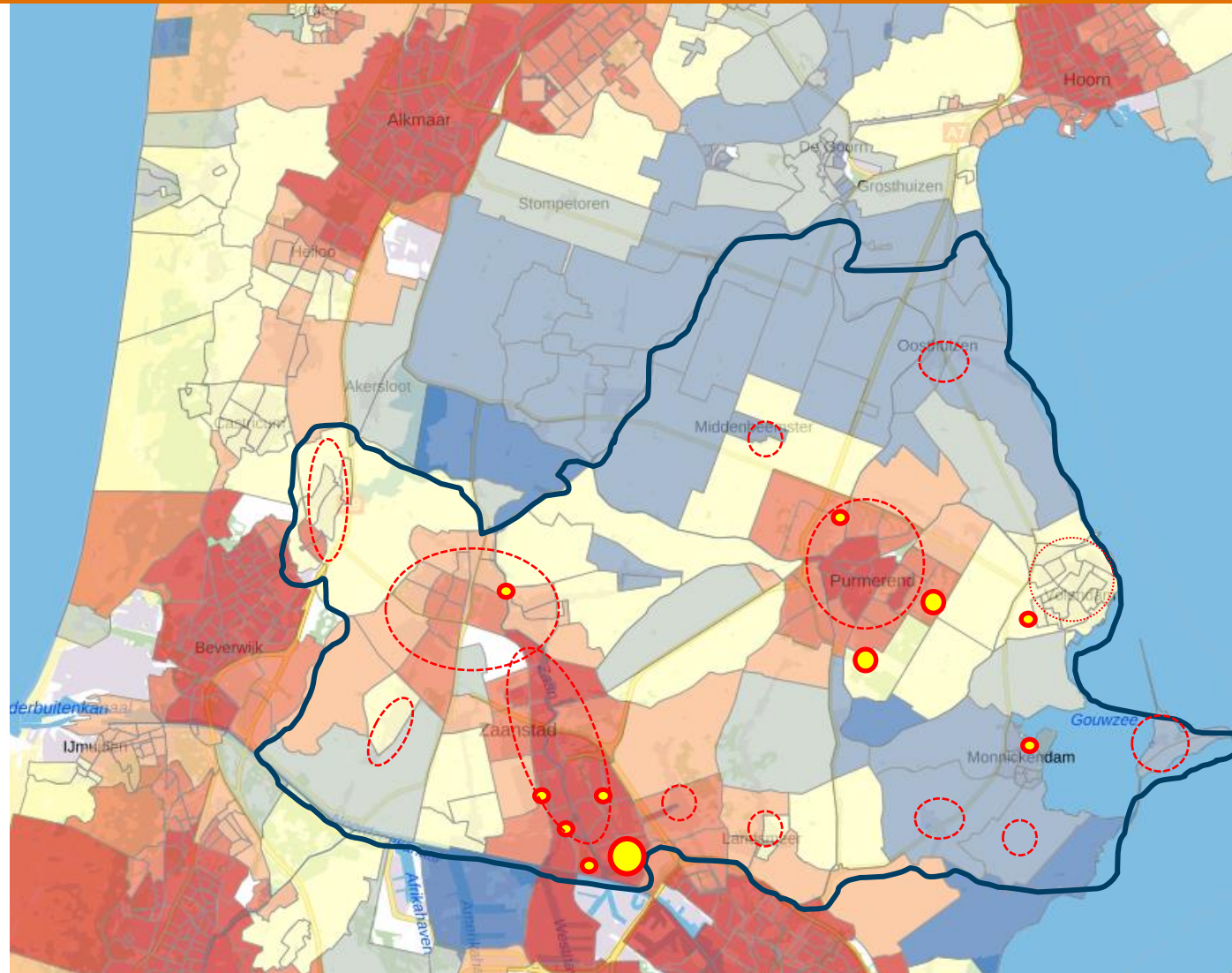
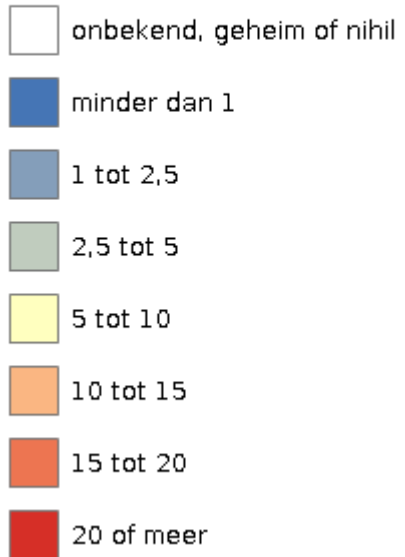
Belevingswaarde landschap (cijfer 1 -10)

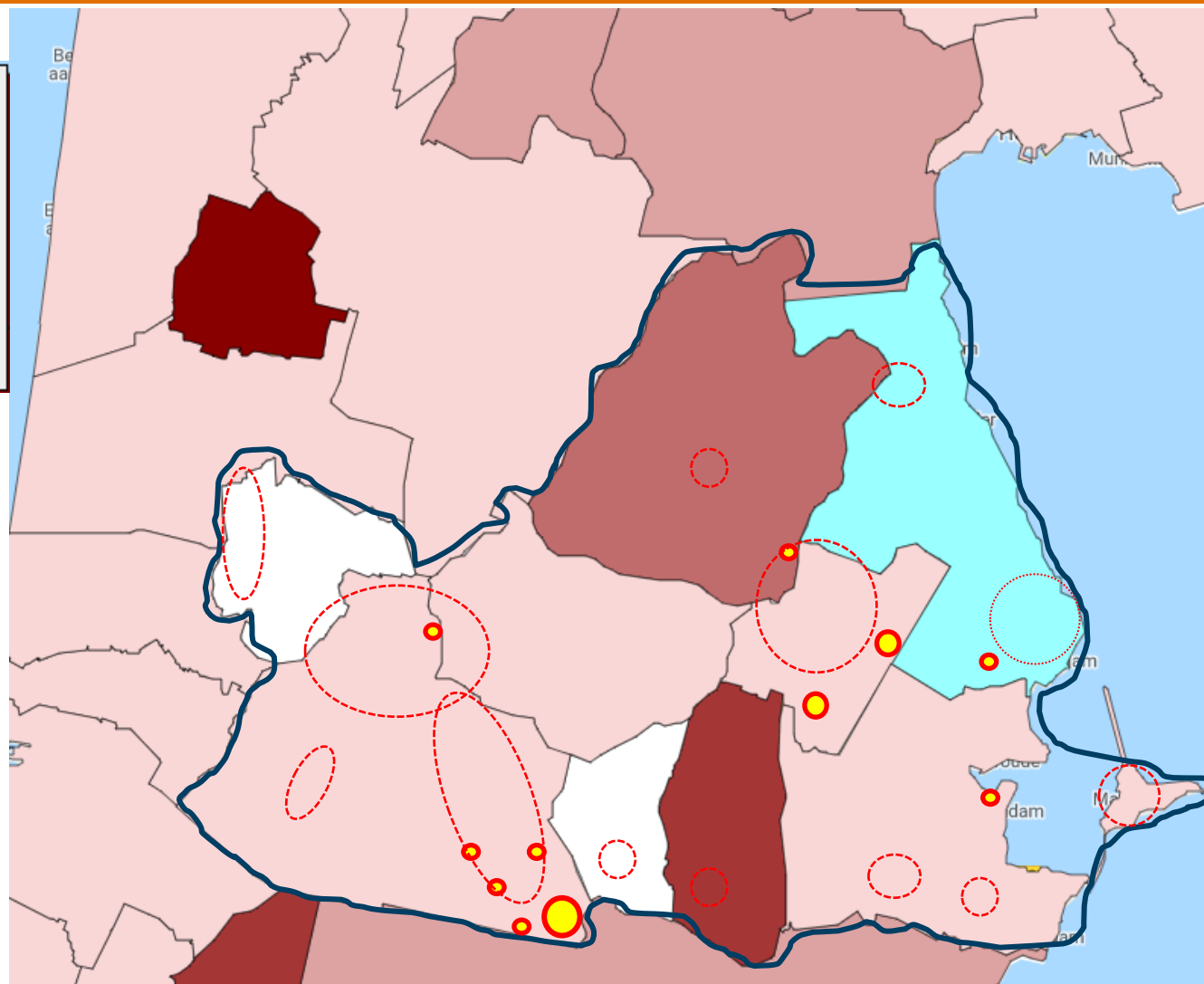
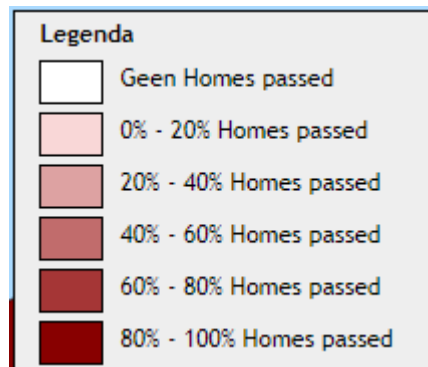
Huisartsenpraktijk, afstand tot dichtstbijzijnde - Buurten (2019)

Grote supermarkt, aantal binnen 5 km - Buurten (2019)

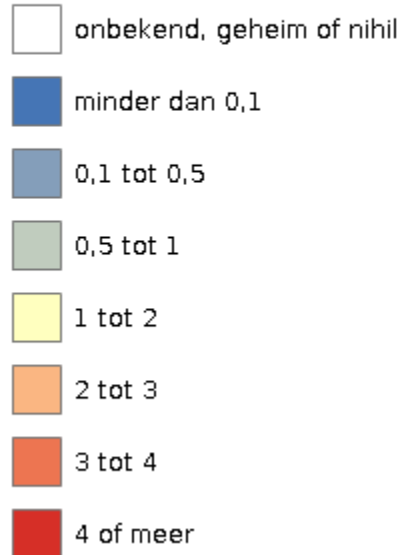

Glasvezel toegang

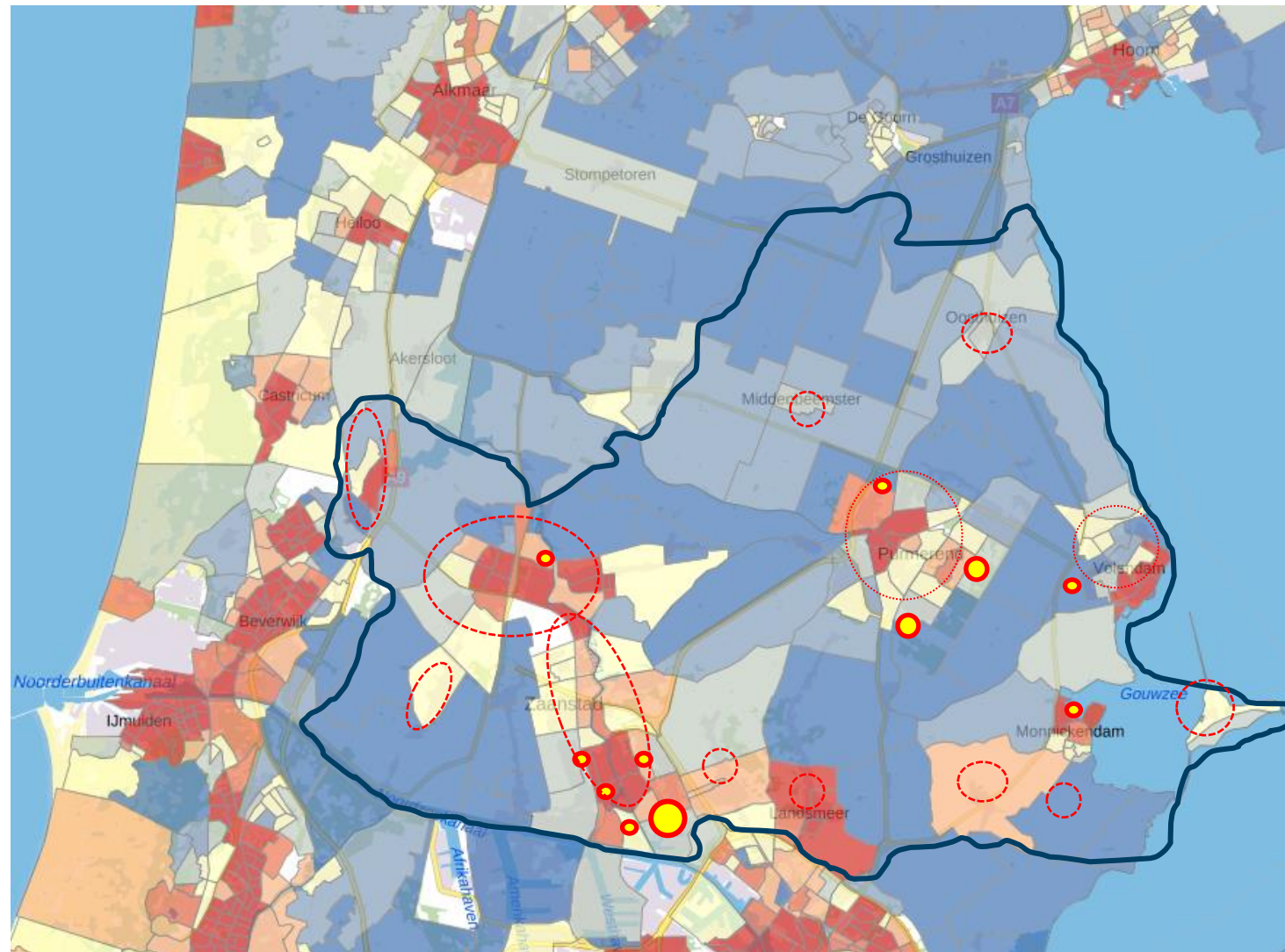

Cafetaria, aantal binnen 1 km - Buurten (2019)

Informatie over de kaartlaag

Het gemiddeld aantal cafetaria's, fastfoodrestaurants, grillrooms/shoarmazaken, lunchrooms, pannenkoekenhuizen of ijssalons binnen 1 kilometer over de weg voor alle inwoners van een gebied.

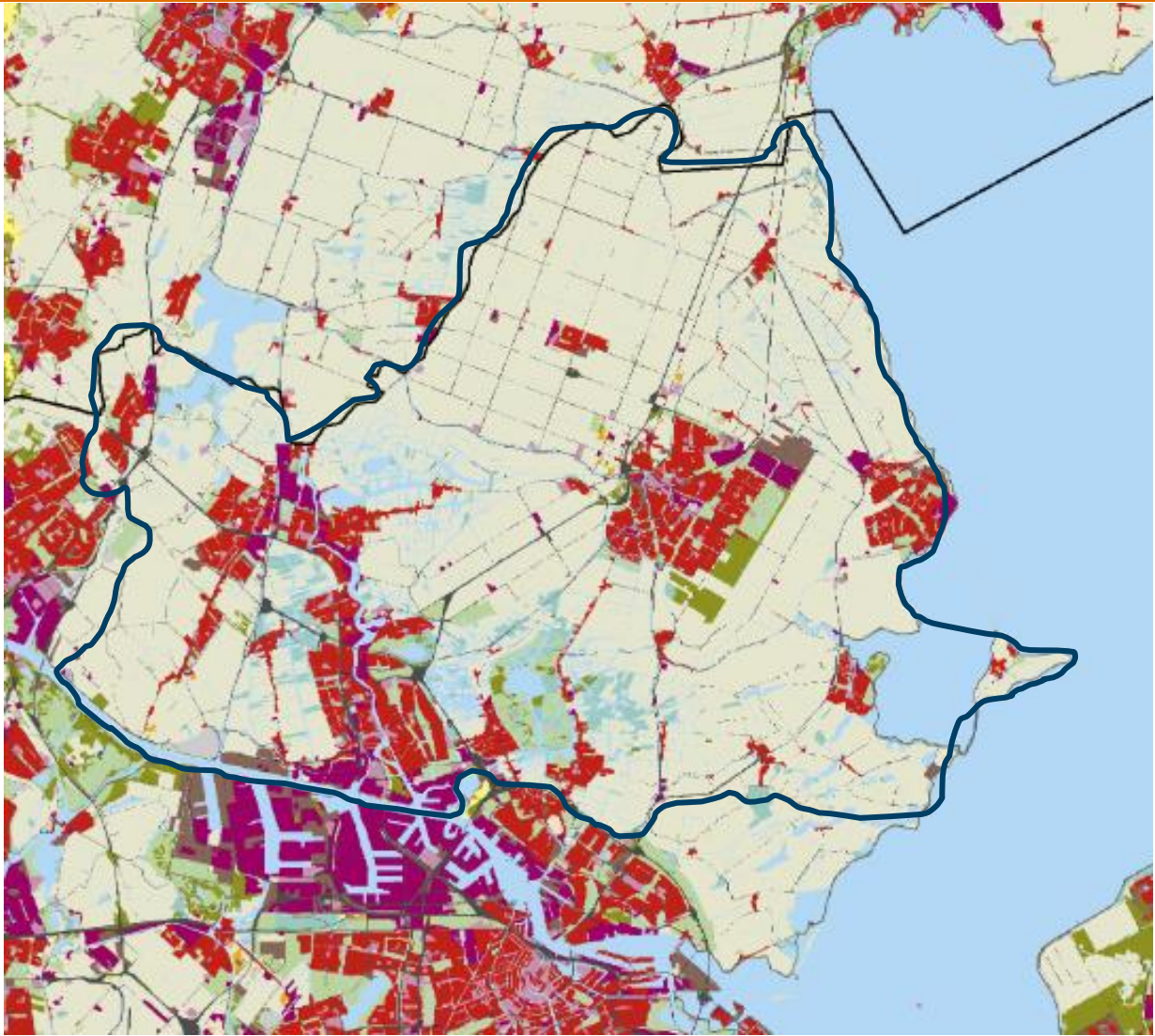

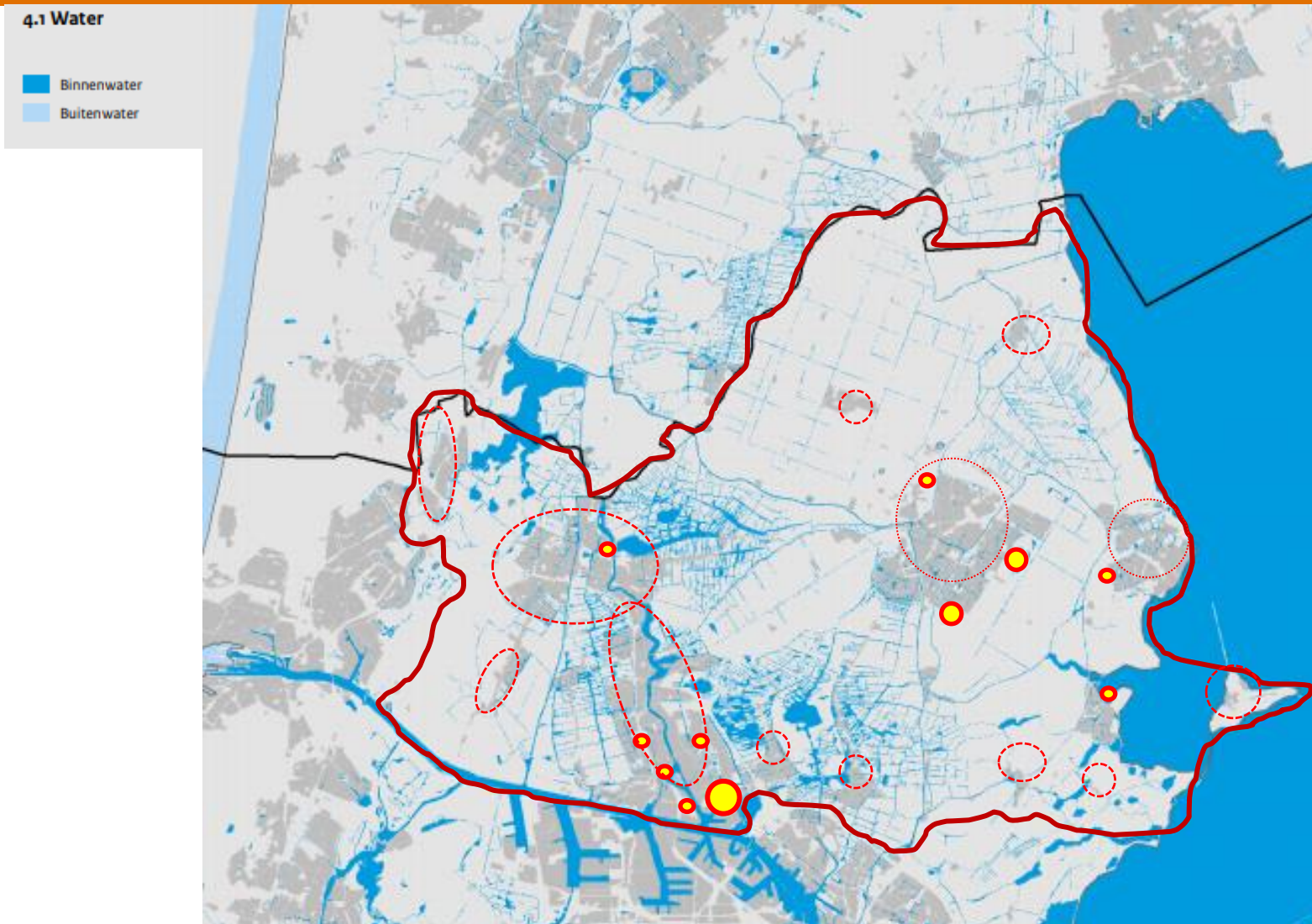
3. Ruimtelijke plannen

1.1 Basiskaart bodemgebruik en infrastructuur

Nederland is een dichtbevolkt land met veel kleine en middelgrote steden. Daarbij verschilt de dichtheid van stedelijke en groene gebieden per regio sterk. Het hele land wordt doorkruist door verkeerswegen, spoorlijnen, waterwegen en hoogspanningsleidingen. Bij het verkennen van toekomstige ruimtelijke ontwikkelingsopties is het belangrijk om goed zicht te hebben op het huidige ruimtegebruik. De meest recente data staat in het in bestand Bodemgebruik van het CBS uit 2015.

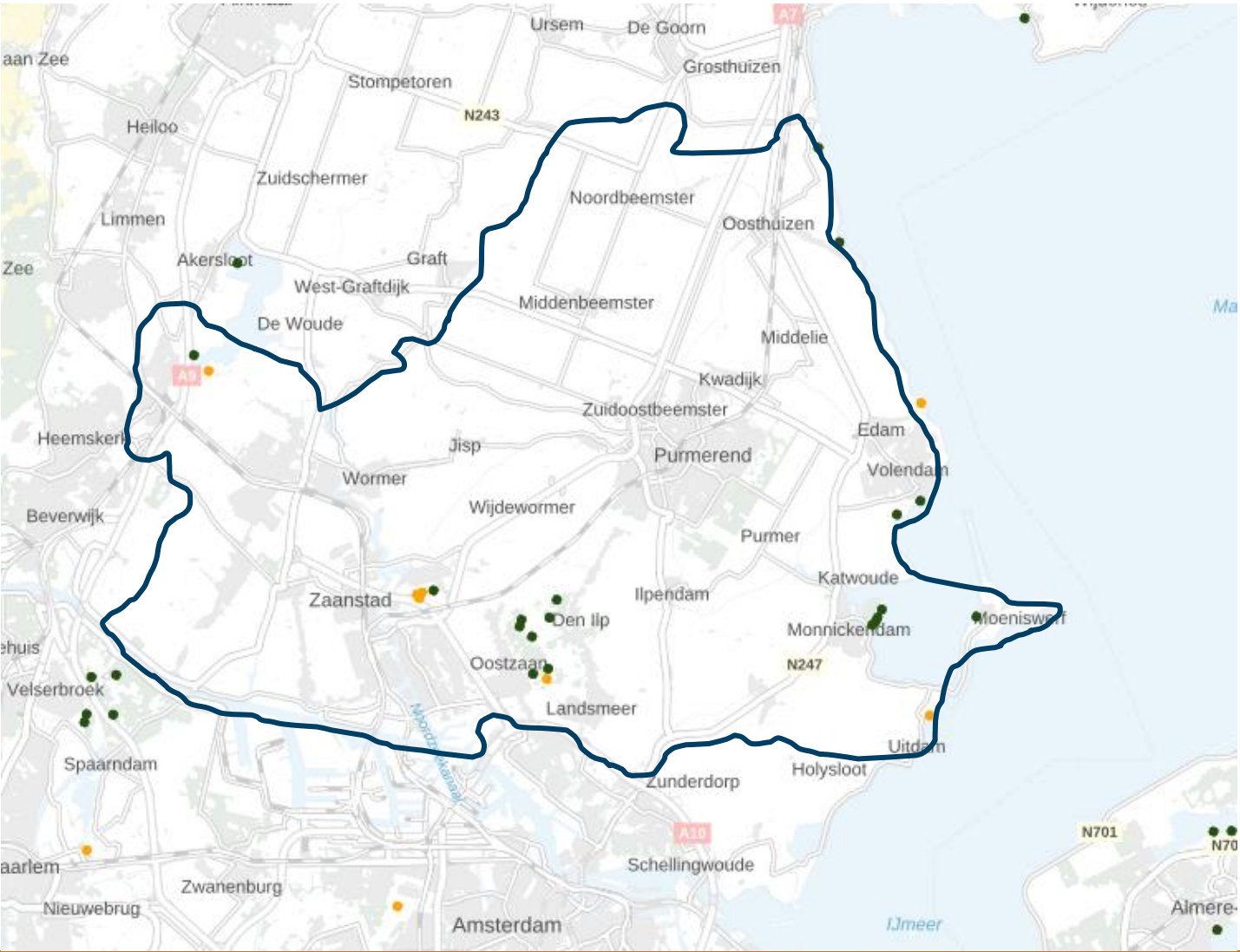
- Bodemgebruik 2015
- Infrastructuur
 - Woonterrein
 - Detailhandel, horeca en voorzieningen
 - Bedrijventerrein
 - Overig
 - Bouwterrein
 - Recreatie
 - Glastuinbouw
 - Agrarisch gebied
 - Bos
 - Droog natuurlijk terrein
 - Nat natuurlijk terrein
 - Water

3. Ruimtelijke plannen

☒ Zwemplekken

Transparantie: 0%

Legend:

GOED

GOED

ZWEMVERBOD

ZWEMVERBOD

WAARSCHUWING

WAARSCHUWING

NADER_ONDERZOEK

NADER_ONDERZOEK

NEGATIEF_ZWEMADVIES

NEGATIEF_ZWEMADVIES

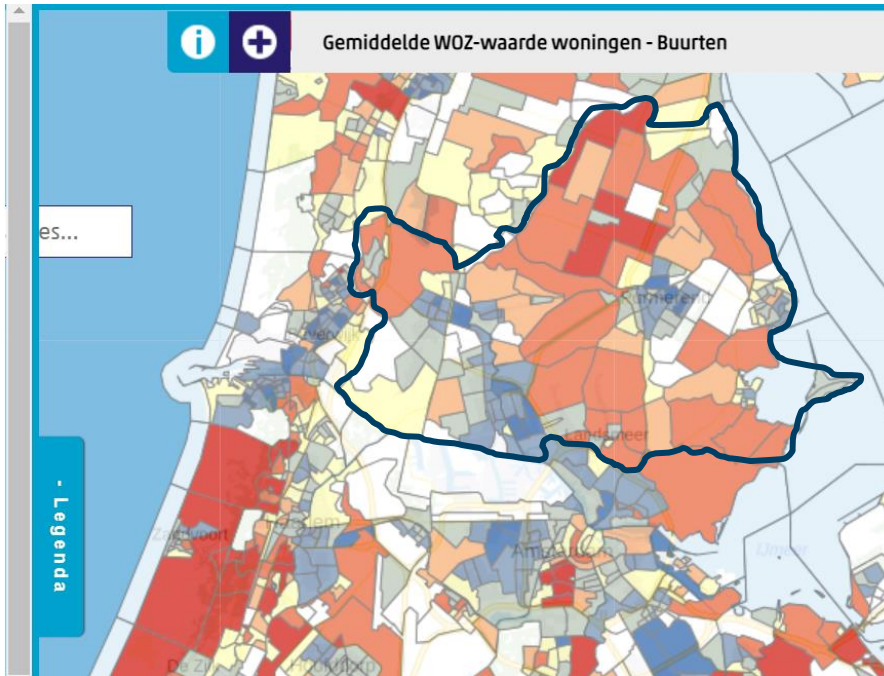

Gemiddelde WOZ-waarde woningen - Buurten (2014)

① Informatie over de kaartlaag

De gemiddelde waarde
onroerende zaken van

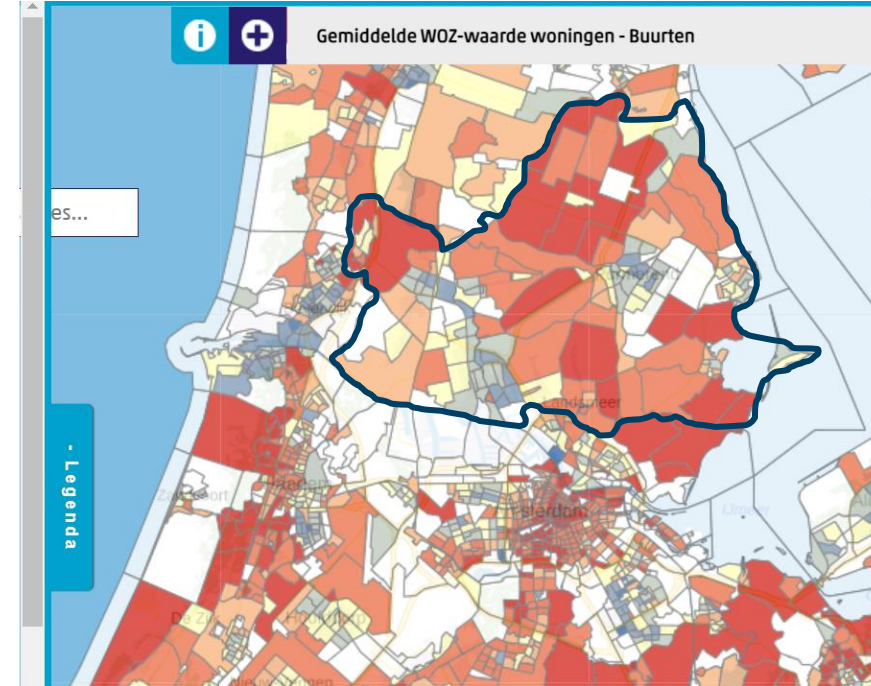

Gemiddelde WOZ-waarde woningen - Buurten (2019)

① Informatie over de kaartlaag

De gemiddelde waarde
onroerende zaken van
woonobjecten gebaseerd op de
WOZ. Er wordt alleen gebruik

WOZ waarde
2014 en 2019

2.13 Combinatiekaart ontsluitingskwaliteit en bebouwd gebied

- Multimodaal ontsloten locatie (combinatie autosnelweg met trein en/of metro/sneltram)
- Autosnelweglocatie
- Openbaarvervoerlocatie (trein, metro/sneltram, tram en bus)
- Overig bebouwd gebied

